

Plenaire 42

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

22 april 2009

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
ACTUELE VRAAG van de heer Flor Koninckx tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de aanpak en timing van de wegenwerken aan de E19 ten noorden en zuiden van Antwerpen	1
ACTUELE VRAAG van mevrouw Margriet Hermans tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het afval van lege inktcartridges	3
ACTUELE VRAAG van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de stand van zaken van het Mercator 1-project betreffende de ontwikkeling van een onbemand observatievliegtuigje	4
ACTUELE VRAAG van de heer Geert Bourgeois tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de beslissing van de NMBS om geen snelle treinverbinding in te zetten tussen Brugge en Rijsel	7
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het uitstel van de invoering van een kilometerheffing voor vrachtwagens in Nederland en de mogelijke gevolgen ervan voor Vlaanderen	10
ACTUELE VRAAG van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het actieplan jeugdverblijven en het eindrapport met concrete knelpunten	14
ACTUELE VRAAG van de heer Jef Tavernier tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over te grote kleuterklassen	15
ACTUELE VRAAG van mevrouw Annick De Ridder tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de plannen van De Lijn om het aantal bus- en tramlijnen gevoelig uit te breiden tegen 2020	
ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de plannen van De Lijn rond de Mobiliteitsvisie 2020	
ACTUELE VRAAG van de heer Johan Sauwens tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de toekomstplannen van De Lijn inzake de uitbreiding van het aantal tramlijnen en de realisaties ter zake gedurende de huidige legislatuur	18
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	29

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2009 betreffende de eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het basis- en secundair onderwijs – 2124 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	29
Artikelsgewijze bespreking	34
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering – 2156 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 6	
Algemene bespreking	34
Artikelsgewijze bespreking	42
ONTWERP VAN DECREET betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs – 2157 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	42
Artikelsgewijze bespreking	45
ONTWERP VAN DECREET betreffende de kwalificatiestructuur – 2158 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 5	
Algemene bespreking	45
Artikelsgewijze bespreking	49
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Staten van Amerika, anderzijds, ondertekend in Brussel op 25 april 2007 en in Washington op 30 april 2007 – 2161 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	49
Artikelsgewijze bespreking	49
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang – 2166 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	49
Artikelsgewijze bespreking	50
VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Carl Decaluwe houdende diverse wijzigingen van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, de Gemeentekieswet gecoördineerd op 4 augustus 1932, het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en het Provinciedecreet van 9 december 2005 wat de regeling van de procedure inzake verkiezingsbezwaren betreft – 2112 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	50
Artikelsgewijze bespreking	50
VOORSTEL VAN DECREET van de heren Bart Van Malderen en Jan Laurys, mevrouw Annick De Ridder en de heren Chokri Mahassine en Louis Bril houdende wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt – 2149 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	50
Artikelsgewijze bespreking	51
VERSLAG over het verzoekschrift over een gedurfd plan voor betaalbare woningen – 2077 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2	
Verslag	51
VERSLAG over het verzoekschrift over een eerste Vlaamse rookvrije dag op 31 mei 2009 – 2195 (2008-2009) – Nr. 1	
Verslag	51

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2009 – 19-B (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3 Hoofdelijke stemming	51
ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 2005 – 23 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	52
ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 2006 – 23-A (2008-2009) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	52
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2009 betreffende de eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het basis- en secundair onderwijs – 2124 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	52
ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid – 2130 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3 Aangehouden stemmingsen Hoofdelijke stemming	52 53
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en tot wijziging aan diverse bepalingen inzake de milieuhandhaving – 2132 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3 Hoofdelijke stemming	53
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het Provinciedecreet en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking – 2136 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 5 Aangehouden stemmingsen	53
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 28 april 1998 inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden – 2154 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3 Hoofdelijke stemming	55
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering – 2156 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 6 Aangehouden stemmingsen Hoofdelijke stemming	55 56
ONTWERP VAN DECREET betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs – 2157 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 4 Hoofdelijke stemming	56
ONTWERP VAN DECREET betreffende de kwalificatiestructuur – 2158 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 5 Hoofdelijke stemming	56
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Staten van Amerika, anderzijds, ondertekend in Brussel op 25 april 2007 en in Washington op 30 april 2007 – 2161 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	57

- ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang
– 2166 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijke stemming 57
- VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Carl Decaluwe houdende diverse wijzigingen van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, de Gemeentekieswet gecoördineerd op 4 augustus 1932, het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en het Provinciedecreet van 9 december 2005 wat de regeling van de procedure inzake verkiezingsbezwaren betreft
– 2112 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 57
- VOORSTEL VAN DECREET van de heren Bart Van Malderen en Jan Laurys, mevrouw Annick De Ridder en de heren Chokri Mahassine en Louis Bril houdende wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt
– 2149 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 57
- MOTIE VAN AANBEVELING van de dames Else De Wachter en Vera Van der Borgh, de heer Tom Dehaene, de dames Elke Roex, Anne Marie Hoebeke en Vera Jans op de maatschappelijke beleidsnota Wonen en Zorg in Vlaanderen in 2020: Visie en aanbevelingen
– 2208 (2008-2009) – Nr. 2
Hoofdelijke stemming 58
- MOTIE VAN AANBEVELING van de dames Else De Wachter en Vera Van der Borgh, de heer Tom Dehaene, de dames Michèle Hostekint en Dominique Guns en de heer Dirk de Kort op maatschappelijke beleidsnota Wonen en Zorg in Vlaanderen in 2020: Visie en aanbevelingen.
– 2208 (2008-2009) – Nr. 3
Hoofdelijke stemming 58
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Erik Tack, Christian Verougstraete, Frank Creyelman en Felix Strackx tot besluit van de op 24 maart 2009 door de heer Johan Deckmyn in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de jobkorting voor bedrijven die een beroep doen op ploegenarbeid
– 2193 (2008-2009) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 58
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Felix Strackx, Filip Dewinter en Johan Deckmyn tot besluit van de op 24 maart 2009 door de heer Felix Strackx in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de indekking van beleggingen in CDO's door het ARKimedefonds en de Participatiemaatschappij Vlaanderen
– 2200 (2008-2009) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 58
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Christian Van Eyken tot besluit van de op 24 maart 2009 door de heer Christian Van Eyken in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de toepassing van de taalwetten met betrekking tot het aanslagbiljet voor de onroerende voorheffing in de faciliteitengemeenten
– 2201 (2008-2009) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 59

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Mark Demesmaecker, Jan Peumans, Geert Bourgeois, Piet De Bruyn en Kris Van Dijck en mevrouw Helga Stevens tot besluit van de op 26 maart 2009 door de heer Mark Demesmaecker in commissie gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de ontnederlandsing van de regio Halle-Vilvoorde in het algemeen en van de Vlaamse Rand in het bijzonder

– 2211 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

59

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Luk Van Nieuwenhuysen en de dames An Michiels en Gerda Van Steenberge tot besluit van de op 26 maart 2009 door de heer Mark Demesmaecker in commissie gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de ontnederlandsing van de regio Halle-Vilvoorde in het algemeen en van de Vlaamse Rand in het bijzonder

– 2202 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

59

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

60

BIJLAGEN

61

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er berichten van verhindering zijn ingekomen van de volgende leden:

Herman De Reuse, Frans Peeters: gezondheidsredenen;

Hilde De Lobel: buitenslands;

Luc Van den Brande: ambtsverplichtingen.

ACTUELE VRAAG van de heer Flor Koninckx tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de aanpak en timing van de wegenwerken aan de E19 ten noorden en zuiden van Antwerpen

De voorzitter: De heer Koninckx heeft het woord.

De heer Flor Koninckx: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik zou mijn vraag willen beginnen met een titel uit een krant van eergisteren: "Waarom doen ze dat niet in de vakantie?" Het gaat over de timing van wegenwerken.

De laatste tijd zijn er op een aantal plaatsen in Vlaanderen wegenwerken begonnen. Het is trouwens een van de excuses die het Agentschap Wegen en Verkeer van Antwerpen aanhaalt om hun slechte timing een beetje te verdoezelen. Vorig weekend zijn op de E19, zowel ten noorden als ten zuiden van Antwerpen, wegenwerken begonnen. In Kontich zijn er maandag werken begonnen. Ten noorden van Antwerpen zijn er werken in Meer begonnen.

Er zijn twee blunders begaan. In Kontich zijn tijdens de voorbereidende werkzaamheden die drie dagen duren, in de beide richtingen maar twee rijstroken beschikbaar. Normaal zijn dat er vier. Na de eerste drie dagen worden er drie versmalde rijstroken ter beschikking gesteld van de automobilisten. De slechte timing heeft ervoor gezorgd dat de werken begonnen zijn op maandag, net na de paasvakantie. Dat is traditioneel een dag waarop en het

schoolverkeer, en het woonwerkverkeer weer volop op gang komen. Het is een bijzonder slecht moment om werkzaamheden te beginnen. Wat was de mogelijke oplossing geweest? De voorbereidende werkzaamheden van drie dagen, waarbij je maar over twee rijstroken beschikt, de laatste week van de paasvakantie doen, zodat iedereen ook al was verwittigd dat die werken er aan kwamen. Bovendien had je dan vanaf maandag drie rijstroken ter beschikking. De eerste fout bij de werken ten zuiden van Antwerpen was dus de timing.

Voor de werken ten noorden van Antwerpen in Meer ligt het probleem anders. Daar gaat het om infrastructuur. De werken zijn vorige zaterdag begonnen. In een eerste fase is er één rijstrook naar het zuiden en zijn er twee rijstroken naar het noorden. In de tweede fase is het omgekeerd: één rijstrook naar het noorden en twee naar het zuiden. Telkens is er dus maar één rijstrook in één bepaalde rijrichting. Technisch zou het perfect mogelijk zijn geweest om in beide richtingen twee rijstroken open te houden. Dan had het geen hinder opgeleverd, en nu wel.

Wij huppelen in Europa al achterop wat de planning en de inrichting van wegwerkzaamheden betreft. In Duitsland zou je nooit op één rijstrook op een autosnelweg naar een stad zoals Antwerpen moeten rijden. Daar houden ze altijd twee versmalde rijstroken open.

We hebben bovendien de ervaring op andere autosnelwegen dat het verkeer op versmalde rijstroken tijdens wegwerkzaamheden goede resultaten oplevert.

Mevrouw de minister, is het niet mogelijk om beter toe te zien op zowel de timing als de inplanting van werkzaamheden en op het aantal rijstroken?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Koninckx, u moet niet denken dat het nattevingerwerk was. Zowel voor de werken ten noorden als voor de werken ten zuiden van Antwerpen is er zeer intens overleg gepleegd met de verkeerspolitie en de mensen van het verkeerscentrum. Uit uw talrijke opmerkingen in de commissie voor Openbare Werken heb ik kunnen opmaken dat u vertrouwen hebt in wat beide instanties te zeggen hebben.

Ik zal een antwoord geven op de beide werken. U moet er wel van uitgaan dat als er één zaak is waarin we een achterstand hebben opgelopen, het net het onderhoud van de wegen is. Ik ben hier al vaak op het spreekgestoelte moeten komen om te luisteren naar mensen die zeggen dat er meer werken moeten worden uitgevoerd, dat we nu toch elk jaar een beetje achteruit gaan. Dit jaar is er een ruim budget. In de provincie Antwerpen gaat het om twaalf dringende werken. Vijf daarvan zijn nu min of meer in uitvoering. Dit jaar

moeten er nog zeven volgen. Ik kan u die planning ook bezorgen. Er werd getracht om die werken op een behoorlijke manier in elkaar te laten passen.

U weet dat de 'vork' op de E19 een zeer gevaarlijk punt is. Ik heb daar al heel wat vragen over gehad. Elke maand gebeurt daar minstens één zwaar ongeval. De vraag is dan hoe de werken moeten worden uitgevoerd. Er werd gekozen voor een systeem waarbij gedurende drie dagen twee versmalde rijstroken beschikbaar zijn. Gedurende de resterende tijd van de werken kunnen er drie versmalde rijstroken zijn. Dat is voldoende. Op een moment zijn er drie, dan eventjes vier en dan weer drie rijstroken. Dat is een behoorlijke situatie.

Men heeft inderdaad besloten om die voorbereidende werkzaamheden na de paasvakantie te laten starten. Men heeft even gedacht op dinsdag te beginnen. Uiteindelijk bleek dat dinsdag nog een zwaardere dag is dan de maandag. Dat ligt dus ook weer moeilijk. Tijdens de tweede week van de paasvakantie is het bij alle aannemers nog bouwverlof. Een aantal centrales zijn ook dicht. Er werd gevraagd wat de mogelijkheden zijn. Dat bleek technisch zeer moeilijk te zijn.

Mijnheer Koninckx, wel had men de voorbereidende werkzaamheden tijdens de eerste week van de paasvakantie kunnen uitvoeren. Maar dan zou de werf gedurende de tweede week stil liggen. Ik ben zeker dat ik hier dan de opmerking had gekregen dat er een hele week niets was gebeurd. Ik kan u geruststellen: vanaf morgen zijn er drie versmalde rijstroken. Ik heb gezien dat de hinder op dinsdag al een pak minder was. Men heeft moeten wennen aan de nieuwe situatie.

Over de asfalteringswerken in Meer-Brecht weet ik dat de VAB een andere oplossing voorstond. Er waren drie keuzemogelijkheden. De eerste bestond erin om één rijstrook voor het zwaar verkeer af te splitsen van een andere rijstrook voor het woonverkeer. In dat verband zijn er echter twee bezwaren. Ik denk daarbij aan de veiligheid van de wegwerkers. Die staat bij mij voorop. Men heeft me gezegd dat het voor de wegwerkers een minder veilige toestand is. Daarnaast zou men de werken ook veel meer gefaseerd moeten laten verlopen. Dat zou geleid hebben tot een uitvoeringsperiode van maar liefst 70 werkdagen. In de oplossing die we nu hebben gekozen, gaat het om 18 tot 20 werkdagen. Er wordt dag en nacht gewerkt, ook tijdens de weekends. Er werd geopteerd voor een heel strakke timing in een periode waarin de weersomstandigheden hoogst waarschijnlijk goed zullen zijn.

Er was nog een derde scenario mogelijk, namelijk de werken uitvoeren tijdens de weekends. Het gevolg zou dan wel zijn dat die een half jaar zouden duren. Dat was niet haalbaar. Er werd dan ook voor geopteerd voor een strikte timing, om dag en nacht te werken, ook tijdens de

weekends. Zo zijn we er op 20 dagen van verlost. Er is ook gekozen om kort na het weekend te starten. De aannemer had een afwijking gevraagd. Dat bleek ook mogelijk te zijn.

Als we de rest van de wegenwerken nog willen uitvoeren, dan moeten we die paar weken samenvallende hinder erbij nemen. Dat is natuurlijk het lot als we die inhaaloperatie tot een goed einde willen brengen en als we dit jaar nog een aantal wegenwerken willen uitvoeren.

Er is dus wel degelijk over de zaak nagedacht. Mocht ik ervoor kunnen zorgen dat de wegenwerken plots zonder hinder zouden kunnen verlopen, dan zou ik niet twifelen. Dat is echter niet mogelijk, we moeten die hinder erbij nemen. De twee werken zijn wel absoluut noodzakelijk, net zoals de andere.

De heer Flor Koninckx: Mevrouw de minister, bedankt voor het antwoord. Uiteraard moeten er wegenwerken gebeuren. Ik ben de eerste om dat toe te geven. Het was niet de basis van mijn vraag dat die werken niet moeten gebeuren.

Dat die werken hinder met zich meebrengen, daar ben ik het mee eens. Maar de eerste dag na de paasvakantie dergelijke ingrijpende werken op zo een autosnelweg laten beginnen? Ik denk dat men beter voor een andere oplossing had gekozen, zelfs de oplossing om de drie dagen voorbereidende werkzaamheden in de eerste week te laten vallen. Het argument van het bouwverlof voor de wegwerkers gaat niet op ten opzichte van de hinder die dat veroorzaakt, de maatschappelijke kost die daaraan vast hangt en de vervuiling die die files met zich meebrengen.

De veiligheid van de wegwerkers is uiteraard prioritair, maar er zijn mogelijkheden om die veiligheid te garanderen terwijl je het zware verkeer over die ene rijstrook laat passeren. *(Opmerking van minister Hilde Crevits)*

Het andere probleem zijn de 70 dagen. Die afweging moet worden gemaakt. Voor de werken ten zuiden van Antwerpen was volgens mij een andere oplossing mogelijk geweest.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: De vraag van de heer Koninckx was vrij voorspelbaar. Als in de kranten gewag wordt gemaakt van zoiets, dan kunnen we nagenoeg zeker zijn dat er vragen over zullen worden gesteld.

Mijnheer Koninckx, organisatie is een zaak, maar je kunt de administratie niet verwijten dat ze niet met alles rekening houdt. Een vraag stellen en vertellen hoe het moet gebeuren, is voor mij iets te gemakkelijk. In de voorbije periode zijn trouwens aan andere ministers van Openbare Werken gelijkaardige vragen gesteld.

Mijnheer Koninckx, ook arbeiders hebben recht op vakantie. De arbeiders die bij die aannemers werken, staan ook onder druk. Ook de parameter veiligheid is niet onbelangrijk, voor de mensen op de baan en voor de arbeiders. Men kan over alles discussiëren. Het illustreert de kneuterigheid van deze regio en van vele politici: men maakt verwijten over van alles en nog wat, men wil dat de achterstand in het onderhoud wordt ingehaald, men wil alles doen, maar er mag geen hinder zijn. Men kan geen omelet bakken zonder eieren te breken. De administratie heeft er alles aan gedaan om die werken op de beste manier te organiseren.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, mijnheer Decaluwe, voor uw zeer mooie bijkomende samenvatting. Wij zijn twee West-Vlamingen die zeer goed de wegenwerken in Antwerpen verdedigen.

Een zaak is alvast positief, mijnheer Koninckx, namelijk iets algemeen maatschappelijks: als er wegenwerken zijn, heeft elke Vlaming die daar moet passeren zijn mening over hoe het beter had gekund. Ik heb u enkel proberen te overtuigen van het feit dat er zeer zorgvuldig en goed is nagedacht en dat er een afweging is gemaakt tussen snelheid van uitvoering, respecteren van de veiligheid van de arbeiders en respect voor de vakantieregimes die in de bouw algemeen bekend zijn. Die afweging heeft geleid tot de keuzes die zijn gemaakt en moet ervoor zorgen dat we in de regio Antwerpen in de komende maanden nog een pak wegwerkzaamheden zullen kunnen uitvoeren.

De heer Flor Koninckx: Ik zal niet ingaan op de kneuterige opmerking van de heer Decaluwe.

Mevrouw de minister, ik weet uit ervaring hoe er bij de voorbereiding van wegwerkzaamheden wordt omgegaan met een aantal factoren waar men rekening mee moet houden. Dat is zeer duidelijk. U geeft het argument dat men niet kon beginnen omwille van het bouwverlof, maar de werken ten noorden van Antwerpen zijn wel begonnen op zaterdag. Men had eventueel die werken ten zuiden van Antwerpen ook dan kunnen laten aanvangen, en ervoor gezorgd hebben dat er drie rijstroken vrij waren op de maandag. Met die dingen had men toch iets meer rekening kunnen houden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Margriet Hermans tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het afval van lege inktcartridges

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, dit weekend hoorde ik een vrij schokkend verhaal. De producenten van printers hebben op dit ogenblik een goudmijn ontdekt. Dan gaat het niet over de verkoop van printers: een printer koop je tegenwoordig voor 50 euro. Het gaat wel over de verkoop van de inktpatronen. Die worden verkocht voor 33 euro. Als ik me niet vergis, bedraagt de prijs van de kleurpatronen ongeveer 44 euro. Op zich is dat alles een beetje een vreemde kwestie. Er blijkt immers dat die producenten erop uit zijn om de mensen bang te maken. Ze stellen dat de mensen voorzichtig moeten zijn met het aanraken van die patronen. Ze zouden giftig zijn. Ze mogen nooit worden hergebruikt en moeten opnieuw in de oorspronkelijke verpakking worden gestopt. Nochtans is er een alternatief. Ik wil het hier niet hebben over het economische aspect, maar over het aspect van het leefmilieu. In Europa alleen is er sprake van 20 miljoen patronen per jaar. Het duurt 440 jaar om die af te breken. Waarom kunnen we niet meer met de sector praten en erop wijzen dat er een mogelijkheid bestaat om die inktpatronen te hervullen? Nu blijkt de industrie, blijken de grote printermerken daar geen voorstander van te zijn. Ze maken het technisch systematisch heel moeilijk om die patronen opnieuw te vullen.

Mevrouw de minister, kunt u op de ene of andere wijze niet overleggen met de grote spelers van die sector om dat hervulstelsel aan te moedigen? Een patroon kan viermaal, maximaal vijfmaal opnieuw worden gevuld. Niet alleen levert dat een financiële besparing op, maar ook kan het de aanval op het leefmilieu verminderen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Hermans, het probleem dat u aankaart, is eigenlijk een Europees probleem. Het artikel dat daarover is verschenen in de krant, heeft dat probleem en de Europese dimensie ervan ook volledig geschetst. In Europa is er sprake van een aantal fabrikanten, die vrij kunnen bepalen hoe ze hun product op de markt brengen. Als Vlaanderen ter zake zou willen ingrijpen, kan het dat niet. Dat is een kwestie van productnormering. De federale overheid zou moeten beslissen nieuwe normen op te leggen voor dat product. De vraag is of het zo verstandig is om dat ter zake te doen voor België alleen. Het gaat immers over producenten met Europese en zelfs wereldwijde vertakkingen.

Wel kunnen we ervoor zorgen dat zo veel mogelijk mensen die inktpatronen brengen naar de plaats waar ze thuishoren. Een aantal firma's zijn gespecialiseerd in het opnieuw vullen, maar niet bij elk systeem kan er opnieuw worden gevuld. Ook heeft elke printer zijn eigen patroon: er past maar één patroon of één soort patroon in. Een aantal patronen kunnen opnieuw worden gevuld.

Het is ook beter om ze niet in de restafvalzak te gooien, maar om ze als klein gevaarlijk afval te laten inzamelen, zodat ze deels kunnen worden gerecycleerd. Het lijkt me inderdaad nuttig om met de mensen van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) ook nog eens te bekijken hoe een goede sensibilisering op gang kan worden gebracht. We hebben dit even nagekeken: vandaag wordt slechts 160 gram per inwoner per jaar ingezameld via het geëigende kanaal. Nu wegen die dingen ook niet zo veel, dus kunnen we geen kilo's verwachten. Het is echter een goede suggestie om eens te bekijken of er niet extra kan worden gesensibiliseerd. Regelgevend werk verrichten ter zake is echter zeer moeilijk, zo niet onmogelijk, zeker voor Vlaanderen.

Mevrouw Margriet Hermans: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het gaat me inderdaad ook om sensibilisering en informatie. Ter zake kunnen we onze verantwoordelijkheid nemen, dunkt me. Ik ben blij te horen dat u, samen met de OVAM, daar nogmaals de nadruk op legt. Veel mensen weten helemaal niet dat het mogelijk is die patronen opnieuw te laten vullen. Dat is een belangrijk punt.

U stelt terecht dat dit een Europese zaak is, en een zaak die misschien ook federaal moet worden aangekaart. Ik zal proberen daar ook iets aan te doen.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik sluit me aan bij de vraagsteller. Het is inderdaad een Europees probleem. Er zijn in juni ook Europese verkiezingen, misschien kunnen we aan alle toekomstige Europese parlementsleden vragen om daar werk van te maken, net zoals ons parlements lid, de heer Staes. Hij tracht al sinds 2002 van de Europese Commissie duidelijkheid te krijgen, niet alleen omwille van de negatieve milieueffecten, maar ook omwille van de ongeoorloofde afspraken tussen de producenten van printers en de koppelverkoop met de verschillende cartridges.

De Commissie heeft de eerste vraag daarover gekregen in 2002 en bestaat het om vandaag, zeven jaar later, te antwoorden dat het onderzoek waarschijnlijk bijna afgerond is. We moeten allemaal onze Europese parlementsleden ertoe aanzetten om daar samen met de heer Staes werk van te maken.

Minister Hilde Crevits: Ik geloof dat er geen aanvullende vragen gesteld zijn.

Mevrouw Vogels, ik ben blij dat Europa hier ook eens binnenwaait. Dat is eens wat anders.

Mevrouw Mieke Vogels: Het moet niet altijd Antwerpen zijn.

Minister Hilde Crevits: U neemt mij de woorden uit de mond.

Mevrouw Margriet Hermans: Inderdaad, we moeten Europa blijven wakker schudden, en het federale niveau misschien ook aanspreken. De reglementering wordt daar bepaald.

Wij betalen veel te veel voor die inktpatronen. Dat is economische materie en dat is niet uw bevoegdheid. De sector maakt woekerwinsten. Dat moet worden aangekaart in het Europees Parlement.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de stand van zaken van het Mercator 1-project betreffende de ontwikkeling van een onbemand observatievliegtuigje

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik had dit graag in de commissie besproken maar door omstandigheden moet ik dat nu in de plenaire vergadering doen. Ik ga proberen om de feiten te schetsen binnen dit heel beperkte tijdsbestek.

Mijn vraag gaat over het onbemande vliegtuig dat op 7 mei 2004 werd goedgekeurd door VITO. U hebt ook die gegevens maar ik overloop ze toch even. Op 7 juni 2004 werd onder minister Van Mechelen het schaalmodel onthuld. Op 14 juni 2005 onder minister Moerman werd op Le Bourget in Parijs het contract met de nv Verhaert Design & Development ondertekend. Het onbemande toestel kreeg de naam Mercator 1 en kostte 10.989.000 euro, exclusief btw. Op 14 juni 2005 kondigde VITO in de pers aan dat de eerste testvluchten zouden worden ontwikkeld in het voorjaar van 2006. Tegen het einde van 2007 zou de ontwikkeling van de sensoren en de verwerkingssoftware zijn afgerond. Het zou operationeel zijn in 2008.

Ondertussen waren er nog geen testvluchten en op 6 december 2007 hebt u gezegd in de commissie dat het toestel zich bij nv Verhaert bevond en pas aan VITO kan worden opgeleverd als de nodige vliegvergunningen zijn afgeleverd.

Op 9 februari 2009 werd een vraag gesteld aan staatssecretaris Schoupe. Hij antwoordde letterlijk: "Er is nooit een vergunning voor de Mercator 1 afgeleverd omdat het toestel niet voldoet aan de Belgische voorwaarden met

betrekking tot de certificatie van onbemande toestellen. (...) zelfs wanneer het toestel een certificatie zou hebben, niet alle voorwaarden waren vervuld.” Het kwam erop neer dat de certificatie zou kunnen plaatsvinden in de loop van 2009 met een testvlucht in 2010-2011 en een operationele vlucht in 2012, mits de producent, nv Verhaert, aan de opgelegde voorwaarden kan voldoen.

Het contract met diezelfde nv Verhaert Design & Development werd ondertekend op 14 juni 2005. De contractvoorwaarden stellen dat het toestel tegen uiterlijk 31 juli 2006, drie jaar geleden, aan VITO moest worden geleverd voor het bedrag van 10.989.000 euro.

Samengevat, mevrouw de minister, over een periode van vijf jaar is er de bestelling geweest voor 11 miljoen euro van een hightechvliegtuig dat de vervuiling moet meten boven Vlaanderen. Ondertussen weten we niet waar het vliegtuig is, of het vliegtuig vliegt, of het vliegtuig nog wel zal vliegen. Tout court: we weten niet of het eigenlijk wel bestaat en of dit geen verloren geld is. Vandaar mijn vraag, mevrouw de minister, hoe zit het nu met de Mercator 1?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, alvorens in te gaan op de grond van de zaak, wil ik toch wel enkele bedenkingen kwijt over de manier waarop de heer Verstrepen dit dossier in het weekend onder de aandacht heeft gebracht. Ik citeer uit Het Nieuwsblad op Zondag een uitspraak van de heer Dedecker. Hij zegt: “We wilden over dit vliegtuig interpellieren in het Vlaams Parlement, maar onze vraag is verdaagd tot na de verkiezingen van 7 juni.” (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

De heer Van Rompuy heeft gelijk dat hij protesteert, want de waarheid is dat de heer Verstrepen op 19 maart in de commissie onder het voorzitterschap van de heer Van Rompuy, een interpellatie had. Ik en de heer Fransaer, de gedelegeerd bestuurder van VITO, waren aanwezig om alles uit de doeken te doen, maar wie niet is komen opdagen, is de heer Verstrepen! (*Opmerkingen van de heer Jurgen Verstrepen*)

De voorzitter: Collega's, mag ik erop wijzen dat de tijd voor actuele vragen beperkt is. Gelieve op de grond van de zaak door te gaan. (*Opmerkingen van de heer Jurgen Verstrepen*)

Mijnheer Verstrepen, u krijgt zo dadelijk, na het antwoord van de minister, de tijd om een repliek te geven. (*Opmerkingen van de heer Jurgen Verstrepen*)

Neen, mijnheer Verstrepen, u krijgt straks het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer Verstrepen, er is nog een tweede totaal uit de lucht gegrepen kwestie. U

stelt dat u het vandaag bij de feiten zult houden. U weet natuurlijk dat u zondag totaal uit de bocht bent gegaan, toen u sprak van een bedrag van 23 miljoen euro.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de minister, zondag heb ik niets gezegd.

Minister Patricia Ceysens: Ik zal u de feiten en de cijfers geven. En u kent ze, want het Vlaams Belang heeft hierover in 2007 uitvoerig geïnterpelleerd, en de cijfers staan allemaal in de verslagen van het parlement.

Ik geef toch nog kort de ‘facts and figures’, want dat is mijn manier van werken. De Vlaamse Regering keurde inderdaad op 7 mei 2004 de aankoop goed van het ‘High Altitude Long Endurance Unmanned Aerial Vehicle’ (HALE-UAV). Dat moest inderdaad worden ingezet voor de continue milieumonitoring in Vlaanderen. Daarvoor werd in het bedrag voorzien van 10.989.000 euro.

De heer Creyelman had het destijds over 18 miljoen euro. Ik heb de hele zaak toen in de commissie uiteengezet en iedereen weet dat het ging over 10 miljoen euro. U spreekt nu van 23 miljoen euro en ik weet totaal niet waar u dat bedrag vandaan haalt.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb het over 10,9 miljoen euro. U moet zich niet op gazettenpraat baseren, ik heb u het getal gegeven dat hier op mijn blad staat.

Minister Patricia Ceysens: Op 14 juni 2005 heeft minister Moerman inderdaad de gunning van het bestek mee ondertekend. En Verhaert bevestigde in september 2006 de aankomst in Kruibeke van de Mercator 1. Verhaert demonstreerde toen ook het grondstation in Kruibeke en informeerde bij VITO over de VITO-vereisten voor het UAV-grondstation.

Het klopt dat het vliegtuig in 2007 getest had moeten worden boven Vlaanderen. Dat kon op dat moment niet omdat er geen vluchtvergunning bekomen werd. U moet weten dat de procedure voor het kwalificeren van zo een UAV in het Belgische luchtruim pas in 2007 officieel door het Bestuur van de Luchtvaart werd vrijgegeven. Men kon dus pas in 2007 weten welke de precieze specificaties waren. Daarbij komt dat er vandaag in dit type van vliegtuigen ook een transponder vereist is.

Tot op dat ogenblik bleef Verhaert de ‘safety case approach’ verdedigen die het ook in de offerte had beschreven en die door VITO was goedgekeurd. Door het uitblijven van een reële testvlucht en het ontbreken van relevante informatie van de zijde van Verhaert, heeft VITO Verhaert evenwel in gebreke gesteld, en vorderden zij ook de maximale schadevergoeding onder het contract wegens laattijdige levering. Dat was 10 procent van de contractwaarde. Daarbij komt nog dat

niet de totale som van 10.989.000 euro is uitgekeerd en betaald. Iets meer dan de helft daarvan is betaald.

Op dit moment ondergaat Mercator de noodgedwongen aanpassing van de transponder. Dat gebeurt in het Verenigd Koninkrijk. Dat vraagt wijzigingen aan de structuur om de inplanting en het functioneren van de transponder mogelijk te maken. Tot zo lang is het clearancedossier ook on hold geplaatst.

De besprekingen met Verhaert en Kinetec duiden op een 'structural test flight' in het voorjaar van 2010, die zou plaatsvinden in Woomera, Australië, en een acceptatievlucht boven White Sands in Arizona in de zomer van 2010, omdat de vliegvergunningen boven België wellicht niet tijdig kunnen worden verkregen voor de specificaties van zo'n acceptatievlucht. Dat moet namelijk drie dagen en nachten continu in de lucht boven 50.000 voet.

Ik wil wel nog meegeven dat ook de ESA de ontwikkeling bij VITO van zowel de sensor als de software financiert om de gegevens die de UAV zal capteren, te verwerken. De eerste payload die aldus in ontwikkeling is, betreft de hogeresolutiecamera. Die camera wordt nu wel al getest en gekalibreerd bij VITO, hier in Vlaanderen. Het betreft een samenwerking met een aantal Vlaamse bedrijven, zoals Septentrio, een spin-off voor de levering van gps-sensoren, en FillFactory, een spin-off van IMEC, voor de sensor.

Mijnheer Verstrepen, was u op 19 maart in de commissie geweest, dan hadden we daar veel uitgebreider kunnen stilstaan bij alle specificaties en alle andere mogelijke vragen. Dit dossier is al herhaaldelijk besproken in het parlement en is elke keer op de raad van bestuur van VITO behandeld en uit de doeken gedaan.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de minister, ik ben een beetje ontgoocheld in de manier waarop u probeert te argumenteren. Ik heb niet gesproken met de krant. Ik daag u uit om in dat bewuste artikel mijn naam terug te vinden. U mag ook in de verslagen van het parlement opzoeken welk getal ik hier heb vermeld.

Minister Patricia Ceysens: Toegegeven, het was Jean-Marie Dedecker die dat allemaal verteld heeft, en niet u.

De heer Jurgen Verstrepen: Bovendien heb ik mij voor aanvang van die commissie verontschuldigd. Ik heb het daar ook over gehad met de commissievoorzitter, de heer Van Rompuy. Toen ik vroeg waarom die vraag niet werd geagendeerd in de volgende commissievergadering, heeft hij uitgelegd dat, als je verhinderd bent en je dat op voorhand meldt, je vraag normaal gezien wordt verplaatst naar de volgende zitting, maar dat dat in dit geval niet kon. Hij heeft dan gesuggereerd om de vraag in de plenaire zitting te stellen. Bij dezen doe ik dat.

U kunt blijven proberen om, met de gazet in de hand, bepaalde argumenten op te sommen, maar ik houd mij aan het dossier. Ik doe dat omdat ik er vragen over had, niet meer dan dat. Volgens u spreken anderen ook al uit mijn naam. Dat zou op den duur nogal moeilijk worden.

Het was in elk geval een bijzonder boeiend verhaal dat u nu verteld hebt. Ik ben dan ook zeer blij met het antwoord. Dit dossier zal nog verder opgevolgd worden. Dit document is immers een technisch verslag van de stand van zaken betreffende de Mercator 1. U hebt één onderdeelje daarvan opgesomd. Dat toont aan dat het verslag ook wel klopt. Ik wil u dat bij gelegenheid wel eens bezorgen.

Daarin staan: de problemen die zouden bestaan bij het opstijgen van het originele vliegtuig. Het oorspronkelijke toestel zal nooit mogen opstijgen, dat hebt u ook gezegd. De truc die even onderweg was met ballon kan niet worden aanvaard. Het moet als een gewoon vliegtuig opstijgen en heeft een transponder nodig voor automatische herkenning door luchtvaartcontroleradar. Een militaire versie heeft dat niet nodig. Samen met nog andere voorzieningen die nodig zijn voor de luchtvaart is het gewicht bij de aanpassing veel te groot, zodat een nieuw toestel gebouwd moet worden. Het nieuwe toestel heeft twee keer de oorspronkelijke spanwijdte.

Mogelijke problemen die zouden bestaan bij het landen van het originele vliegtuig zijn de volgende. Het moet landen als een gewoon vliegtuig, niet zoals eerst gepland door uit elkaar te vallen en naar beneden te vallen. Dat duurt zes uur. De randproblemen uit het technische verslag dat wij gekregen hebben zijn: de windgevoeligheid bij opstijgen of landen en de sensoren die gebruikt zouden worden, vallen zwaarder uit dan gepland. Alle aanpassingen zetten dit vliegtuig vermoedelijk on hold omdat de technische specificaties volledig veranderen.

Ik keer terug naar de essentie van het verhaal: dit is begonnen op 7 mei 2004. U hebt het opgesomd, ik ook, vandaar dat ik mij hield aan de cijfers. Het is ingepland als hoogtechnologische observatie in Vlaanderen. Als dit het visitekaartje is van onze hoogtechnologische Vlaamse VITO op dit vlak, denk ik dat we dat niet in de etalage mogen zetten. Als we het vliegtuig ooit krijgen, kunnen we het hier in het Vlaams Parlement zetten in De Loketten. Het is een mooi object. Panamarenko zal er heel jaloers op zijn en dan zal het veel hebben gekost. Als u nu zegt dat het on hold wordt gezet en verder wordt uitgesteld, bevestigt u wat ik vermoedde: het vliegt niet, het zal voorlopig waarschijnlijk niet vliegen en het heeft veel geld gekost.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik ga niet in op de grond van de zaak. De minister heeft een juist antwoord

gegeven. Het vliegtuig zal nooit worden gerealiseerd. Dat weet iedereen. Er komt niets van. Er is in België geen onderzoek gebeurd. Het komt uit Groot-Brittannië.

Mijnheer Verstrepen, u geeft de indruk dat u dit dossier in het parlement niet mag bespreken. U geeft de indruk dat wij bang zijn van dat dossier. U hebt die interpellatie ingediend. Die is een keer onontvankelijk verklaard in een andere commissie. Ik weet niet om welke redenen, maar wij hebben die onmiddellijk geagendeerd in onze commissie. Die dag was u naar de staten-generaal voor de media. Goed, dat is uw keuze, maar wij gaan in het Vlaams Parlement niet in functie van de agenda van de parlementsleden interpellaties verschuiven. Ik heb u toen gezegd dat ik er volledig achter stond dat u die vraag kon stellen, en heb u voorgesteld om die als actuele vraag te stellen.

De heer Jurgen Verstrepen: Daarmee doe ik de waarheid geen geweld aan.

De heer Eric Van Rompuy: Nee, maar u geeft de indruk dat de minister in dat dossier iets te verbergen heeft en dat er iets 'Dedeckers' aan is. Het gaat trouwens over een observatievliegtuigje. U geeft de indruk dat het iets is dat ruikt naar privédetectives.

VITO is een van onze meest ernstige instellingen en heeft ons vertrouwen in het beoordelen van al die dossiers gedurende jaren lang. U komt er lacherig over doen dat VITO dat vliegtuigje hier in de etalage kan komen zetten. We zitten in een verkiezingsperiode, mijnheer Verstrepen, en iedereen zet dan zijn beste beentje voor. Die mentaliteit wijst op de manier waarop u aan politiek doet: verdacht maken zonder feiten. Ik betreur dat de werkzaamheden van het parlement daardoor in vraag zijn gesteld.

Minister Patricia Ceysens: De heer Van Rompuy geeft terecht aan dat Jean-Marie Dedecker in het weekend – mogelijk als bliksemafleider voor iets anders – heeft gepoogd om God weet wat te komen vertellen.

Collega's weten dat dit wordt geagendeerd. Het is al besproken in de commissie. Ik ben elke dag ter beschikking. U vraagt mij, ik kom. De mensen van VITO waren erbij. Maar u, mijnheer Verstrepen, hebt die middag alleszins verstek gegeven.

De heer Jurgen Verstrepen: Jullie creëren met verdachtmakingen een perceptie die voorspelbaar is, zeker na de persberichten van de afgelopen week over mijn partij. Ik heb me hier gewoon gehouden aan de feiten. Men heeft me geantwoord dat het vliegtuig nooit zal vliegen. Dat is de essentie. Jullie willen verkiezingspieren creëren met verwijzingen naar uitspraken in een krant die niet de mijne zijn, met getallen die niet de mijne zijn en met niet ter zake doende insinuaties. Dat is uw goed recht, maar ik ga daar niet op in. Ik heb me

gesteund op de feiten: er is vijf jaar lang geïnvesteerd in een hoogtechnologisch vliegtuig dat niet vliegt. En dat is het einde van het verhaal.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Geert Bourgeois tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de beslissing van de NMBS om geen snelle treinverbinding in te zetten tussen Brugge en Rijsel

De voorzitter: De heer Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, gisteren deelde de NMBS mee dat er geen blijvende rechtstreekse treinverbinding komt tussen Brugge en Rijsel. De NMBS zegt dat het proefproject geen bevredigende resultaten oplevert.

Dat proefproject was overigens tot mislukken gedoemd. Iedereen was het daarover eens, ook de commissie voor Toerisme. Twee keer is het project te laat aangekondigd – op het ogenblik dat de Britse reisindustrie alle reisbrochures al had verspreid en de boekingen al waren gebeurd. Het ging overigens maar over enkele treinen per week, gedurende enkele maanden per jaar. Natuurlijk kan men zo noch het toerisme, noch de economie duurzaam bedienen.

Ik heb het dan nog niet over de lamentabele manier waarop alles is aangekondigd. Gelukkig heeft Toerisme Vlaanderen geld ingebracht voor een goede communicatie. Ik heb het evenmin over het feit dat de tarieven voor een rit Brugge-Rijsel aanzienlijk hoger zijn dan die voor een rit van Brugge naar Moeskroen. Dat is onbegrijpelijk, maar het is wel een feit.

Als die verbinding er niet komt, plaatst dat West-Vlaanderen voor grote problemen, zowel op toeristisch als op economisch vlak. West-Vlaanderen ligt in de periferie, buiten de Vlaamse ruit. Er is geen aansluiting op het Belgische hst-net. West-Vlaanderen moeten daarvoor naar Brussel-Zuid. Onze nabijgelegen poort is Rijsel, maar we sporen sneller naar Brussel dan naar Rijsel, hoewel Rijsel dichterbij ligt. Dat is een groot probleem. Voka vraagt al jaren een oplossing voor dit probleem. Vanuit toeristische hoek gebeurt dat evenzeer. Het Britse toerisme naar Brugge vermindert: de Britten staan veel sneller in Rijsel dan in Brugge of Oostende.

Tot mijn genoegen hebt u tijdens de bespreking van de beleidsbrief gezegd dat u zich voor dit dossier zou inzetten. Wat hebt u inmiddels ondernomen? En hoe reageert u op de aankondiging van de NMBS om geen rechtstreekse verbinding in te leggen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik ga ervan uit dat we over hetzelfde proefproject spreken.

Mijnheer Bourgeois, toen u nog de bevoegde minister was, hebt u erop aangedrongen die rechtstreekse lijn tussen Rijsel, Brugge en als ik me niet vergis, ook Oostende aan te leggen. De NMBS is op uw verzoek ingegaan en heeft gedurende twee jaar dat proefproject uitgevoerd.

Op 1 februari 2008 nam de raad van bestuur van de NMBS een beslissing die ook is overgemaakt aan de toenmalige bevoegde minister. Dat heeft men me zo meegedeeld, al kan het zijn dat dit niet juist is. Die minister was u. In die beslissing is meegedeeld dat het project verlieslatend is en dat men er bijgevolg mee stopt. Als mijn informatie juist is, heeft men u dat toen meegedeeld. Die informatie is ook op een persconferentie verspreid, en op die persconferentie was u uitgenodigd.

Dat dateert van 1 februari 2008.

U verwijst terecht niet alleen naar het belang van de prachtige provincie West-Vlaanderen maar ook naar de toeristische mogelijkheden aan de kust en de dynamiek van Brugge en veel andere mooie plaatsen in West-Vlaanderen. De vraag is hoe we de verbinding tussen Rijsel en Brugge en de andere steden kunnen verbeteren.

U hebt gelijk dat de reistijd tussen Brussel en Rijsel 40 minuten bedraagt terwijl dat tussen Rijsel en Brugge met de boemeltrein 1 uur en 20 minuten bedraagt. Men kan dus beter eerst naar Brussel en dan naar Brugge rijden. Er zijn echter indrukwekkende plannen om dat te verbeteren.

Het proefproject is stopgezet. De vraag blijft hoe men er zeker op Frans grondgebied een aantal stations uit kan halen om die termijn van 1 uur en 20 minuten te beperken. Ik heb vrij recent contact gehad met de top van de NMBS om een aantal zaken na te trekken. We moeten blijven streven naar een goede verbinding, ook met Rijsel.

Het proefproject is stopgezet op 1 februari 2008. Dat betekent echter niet dat deze problematiek niet verder moet worden aangekaart.

Wat in het dagblad staat waar u het over hebt, met name dat Brugge geen goede verbinding zou krijgen met Rijsel en de verwijzing naar het proefproject, is oud nieuws.

De heer Geert Bourgeois: Mijnheer de minister-president, ik herinner me niet dat ik uitgenodigd was op een persconferentie waar men het project ten grave zou dragen. Ik ben uitgenodigd op een persconferentie om het project in te rijden. Ik ben daar toen voorzichtigheidshalve niet naartoe gegaan omdat ik vond dat het project nogal weinig om het lijf had.

Gisteren heeft het spoor definitief gecommuniceerd dat die blijvende verbinding er niet komt. Dat is heel slecht nieuws voor het toerisme in West-Vlaanderen. Voka dringt al jaren op die rechtstreekse verbinding aan. Het toerisme vanuit het Verenigd Koninkrijk loopt terug. De Britten zijn veel sneller in Rijsel dan vroeger in Oostende met de ferry. Belangrijk is nu de vraag wat er ondernomen kan worden.

U hebt een pijnpunt aangekaart. In Frankrijk is het inderdaad zo dat de SNCF inzet op de verbinding van Rijsel met al die kleine randgemeenten. Dat kan heel honorabel zijn maar dat is niet de bedoeling. Wij willen een verbinding met die HST-poort Rijsel. De SNCF zou dan ook moeten afstappen van de mentaliteit om Rijsel via de boemeltrein met die kleine gemeenten te verbinden. Dat is nu het geval. De NMBS moet afstappen van haar optie om iedereen naar Brussel-Zuid te sturen. Dat is totaal contraproductief voor West-Vlaanderen.

U bent niet alleen minister van Toerisme maar ook van Buitenlands Beleid. Ik zou u dan ook willen vragen om dit aan te kaarten bij de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking of EGTS. Dit is volgens mij het uitgelezen forum om die zaken te bespreken. Wanneer het Rijsel menens is met zijn plannen, dan moeten zij daarop ingaan.

Ik heb ook herhaaldelijk gesprekken gehad met de spoorwegtop, met de heren Haek en Descheemaeker. Er zou echter ook met de minister zelf contact moeten worden opgenomen om dit dossier dat al heel lang aansleept, in een stroomversnelling te krijgen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Het overkomt me niet zo vaak maar ik moet de heer Bourgeois volledig bijtreden. Toen hij nog bevoegd minister was, hebben we in de commissie het dossier meermaals ter sprake gebracht. Blijkbaar zijn enkel West-Vlamingen overtuigd van het economisch en toeristisch belang van een goede verbinding tussen Rijsel, Brugge en Oostende. Dat geldt niet alleen voor de Brugse en Oostendse regio maar voor heel West-Vlaanderen.

Het proefproject is inderdaad mislukt. Niet alle omgevingsfactoren waren voorhanden om van dit project een succes te maken.

Zolang men bij de NMBS het treinvervoer vanuit een centralistisch Brussel-denken blijft organiseren, zal West-Vlaanderen altijd uit de boot vallen. Toevallig of niet, mijnheer de minister-president, deze avond hebben wij met enkele West-Vlaamse parlementsleden een door de West-Vlaamse regionale televisie georganiseerde ontmoeting met West-Vlaamse kijkers, en een van de vragen is of wij vinden dat de West-Vlaamse belangen voldoende worden verdedigd in Brussel. Ik heb mijn antwoord klaar.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mevrouw de voorzitter, ik vind dat de West-Vlaamse belangen in Brussel door de West-Vlaamse parlementsleden goed worden verdedigd. Toch door sommigen.

Ik kan alleen maar voormalig minister Bourgeois bijtreden. In de commissie voor Buitenlandse Zaken en Toerisme hebben wij die vraag al een paar keer besproken. Ik was er wél bij toen die treinverbinding tussen Rijsel, Brugge en Oostende de eerste keer van start ging. Ik moet zeggen dat er in Rijsel slechte wil was. De trein stond halverwege langs het perron en werd niet eens aangekondigd. Men kon niet zien dat het een trein richting Brugge was.

Er moet dringend contact worden opgenomen met de burgemeester van Rijsel en de mensen van Nord-Pas de Calais. De gouverneur van West-Vlaanderen kan daar ook een rol in spelen. Ook de suggestie van de heer Bourgeois lijkt mij nuttig. Het is niet zo dat het proefproject niet voldoet omdat het verlieslatend is. Logisch dat het verlieslatend is: er zijn nooit marketingmiddelen en promotiemiddelen ingezet. Het is van essentieel economisch en toeristisch belang dat er een verbinding is tussen de twee voormalige culturele hoofdsteden. Hier is een opdracht weggelegd voor het kantoor in Parijs van Toerisme Vlaanderen. Dat moet zorgen voor de nodige promotie. Zeker met het zomerseizoen voor de deur is dit een zeer trieste zaak.

Er is niet alleen de slechte wil in Rijsel. Er is ook het centralistische denken van de NMBS in Brussel. Je zou net zo goed kunnen zeggen dat je van Amsterdam over Brussel naar Antwerpen rijdt. Je kunt het daarmee vergelijken. Er is wel degelijk nog werk aan de winkel. Ik hoop dat het zal gebeuren en dat minister-president Peeters deze opmerkingen zal doorgeven. Ik ben er wel van overtuigd dat hij dat zal doen.

De voorzitter: De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt: Mevrouw de voorzitter, ik stel vast dat sommige West-Vlamingen niet verder denken dan Rijsel als ze iets over Frankrijk horen. Het probleem van de spoorweg strekt verder dan Rijsel. Het

verbaast mij dat de voormalige minister van Buitenlandse Betrekkingen van Vlaanderen nu de minister-president ondervraagt over die verbindingen. Ik vraag mij af hoeveel maal hij met leden van de Franse regering is gaan praten. Ik heb daar gegevens over, dat is niet briljant.

Het is voortdurend hetzelfde: men praat met mensen die er niets over te zeggen hebben. Ik hoor de heer Verstreken tot zelfs de burgemeester van Rijsel vernoemen. Wat kan die mevrouw aan de SNCF zeggen? Dat is net zoals in België. De burgemeester van Brugge of Kortrijk kan niet veel zeggen aan de NMBS.

Ik vraag dat de regering uiteindelijk met Frankrijk praat over het probleem van de mobiliteit. Daarin hebben we de verbindingen die Frankrijk vraagt over de weg en de spoorverbindingen. Er moeten daar mogelijkheden zijn om tot een vergelijk te komen. Het stopt dus niet in Rijsel, want in Rijsel heeft men geen enkele bevoegdheid. Het gaat tussen Parijs en de Vlaamse Regering: de minister van Buitenlandse Betrekkingen of de minister-president. (*Rumoer. Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt*)

Minister-president Kris Peeters: Mocht er nog aan worden getwijfeld: de West-Vlaamse belangen worden hier uitermate goed verdedigd en geven aanleiding tot een geanimeerd debat.

Mijnheer Bossuyt, u hebt gelijk: de mobiliteit is ruimer dan alleen maar de pertinente vraag van de collega's. Er is ook de binnenvaart, de Schelde is maar een van de vele knelpunten. Mobiliteit moet ook met Frankrijk op een globale manier worden aangepakt.

Ten tweede wil ik er de volksvertegenwoordigers uit West-Vlaanderen op wijzen dat de raad van bestuur van de NMBS dit proefproject op 1 februari 2008 heeft stopgezet. (*Rumoer*)

Volgens mijn informatie is dat toen aan de bevoegde minister van de Vlaamse Regering overgemaakt. De heer Bourgeois heeft net gezegd dat hij dat niet wist. Ik zal bijkomende informatie opvragen. Het is duidelijk dat dit project is stopgezet omdat het verlieslatend was.

Ik heb hier gehoord dat het verlieslatend was omdat de NMBS niet de nodige inspanningen heeft geleverd en het project niet de nodige kansen heeft gegeven. De heer Descheemaecker heeft me verteld dat de NMBS hier bijkomend in heeft geïnvesteerd. Om hier verder met kennis van zaken over te kunnen praten, zal ik informatie over alle elementen en feiten opvragen.

Sommigen hebben de start van het proefproject bijgewoond. Bij de stopzetting van het project, op 1 februari 2008, was volgens mij niemand aanwezig.

Ten derde wil ik nog even verduidelijken waar ik verder aan wil werken. Het is mijn bedoeling de nodige contacten te leggen om de mobiliteit te verbeteren. Dit gaat in het bijzonder om het spoorverkeer. Om de verdere ontwikkeling van deze spoorlijn in Vlaanderen mogelijk te maken, zullen misschien een aantal stations in Frankrijk worden geschrapt. Deze dynamiek moet, zeker met betrekking tot toerisme en economie, verder worden ontwikkeld.

De heer Geert Bourgeois: Ik laat de oprispingen van de heer Bossuyt voor zijn eigen rekening. Ik zou een lijstje kunnen maken van alle initiatieven die de verschillende overheden, al dan niet in overleg met de Rijksse autoriteiten, hebben genomen. Het spoor is nu eenmaal een federale bevoegdheid. Om dit te regelen, hebben we op alle mogelijke niveaus met de NMBS gepraat. Dit heeft tot een proefproject geleid. Mijn kritiek is dat dit proefproject omwille van de aanpak gedoemd was te mislukken. Indien vlak voor de start van een toeristisch seizoen een proefproject met treinen wordt aangekondigd, kan de reisindustrie in Groot-Brittannië daar niet meer op inspelen. Die boekingen zijn vooraf gebeurd. De brochures zijn gemaakt. Een aantal andere voorwaarden waren niet vervuld.

In het verleden hebben heel wat mensen inspanningen geleverd. We moeten dit blijven aanpakken. Ik heb gemerkt dat De Lijn in haar programma 2020 sterk de klemtoon op de noodzaak van een goede ontsluiting van Kortrijk en van een verbinding met Rijsel legt. Dit is niet enkel vanuit toeristisch oogpunt belangrijk. Ook vanuit economisch oogpunt moeten we grensoverschrijdend werken. De Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) is opgericht om dergelijke problemen op te lossen.

Uiteraard gaat een discussie over mobiliteit ook over andere modi. Bovendien gaat het niet enkel om Rijsel. Rijsel is de poort waar de mensen vanuit Frankrijk, vanuit Spanje en vanuit Groot-Brittannië toekomen. We kunnen de frequentie van de hogesnelheidstreinen daar enkel benijden. We willen absoluut toegang tot die verbindingen krijgen. We mogen immers niet uit het oog verliezen dat de hogesnelheidstreinen in Europa de toeristische vervoersmodus van de eenentwintigste eeuw zullen worden.

Laten we op alle mogelijke fronten werken. In de eerste plaats moeten we de NMBS overtuigen. De SNCF wil enkel met de NMBS spreken. Zij moeten onderling afspraken maken over het grensoverschrijdend verkeer.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het uitstel van de invoering van een kilometerheffing voor vrachtwagens in Nederland en de mogelijke gevolgen ervan voor Vlaanderen

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mevrouw de voorzitter, enkele weken geleden, tijdens het paasreces, heeft minister Eurlings, de Nederlandse minister van Verkeer en Waterstaat, laten weten dat de Nederlandse overheid zou afzien van het voornemen in 2011 een kilometerheffing voor vrachtvervoer in te voeren.

Dit zou de minister-president natuurlijk in de verleiding kunnen brengen de plannen voor de invoering van een kilometerheffing voor vrachtverkeer in Vlaanderen uit te stellen. Vlaanderen heeft zijn wagentje immers aan het Nederlands initiatief gehangen. De Vlaamse Regering wilde dit kilometerheffingssysteem liefst in Benelux-verband, samen met de andere gewesten en met Nederland en Luxemburg, operationaliseren.

Om verschillende redenen hoop ik dat de minister-president de Vlaamse timing toch zal aanhouden en dat het uitstel in Nederland niet tot een uitstel van de invoering van een kilometerheffing in Vlaanderen zal leiden.

De complexiteit waarachter de Nederlandse minister Eurlings zich verschuilt om het systeem uit te stellen, is in Vlaanderen niet aan de orde. Nederland kiest voor het multiple service provider model. Dat is een model waarbij verschillende operatoren met verschillende systemen – de ene via gsm, de andere via gps – naast elkaar de gereden kilometers kunnen inventariseren en aanrekenen. Vlaanderen wil kiezen voor een systeem met één dienstverlener, wat de zaak uiteraard veel eenvoudiger maakt.

Vlaanderen is natuurlijk ook een transitregio. Het belang om hier de kilometerheffing in te voeren en de kosten aan te rekenen die buitenlandse transporteurs die vracht door Vlaanderen vervoeren, veroorzaken, is voor ons van des te groter belang. Een studie van Transport & Mobility Leuven heeft berekend dat de invoering van een kilometerheffing in Vlaanderen netto tussen de 200 en 600 miljoen euro aan extra opbrengsten zou opleveren. Dat is geld dat we echt wel kunnen gebruiken, bijvoorbeeld om te investeren in duurzame mobiliteitsplannen zoals De Lijn gisteren heeft ontvouwd. Plannen die Vlaanderen meer, beter en groener openbaar vervoer kunnen geven.

Mijnheer de minister-president, ik denk dat het een uitgelezen kans is om het internationaal vervuilend transitverkeer door Vlaanderen te laten meebetalen voor een duurzame mobiliteit voor Vlaanderen.

Bent u nog zinnens om vast te houden aan de timing die was afgesproken binnen de Vlaamse Regering, om in Vlaanderen tegen eind 2011 een kilometerheffing voor vrachtverkeer in te voeren? Zo ja, hebt u al een toezegging van of akkoord met de andere gewesten in ons land om dat systeem tegen die datum rond te krijgen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, op 6 april hebben we, net als u, mijnheer Martens, kennis genomen van een bericht van de Nederlandse minister Eurlings, waarin hij stelt dat hij de datum van 2011 voor de invoering van een kilometerheffing voor vrachtwagens moeilijk haalbaar acht.

Dat betekent ook dat er, tot vandaag, geen formeel overleg is geweest waar het probleem vanuit Nederland is besproken, noch met het federale, noch met het Vlaamse niveau. Door de goede contacten die we hebben met Nederland zal dat binnenkort wel gebeuren en kan minister Eurlings tekst en uitleg geven en kan een formeel gesprek gevoerd worden.

Ik heb wel begrepen, uit de informatie die ik informeel heb gevraagd en ontvangen, dat men in Nederland zegt dat het een zeer complex project is, dat met de nodige zorgvuldigheid uitgewerkt moet worden. Zorgvuldigheid gaat boven de snelheid. Mijnheer Peumans, ook mijn Nederlandse collega heeft soms heel duidelijke taal gesproken wat deadlines betreft. Maar ik zal het onthouden: zorgvuldigheid gaat boven de snelheid.

Minister Eurlings heeft twee scenario's. Er is een vooruitstrevend scenario zonder risicoanalyse. Ook dit parlement vraagt elke keer zeer nadrukkelijk of er een risicoanalyse is. Er is een scenario zonder risicoanalyse, waarmee minister Eurlings 2011 kan halen. Of er is, wat men in Nederland noemt, een realistisch scenario met risicoanalyse. Minister Eurlings opteert voor het realistische scenario met risicoanalyse. Dan is de termijn van 2011 moeilijk haalbaar.

Het is ook heel belangrijk dat we beslist hebben de heffing in 2011 in te voeren voor vrachtwagens. Ik kijk uit, maar dat is niet het voorwerp van uw vraag, hoe het zit voor personenwagens als we een kilometerheffing invoeren voor vrachtwagens. Maar dat zal mogelijk het voorwerp uitmaken van het regeerakkoord voor de volgende Vlaamse Regering.

Ik kan wel onderstrepen dat wij absoluut als uitgangspunt hebben genomen dat we dit niet alleen in Vlaanderen

zullen doorvoeren. Wij moeten trouwens een samenwerkingsakkoord hebben met de andere regio's, want anders kan dit sowieso niet doorgaan. Wij hebben ook als voorwaarde gesteld dat we dit in Benelux-verband zullen doen.

We moeten eens nagaan hoe we ons in de Vlaamse Regering opstellen. Het is heel belangrijk om dit met de andere regio's in België te doen, maar zeker ook met Nederland en het Groothertogdom Luxemburg. Het is ook heel belangrijk – en ik verwijs naar het advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) – dat er in Vlaanderen een groot draagvlak is voor de slimme kilometerheffing voor vrachtwagens.

We moeten eens nagaan waarom men dat heeft verlaten en waarom men zegt dat men 2011 niet kan halen. Men heeft complexe modellen opgezet. Men wil dat ook vrij snel nadien voor personenwagens invoeren. Het is belangrijk om verder van gedachten te wisselen. Maar belangrijk blijft het uitgangspunt van het te doen met andere regio's en in Benelux-verband.

Men vroeg of er al een samenwerkingsakkoord met de andere regio's was afgesloten. Er is heel intensief overleg geweest, maar er is, tot mijn spijt, nog altijd geen akkoord afgesloten. Ook dat is een bijkomend punt. Als wij aan Nederland zouden zeggen dat we door zouden gaan en in 2011 zouden starten, dan is het te betreuren dat we met de andere regio's nog niet tot een akkoord zijn gekomen.

Dat is dus de stand van zaken. Ik ga ervan uit dat de kilometerheffing een maatschappelijk draagvlak heeft in Vlaanderen en dat we alles moeten doen om dit te realiseren, maar binnen Benelux-verband en met de andere regio's. Er zal binnen de Vlaamse Regering verder over gesproken worden om dit formeel met Nederland en de andere regio's te bespreken.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik had u natuurlijk graag horen zeggen dat we zouden doorgaan om in 2011 de kilometerheffing in Vlaanderen in te voeren, samen met Nederland als het kan, maar zonder Nederland als het moet. Het kan wel zijn dat in Nederland snelheid ten koste van zorgvuldigheid gaat, maar bij ons leidt uitstel tot een gigantische extra kost. We laten honderden miljoenen euro per jaar liggen, elk jaar dat we de invoering van de kilometerheffing moeten uitstellen. We kunnen dat geld goed gebruiken.

Het systeem dat Vlaanderen wil invoeren, is technisch veel eenvoudiger zodat we ons niet moeten laten intimideren door het uitstel in Nederland. We kunnen evengoed kijken naar onze Duitse collega's die al jaren een operationeel systeem hebben. Misschien moeten we onze blik naar het oosten richten om ons aan te

sluiten bij het Duitse systeem van kilometerheffing zodat eindelijk eens het doorgaand vervuulende verkeer zijn opstaande factuur in Vlaanderen kan betalen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, ik heb de heer Martens horen zeggen: “Zonder de Nederlanders als het moet.” Het lijkt wel of we terug in 1830 zijn. De Oude Belgen komen terug boven water.

U hebt wel een punt als u zegt dat het interessant zou zijn om het transitverkeer te kunnen belasten. Laat dat nu uitgerekend een van de punten van uw eigen regeerverklaring zijn geweest. U had de intentie om het transitverkeer, de buitenlandse gebruikers van ons wegennet, te belasten op een simpele, eenvoudige manier via de invoering van een papieren wegenvignet. Waarom hebt u dat opgegeven? Omdat Letorme, uw partijgenoot en uw voorganger, op een gegeven moment naar Nederland is gegaan en daar zoete broodjes met de Nederlanders heeft willen bakken. Dat mag je nooit doen. Nederlanders zijn heel stoute en heel harde onderhandelaars, veel harder dan de Vlamingen. Want wat hebben we in ruil gekregen voor die toegeving? Is onze Schelde verdiept? Neen. Op Vlaams grondgebied wel, maar niet op Nederlands. Hebben we de IJzeren Rijn? Neen. Wij doen onze inspanningen, maar langs Nederlandse zijde doet men niets. Ik kan ze geen ongelijk geven want wij zouden even hard moeten zijn.

Maar u bent in de fout gegaan. Uw partij, uw regering, uw voorgangers hebben fouten gemaakt door ervan uit te gaan dat Nederland af en toe goed gezind is. Men is dat daar nooit, mijnheer de minister-president. En u hebt dus iets opgegeven dat in uw eigen regeerakkoord stond. Stel u eens voor dat we dat papieren wegenvignet hadden kunnen invoeren! De Walen waren het ermee eens. De huidige onenigheid gaat niet over het papieren wegenvignet of het principe, maar wel over de modaliteiten, de invoering van een elektronisch systeem of niet. Als we dat systeem hadden ingevoerd, dan hadden we twee Lange Wappers kunnen bouwen en minstens drie ondergrondse Scheldekruisingen kunnen aanleggen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer Penris, om een historisch juiste voorstelling van zaken te geven, voor de Limburgers is het 1839 en niet 1830. We zijn inderdaad altijd wat trager.

Mevrouw de voorzitter, ik ben eigenlijk wat verwonderd over de vraag van mijn goede vriend Martens. Op 8 april van het jaar 2009 heb ik het standpunt gelezen van minister Van Brempt over de kilometerheffing. Ik zal dat allemaal niet voorlezen. Degenen die geabonneerd zijn

op de brieven aan de Tweede Kamer, weten perfect wat minister Eurlings in de voortgangsrapportage wil. Mevrouw Van Brempt heeft ook heel duidelijk gezegd niet te veel vertrouwen te hebben in de Nederlanders. Los daarvan heeft ze eigenlijk gesteld dat we met dit ding door moeten gaan. Na de paasvakantie, en die is pas voorbij, zou er een akkoord getekend worden door de drie gewestregeringen.

Mijnheer Martens, u had de vraag ook beter gesteld aan minister Van Brempt. Deze regering bestaat nu vijf jaar. Het resultaat in die regeerperiode is dat er 0,0 frank inkomsten zijn. Het simpele wegenvignetje, zoals het indertijd door minister Daerden, al dan niet nuchter, werd voorgesteld, was eigenlijk ideaal. Eigenlijk moet u de vraag stellen aan minister Van Brempt en niet aan de minister-president. Minister Van Brempt was verantwoordelijk voor de invoering van alles wat met wegenvignetjes of kilometerheffing te maken had. *(Rumoer)*

Ik weet dan ook niet meer wie er verantwoordelijk is voor mobiliteit. Dat is niet de minister-president. Hij is de coördinator. Hij coördineert alles in de Vlaamse Regering. Het was echter minister Van Brempt, lid van uw partij, die verantwoordelijk was en die ervoor ging zorgen dat een wegenvignet zo snel mogelijk zou worden ingevoerd. We zijn nu vijf jaar verder en de ontvangsten bedragen 0,0 euro. *(Rumoer)*

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Voor alle duidelijkheid wil ik zeggen dat ik blij ben dat er nu eindelijk een betrekkelijke consensus blijkt te bestaan over het feit dat de invoering van een slimme kilometerheffing, die natuurlijk ecologisch gemoduleerd is, rekening houdend met het type van wagen en het tijdstip waarop men rijdt, tijdens of na de spitsuren, de locatie waarnaar men zich begeeft, op of buiten congestiegevoelige plaatsen, enorm belangrijk is. Alle mobiliteitsexperts hebben dat ondertussen trouwens al herhaald. Ook de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Mineraad) hebben herhaald dat het niet alleen de meest kostenefficiënte manier is om sturend op te treden in ons mobiliteitsbeleid, maar ook de meest sociale.

Daarom ben ik toch eigenlijk een beetje ontroerd over de plotse ontgoocheling vanwege sp.a omdat de invoering van een slimme kilometerheffing uitgesteld dreigt te worden. Tijdens het begin van deze legislatuur heb ik met mijn fractie voorstellen van resolutie ingediend voor de invoering van een slimme kilometerheffing, enkel voor vrachtwagens. Die werden echter weggestemd, ook door sp.a. Wat later werd een voorstel van resolutie over de invoering van een slimme kilometerheffing in Benelux-verband voor zowel personenwagens

als voor vrachtwagens eens te meer weggestemd. Na overleg met de Nederlandse minister-president zag men echter snel in dat dat misschien wel de beste methode was. De minister-president en Open Vld hebben dan gesteld dat ze zouden gaan voor die slimme kilometerheffing. Minister Van Brempt en vooral de sp.a-parlementsleden in de commissie trokken fel van leer tegen die switch in het beleid van de regering.

Mijnheer de minister-president, ik wil er zeker geen gewoonte van maken. Ik wil u echter in elk geval feliciteren met uw uitspraak dat dit het beste beleid was en dat u daarvoor zou opteren, ook al betekent dit een ommekeer ten aanzien van wat vroeger werd gezegd. Ik vind echter dat het niet kan dat een fractie die zich als eerste steeds heeft verzet tegen de invoering van een slimme kilometerheffing, plots vragen heeft over het uitstel.

Mijnheer de minister-president, mijn concrete vraag aan u is om zeker verder te gaan op de piste die u tot nu toe hebt bewandeld en zelfs een versnelling in te voeren en zo mogelijk het initiatief zelf in handen te nemen zodat de slimme kilometerheffing er zo snel mogelijk zou komen.

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Ik wil de grootst mogelijke duidelijkheid creëren omtrent wie er bevoegd is in dit dossier. Er zijn drie bevoegde ministers voor de invoering van het wegvignet en de kilometerheffing voor het vrachtvervoer. Dat zijn de minister van Mobiliteit, de minister van Openbare Werken en de minister van Financiën. Die drie ministers ondertekenen in dergelijke dossiers de officiële papieren.

Er is daarnet verwezen naar de minder goede episode in deze Vlaamse Regering omtrent het wegvignet. Op het moment dat de toenmalige minister-president Letermé naar Nederland is getrokken om dat dossier te begraven, waar ik net als anderen redelijk door verrast was, hebben we in de Vlaamse Regering afgesproken dat de coördinatie gebeurt door de minister-president. *(Rumoer. Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe en van de heer Gilbert Bossuyt)*

Mijnheer Decaluwe, ik vertel hier alleen maar feiten waar de grootst mogelijke consensus over is binnen de Vlaamse Regering, namelijk dat er drie bevoegde ministers zijn binnen de Vlaamse Regering. Na het incident omtrent het afvoeren van het wegvignet in Nederland, is de coördinatie over dit dossier naar de minister-president gegaan. Dat is vervolgens heel loyaal overgenomen door de nieuwe minister-president, die mede bevoegd was als minister van Openbare Werken. Dus is de hele regering bevoegd voor dit dossier.

Mijnheer Glorieux, ik stel voor dat u eens bekijkt wat er over dit dossier in de commissie is gezegd. Wij zijn

altijd de grootst mogelijke voorstander geweest van de invoering van de kilometerheffing voor vrachtvervoer.

De heer Eloi Glorieux: Voor iemand die beweert niet bevoegd te zijn in het dossier, vind ik dat u in het verleden toch heel duidelijke uitspraken hebt gedaan tegen de invoering van de slimme kilometerheffing. *(Applaus van de heer Carl Decaluwe)*

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, de minister-president heeft inderdaad de coördinerende opdracht. Er zijn drie vakministers bevoegd, zoals minister Van Brempt heeft onderstreept.

Ik wil nog even ingaan op een aantal bijkomende vragen. Mijnheer Penris, ik weet dat u de Nederlanders zwaar wantrouwt, waarschijnlijk omwille van ervaringen die u hebt opgelopen. Deze legislatuur zijn er toch vier Scheldeverdragen ondertekend. Ik doe er alles aan opdat er tijdens deze legislatuur nog kan worden gebaggerd: de vijf drempels op Nederlands grondgebied. Op 29 mei loopt de periode van zes weken af waarin men naar de Raad van State kan gaan.

Ik wil heel de episode over het vignet niet herhalen. Europa heeft op een bepaald moment heel duidelijk de stellingname geformuleerd dat men voor ingezetenen geen andere benadering mag weerhouden dan voor andere gebruikers. Met dat probleem zijn wij en Wallonië geconfronteerd. In Wallonië kijkt men op een andere manier naar zijn ingezetenen. Als u het regeerakkoord goed leest, dan zult u daarin vermeld zien dat dat niet ten koste mag zijn van de inwoners en geen belastingverhoging mag betekenen.

Mijnheer Glorieux, dank voor de positieve reactie. Ik zal ze koesteren voor andere momenten. De slimme kilometerheffing is een heel belangrijke zaak waar deze Vlaamse Regering, en ik denk ook de volgende Vlaamse Regering, onverkort werk van maakt.

Dat is voor vrachtwagens, maar in het verleden heb ik in eigen naam verklaard dat, als we dit invoeren voor vrachtwagens, we ook een stap verder moeten durven zetten, zoals Nederland dat doet. Maar goed, daar was geen akkoord over, en het is de volgende Vlaamse Regering die daarover zal oordelen. Ik vind echter dat we die logica moeten doortrekken.

Mijnheer Martens, we gaan ermee akkoord dat dit moet worden ingevoerd, en voor mij ook liever morgen dan overmorgen. Dat moet echter zeker met de bevoegde vakministers worden besproken. Ik blijf er echter voorstander van dat Vlaanderen dat niet alleen zou doen. Ik kan dat zelfs niet alleen, omdat ik een samenwerkingsakkoord met de andere gewesten moet hebben. Momenteel heb ik dat niet. Dat is jammer, want er is hard aan gewerkt, ook door mijn collega's. We waren er

bijna, maar als ik me niet vergis is het Brussel geweest dat op een bepaald ogenblik heeft verklaard dat toch niet te zullen doen. Maar goed, daar wordt nog voort aan gewerkt. Ik blijf er echter een voorstander van dat niet alleen met alle regio's te doen, maar ook met Nederland en Luxemburg. Zowel binnen de Vlaamse Regering als in Benelux-verband moeten we nu bekijken welke timing Nederland nu voorstelt, en waarom Nederland dit heeft uitgesteld tot na 2011. Ik ben er een groot voorstander van dat er in Benelux-verband zo snel mogelijk voor wordt gezorgd dat buitenlanders die onze wegeninfrastructuur gebruiken, minstens zouden bijdragen tot het onderhoud van onze wegen.

De heer Bart Martens: Ik wil eerst repliceren op wat de heer Peumans heeft gezegd. Mocht de minister-president binnen de Vlaamse Regering niet de formele bevoegdheid hebben gekregen om ter zake het beleid tussen de diverse bevoegde ministers te coördineren, dan zou hij het waarschijnlijk hebben overgelaten aan de bevoegde minister om te antwoorden. Die formele bevoegdheid is dus wel degelijk gegeven binnen de Vlaamse Regering.

Mijnheer Glorieux, sp.a is altijd de meest rabiate voorstander geweest van een kilometerheffing voor vrachtverkeer. Ik raad u aan de Handelingen te lezen van de gedachtewisseling die in het Vlaams Parlement heeft plaatsgevonden naar aanleiding van de eersteklasbegravenis die het autowegenvignet in Nederland heeft gekregen. Dan zult u dat merken. Sindsdien zijn we nog veel meer dan in het verleden op die lijn blijven doorgaan.

Mijnheer Penris, ik ben het natuurlijk met u eens dat we het transitverkeer dringend moeten laten betalen voor de lasten die het bij ons veroorzaakt. Het vignet was immers geen alternatief geweest voor het vrachtverkeer, omdat er al een vignet bestaat voor het vrachtverkeer. Voor vrachtwagens wordt vandaag het eurovignet betaald, alleen levert dat eurovignet Vlaanderen 75 miljoen euro per jaar op, terwijl de reële kosten die dat transitverkeer veroorzaakt, veel hoger zijn. Een kilometerheffing zou hier tussen 200 en 600 miljoen euro opleveren.

Als ik uw wantrouwen tegenover de Nederlanders bekijk, lijkt het me tijd om opnieuw een twaalfjarig bestand af te spreken, zoals dat 400 jaar geleden, in 1609, binnen de Verenigde Provinciën werd afgesloten. Ik hoop dat het zo ver niet hoeft te komen en dat we kunnen rekenen op het goed nabuurschap om in de Benelux die kilometerheffing voor vrachtverkeer in te voeren, samen als het kan, maar desnoods ook zonder Nederland als het moet. We kunnen die middelen die we kunnen inzetten voor een duurzame mobiliteit, immers niet langer missen. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het actieplan jeugdverblijven en het eindrapport met concrete knelpunten

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte leden, de zomer is in het land. Vele mensen beginnen al te denken aan de zomervakantie. Wij nog niet, natuurlijk. Ook vele jongeren beginnen te denken aan de jeugdkampen die ze zullen hebben met hun jeugdbeweging.

Mijnheer de minister-president, u weet het misschien ook: het kamp is eigenlijk de climax van een jaar werking van een jeugdbeweging. Dat willen we natuurlijk zeker voort blijven steunen. In 2005, vier jaar geleden al, kregen we signalen dat het eigenlijk niet zo goed ging met de jeugdverblijven. Heel veel jeugdbewegingen kregen problemen om nog een locatie te vinden, zeker op korte termijn. In 2006 hebben we, samen met mevrouw Schauvliege en nog een aantal leden, in dit parlement een voorstel van resolutie ingediend, omdat we vaststelden dat heel wat Vlaamse regels de zaken moeilijk maakten voor de jeugdkampplaatsen van vandaag. Die diverse soorten regelgeving zijn los van elkaar opgesteld en geven soms veel moeilijkheden voor de jeugdhuizen. In ons voorstel van resolutie vroegen we dan ook aan de Vlaamse Regering te bekijken wat er eventueel kon worden gedaan.

Het jaar nadien is er op onze vraag een rondetafel samengekomen met alle betrokken ministers. Daar waren we heel blij om. Dit jaar, vorige week, tijdens de vakantie, kreeg de regering een rapport voorgelegd dat het resultaat is van die rondetafel. Het is een interessant document omdat het voor het eerst een volledige inventaris brengt van het aanbod aan jeugdverblijven, gaande van heel kleine jeugdlokalen waar men op een luchtmatras slaapt, tot uitgebouwde jeugdcentra. Het geeft voor elk verblijf de knelpunten weer. Blijkbaar is zonevreemdheid een probleem voor bijna de helft van de jeugdverblijven. Het geeft de hiaten in het aanbod weer.

Het interessantste deel is natuurlijk het tweede en dikste deel dat de aanbevelingen aan de Vlaamse Regering omvat om ervoor te zorgen dat er voldoende kwaliteitsvolle jeugdverblijven blijven bestaan. U begrijpt, mijnheer de minister-president, als een van de indieners van de resolutie ben ik blij dat er deze legislatuur nog zo'n mooi actieplan opgesteld is. Aan de andere kant vraag ik me af of de regering net op het einde van de legislatuur nog iets kan ondernemen. Wat kunt u

doen? Wat wilt u doen om de aanbevelingen van het rapport concreet te maken? Hoe gaat u het actieplan stap voor stap uitwerken? Er is nog heel wat werk aan de winkel, zowel voor de Vlaamse Regering als voor het overleg met de provincies, voor de gemeenten en met de betrokken uitbaters.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Poleyn, ik treed u volledig bij inzake de conclusies van het rapport. Er is hard gewerkt, er is schitterend werk geleverd. Men heeft ruim vijfhonderd jeugdverblijven gescreend en in kaart gebracht. We weten nu welke logementen vergund en/of erkend zijn. Er werd een inventaris opgemaakt van de knelpunten en het actieplan schuift die heel duidelijk naar voren. Ik ga ervan uit dat de jeugdverblijfssector erbij gebaat is als van die conclusies heel concreet werk wordt gemaakt.

We moeten realistisch blijven. We zijn nog slechts tot 4 mei actief in dit parlement, al kan dat nog worden gewijzigd. Ik ben ervan overtuigd dat we het plan maximaal moeten implementeren. Ik vrees dat de volgende Vlaamse Regering dat zal moeten doen, maar wat ik nog kan realiseren, zal ik zeker niet nalaten. Ik zal ervoor zorgen dat met die conclusies wordt voortgedaan en dat iedereen overtuigd is van de noodzaak daarvan. Ik hoop dat u en andere parlementsleden de mening delen dat wie dan ook in de volgende Vlaamse Regering minstens deze conclusies moet omzetten in beleid en de knelpunten moet wegwerken. Ik zal bekijken wat ik zelf nog kan beslissen in deze korte resterende periode.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister-president. U kunt inderdaad slechts een engagement nemen voor deze korte periode. Ik meen wel begrepen te hebben dat u – indien u opnieuw minister-president zou worden, wat ik u ten zeerste toewens – wel degelijk werk wil maken van dit dossier. Ik zal u daarin zeker steunen. U kunt ervan op aan dat het parlement u blijvend vragen zal stellen omtrent de jeugdverblijven.

Ten slotte, ik was blij verrast dat deze manier van werken wel werkt. Het gaat om een beleidsdomein dat heel veel bevoegdheden en ministers raakt. Dat is niet altijd gemakkelijk op elkaar af te stemmen. Het is een mooi bewijs dat zo'n rondetafel en zo'n taskforce kunnen leiden tot concrete voorstellen. Misschien kan dit voorbeeld in andere beleidsdomeinen worden overgenomen.

De voorzitter: De heer Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, ik heb gewoon een kleine aanvulling.

Mijnheer de minister-president, tenzij ik mij vergis, hebben we op Vlaams niveau het probleem van de

zonevreemdheid opgelost na de rondetafel. Natuurlijk moet dit nog overal in gemeentelijke uitvoeringsplannen er dergelijke worden opgelost, behalve in de natuurgebieden, want daar kan het niet. Ik meen dus dat dit destijds na de rondetafel op Vlaams niveau werd uitgevoerd door minister Van Mechelen en de twee andere bevoegde ministers.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mevrouw de voorzitter, ik sluit me aan bij de heer Bourgeois. Er is inderdaad al veel gebeurd voor wat ruimtelijke ordening en zonevreemdheid betreft. Er was niet alleen het rondetafelgesprek waar een aantal heel interessante knopen werden doorgehakt, er zijn ook de sectorale BPA's en specifiek voor jeugdverenigingen bestaan er al enkele jaren mogelijkheden. In het recente decreet hebben we nu zelfs het planologisch attest mogelijk gemaakt voor jeugdverenigingen. Ook op vlak van de planbaten werden er uitzonderingen gemaakt voor de jeugdverenigingen zodat ze geen meerkost moeten betalen wanneer ze in de geijkte en juiste bestemming terechtkomen. Vanuit ruimtelijke ordening werd een waaier aan initiatieven ontwikkeld waarbij heel wat inspanningen worden geleverd ten aanzien van de jeugdbewegingen.

Natuurlijk moet er ook effectief gecommuniceerd worden over al deze inspanningen, vandaar dat er een specifiek doelgroepenbeleidsplan inzake ruimtelijke ordening wordt gemaakt voor de jeugdverenigingen.

Minister-president Kris Peeters: Er werden al een aantal zaken gerealiseerd. Ik vermoed dat de parlementsleden daarover de volgende dagen en weken zelf wel kunnen communiceren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jef Tavernier tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over te grote kleuterklassen

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een aantal weken geleden vroeg de minister zelf wanneer ik nog eens een vraag zou stellen over de kleuterklassen. Het is dus enerzijds daardoor dat ik deze vraag stel, maar het is vooral wegens de situatie op het terrein dat ik me genooddaakt voel om een vraag te stellen op het einde van deze legislatuur, niet over kleine, maar over te grote kleuterklassen.

Ondanks het Jaar van de Kleuter en van de verbeteringen aan het systeem van de instapklassen of van de groeiklassen, stellen we nu, na de paasvakantie, vast dat we op verschillende plaatsen worden geconfronteerd met heel grote kleuterklassen. Klassen met 20 kleuters, dat zijn de kleintjes. Vaak gaat het om klassen met 25 of 30 kleuters. Bovendien zijn een aantal kleuters nog niet echt zindelijk.

De grote klassen zijn niet te wijten aan het feit dat u het systeem van instappen niet zou hebben verbeterd, maar omdat er een structureel probleem is. Het gaat om een structureel probleem waarbij kleuters, in vergelijking met een leerling van het lager onderwijs, nog altijd slechts voor 80 percent worden meegerekend voor de lestijden en slechts voor 66 percent voor wat de werkingssubsidies betreft.

Mijnheer de minister, ik wil u niet vragen wat u hebt gedaan of hoeveel lestijden erbij zijn gekomen. Mijn vraag is of u het op het einde van de legislatuur, met de verkiezingen in zicht, verantwoord vindt dat er zo'n structureel verschil is, dat er een structurele onderfinanciering is en een ondertoekenning van lestijden voor kleuters en kleuterklassen in vergelijking met lagere scholen en met kinderen in de lagere school.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik ben inderdaad blij dat de heer Tavernier de draad terug oppikt en vraagt wat de evaluatie is van de maatregelen die we hebben genomen en dat hij natuurlijk ook vraagt hoe we naar de toekomst kijken.

In dit parlement zijn we het er wellicht allemaal over eens dat er een mooi Vlaams gezegde is dat zeker geldt in onderwijs: goed begonnen is half gewonnen. Het is erg belangrijk dat kleuters tijdig naar de kleuterschool gaan en dat ze er goed opgevangen worden: er moet met hen gepraat en gespeeld worden, en er is voldoende omkadering nodig.

Onder meer daarom hebben we het Jaar van de Kleuter georganiseerd en hebben we heel wat maatregelen genomen. Ik wil toch wel even terugkomen op enkele van die maatregelen, want daarin zit toch ook al een stuk antwoord op wat u aangeeft als het fundamentele probleem.

Om te beginnen hebben we een oproep gedaan aan ouders – en we hebben daar allerlei organisaties bij betrokken – opdat kleuters tijdig naar de kleuterschool zouden beginnen te gaan. Maar we hebben er ook voor gezorgd dat, naarmate de kleutertjes instappen in de instapklassen, er betere omkadering zou zijn.

Ik geef u de cijfers van na de krokusvakantie. Twee jaar geleden deelden we na de krokusvakantie, omwille van de instappertjes, 3980 extra lestijden uit. Dit jaar deelden we

na de krokusvakantie 12.323 extra lestijden uit. Dat is een inspanning van meer dan maal drie inzake omkadering van de instappertjes. Wat betekent dat nu met betrekking tot kleuterjuffen? Dat betekent een klein leger-tje van 350 voltijdse extra kleuteronderwijzeressen of – onderwijzers op het terrein.

Ik begrijp de kritiek niet goed van mensen die zeggen dat, als ze maar tien extra lestijden krijgen, ze geen klas kunnen splitsen. Het hangt er natuurlijk van af vanwaar je vertrekt. Als je vierenhalf leerkrachten hebt in het kleuteronderwijs en je krijgt er een halve bij, dan heb je vijf voltijdse en ben je eigenlijk in staat om je klassen beter te organiseren. Maar ook als je er maar vier hebt en je krijgt er een halve bij, dan kun je de helft van de tijd meer comfort geven. En daar gaat het over.

Is dat nu het aards paradijs? Neen, absoluut niet. Het is niet gemakkelijk werken. Het is ook een grote verantwoordelijkheid voor kleuterjuffen om met die kleinste kleuters om te gaan. Maar 350 extra kleuterjuffen, uitgedrukt in voltijdse eenheden, in dat systeem alleen, is een grote inspanning. Bovendien hebben we gezorgd voor een tweedelijns-ondersteuning waar er veel kansarme en anderstalige kleuters zijn. We hebben gezorgd, alleen voor het kleuteronderwijs, voor een extra omkadering die we GOK-plus hebben genoemd. Dat zijn 180 kleuterjuffen, uitgedrukt in voltijdse eenheden, die worden ingezet waar je kleuterscholen hebt met veel kansarme kleuters, afkomstig uit gezinnen met financiële problemen, waarvan de ouders bijna niet naar school geweest zijn, waar thuis geen Nederlands wordt gesproken enzovoort.

Als je die 350 en die 180 samentelt, zit je al aan meer dan 500 extra voltijdse. En dat is nog niet alles. We hebben ook gezegd dat we wilden dat er in Vlaanderen geen onderscheid zou zijn tussen goedkope en dure basisscholen. Dat geldt ook voor het kleuteronderwijs. We hebben extra geld gegeven, en tegelijk gezegd dat men moet oppassen met wat men doorfactureert aan de ouders. We hebben de CLB's ingeschakeld, de lokale overlegplatforms ingeschakeld, sensibiliseringscampagnes gevoerd enzovoort.

Ik kom tot uw opmerking over het verschil in omkadering en het verschil in betoelaging. Laat mij toe om daar wat genuanceerd in te zijn. In de politiek moet je soms wat genuanceerd kunnen zijn. Ik zeg niet dat u dat niet bent, mijnheer Tavernier, maar de realiteit is in dezen genuanceerd. Er is een oude geschiedenis van een beleid dat al vele jaren zegt dat kleuters niet zo vaak aanwezig zijn als kinderen in de lagere school, omdat ze niet aanwezig moeten zijn. Dat is de reden waarom er wat minder omkadering is. Bovendien zei men altijd dat je voor de kleuters niet hetzelfde materiaal nodig hebt als voor lagereschoolkinderen. Je hebt geen handboeken, woordenboeken, rekenmachientjes en dergelijke nodig, dus je kunt het met minder werkingsmiddelen doen.

Wij zijn dat nu eigenlijk stilletjesaan aan het rechtzetten, mijnheer Tavernier. Ik geef u een paar voorbeelden. Ik heb 72 miljoen euro uitgetrokken voor extra gelijkkansensomkadering, de GOK-uren. Daarvan is een disproportioneel deel naar kleuterscholen gegaan. Die GOK-plus was namelijk uitsluitend voor kleuterschool. Een tweede voorbeeld: lestijden voor lichamelijke opvoeding en beweging. In het kleuteronderwijs komen die er allemaal bovenop, in het lager onderwijs komen die er, op een heel klein deeltje na, eigenlijk niet bovenop. Ik verwijs ook naar wat we gedaan hebben qua extra omkadering in het kader van het kleuterbeleid van de scholengemeenschappen. We zijn dus wel degelijk inspanningen aan het doen, zij het druppelsgewijs, waarbij we in het bijzonder in omkadering voor kleuterscholen voorzien.

Een volgend punt is het probleem van de werkingsbudgetten van de scholen. Ik zou kunnen zeggen dat dat geen punt is, want de basisscholen krijgen dat in één pakket. Die krijgen één envelop met geld voor hun kleuters en lagereschoolkinderen. Maar de berekening is verschillend naargelang het gaat over kleuters of niet. Dan kunt u zeggen: ja, mijnheer de minister, dat is juist voor 93 percent van de basisscholen, maar voor 7 percent niet. Onder andere de school van de heer Sauwens, die voortdurend aan de alarmbel trekt, heeft enkel kleuters.

Ik heb de lat gelijk gelegd op een manier die u misschien wat ontgaan is, namelijk op het ogenblik dat ik een schijf heb gecreëerd van 14 percent van de werkingsmiddelen uitsluitend verdeeld op basis van indicatoren van kansarmoede. Die schijf betekent evenveel voor kleuters als voor lagereschoolkinderen. En dus krijgt de heer Sauwens voor zijn kleuters in de mate dat die kinderen aantikken op aanduidingen van kansarmoede evenveel euro's als een collega die enkel lagereschoolkinderen heeft. Langzaamaan trekken we de balans wat rechter.

Wat we gevraagd hebben aan kostenbeheersing betekende een zwaardere inspanning voor lagere scholen dan voor kleuterscholen. Dat blijkt uit de enquêtes. Om het bereiken van de eindtermen kosteloos te maken, moesten lagere scholen een inspanning doen die drie keer groter was dan die van de kleuterscholen. Dat weten wij. Dat materiaal van de lagere scholen is ook duurder.

Er waren redenen om bij die extra schijf, de gelijkkansenschijf, de lat echt gelijk te leggen voor kleuters en lagereschoolkinderen. Dat is de eerste keer. Maar voor het basisbedrag houden we wel het verschil. Op die manier zetten stappen. U zult zeggen dat het er niet genoeg zijn en dat is uw recht. Ik vind het goed dat mensen druk uitoefenen. We zetten stappen naar meer geld en meer omkadering, met telkens bijzondere aandacht voor de kleuterklassen. Dat is een correct beleid. Op die manier hebben we heel wat in stelling gebracht dat toelaat om het in de kleuterscholen beter te doen.

U hoort mij niet zeggen dat alle problemen opgelost zijn. U hoort mij niet zeggen dat er geen reden meer is om te klagen. Ik ken de problemen ook die samenhangen met de degressieve schalen. De grote autonome kleuterscholen voelen zich daarbij ongelukkig. Er is het probleem van de vestigingsplaatsen. Dat zijn brede problemen in de financiering van het basisonderwijs die niet enkel te maken hebben met hoe je kleuterscholen betoelaagt.

Er is dus een grote inspanning geleverd: meer dan 500 voltijdse kleuterjuffen in kleuterklassen en daarnaast honderden extra krachten die ter beschikking zijn voor kleuterbeleid via zorg, GOK en tweedelijnsondersteuning. Er zijn veel bijkomende middelen, waarbij de gelijkkansenschijf voor het eerst gelijk verdeeld is over kleuters en lagereschoolkinderen. Zijn we daarmee aan het einde van het verhaal? Neen. Hebben we belangrijke stappen gezet? Ja. Ik hoop die in de volgende legislatuur door de Vlaamse Regering verder te zien zetten.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. U zegt dat u een aantal stappen hebt gezet. De cijfers die u geeft zijn op zich uiteraard correct, maar wil ik enigszins relativeren. U hebt bijkomende lestijden gegeven, maar er zijn ook een pak bijkomende kleuters.

In zoverre u dit beschouwt als een eerste stap en zegt dat we verder moeten gaan in die richting, hoop ik dat een volgende Vlaamse minister – misschien bent u dat, ik weet niet of ik u dat toe moet wensen – en hoe dan ook een volgend Vlaams Parlement meer middelen ter beschikking zal stellen voor die kleuters. Ik wil daarvoor een oproep doen aan mijn opvolgers, de parlementsleden van de volgende legislatuur, om die stappen structureel te zetten.

De voorzitter: Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Katleen Martens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de voorlaatste instapdatum voor kleuters legt het pijnpunt van de overvolle kleuterklassen weer bloot. Ondanks het grotere budget voor extra uren blijft het probleem nijpend. Zoals u zegt, leveren extra leerlingen extra uren op. Maar de situatie op het onderwijsveld toont aan dat die extra uren niet volstaan om de extra zorgbehoeften van de kleuterklassen te lenigen.

Goed begonnen is half gewonnen, zegt u. U kunt blijven zwaaien met cijfers, maar het probleem blijft bestaan. We hebben het vorig jaar al gezegd: omstreeks elke instapdatum zal het onderwijsveld opnieuw aan de alarmbel trekken. Een structurele oplossing is immers nog niet in zicht. Dat is jammer, zo enkele weken voor het einde van een legislatuur waarin u het Jaar van de Kleuter lanceerde. Wij blijven hopen op een structurele oplossing.

De voorzitter: Mevrouw Van Kerrebroeck heeft het woord.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, u bent eigenlijk een beetje het slachtoffer van uw succes. Het succes van uw oproep om veel kleuters naar school te sturen is zo groot dat we op veel plaatsen nog steeds met grote klassen worden geconfronteerd. We hopen dat daaraan wordt geredigeerd. Er is ook nood aan nog meer omkadering van de kleuterjuffen en de kleuterleiders. Dat moet gebeuren door meer kinderverzorgsters aan te stellen, want die zijn vooral bij de jongsten nodig. Er moeten per school meer kinderverzorgsters worden aangeworven.

De subsidiëring van kleuterscholen is nog niet optimaal. In vergelijking met die van het lager onderwijs is er een verschil waarneembaar. Ik hoop dat we daar in de volgende legislatuur werk van kunnen maken.

Ten slotte wil ik erop wijzen dat er een grote nood is aan kleuterleidsters. Men kan vervangingen niet doorvoeren. Er moet dus dringend actie worden ondernomen om mensen ertoe aan te zetten de opleiding aan te vatten. Er is al veel gebeurd, maar het kan altijd nog wat beter.

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit me aan bij wat mevrouw Van Kerrebroeck zei. Om de kwaliteit van ons kleuteronderwijs te behouden is er echt nood aan een instroom van nieuwe kleuterleiders. Ik denk dat daartoe een beleidsplan moet worden ontwikkeld.

In de rand wil ik nog opmerken dat er nog altijd een verschil is tussen de inschrijving van kleuters en hun aanwezigheden. We stellen de positieve evolutie vast dat kleuters in toenemende mate in de school aanwezig zijn. Bovendien blijven veel kleuters tijdens de middag op school en nemen ze daar de maaltijd. Vroeger werden ze dikwijls afgehaald door de ouders of de grootouders om het middagmaal thuis te nemen. Ook dat stelt de scholen voor problemen op het vlak van opvang en passende infrastructuur. Bij de uitwerking van een beleidsplan voor de opvang van kleuters moeten we dus rekening houden met de stijgende aanwezigheidsgraad – wat positief is – en met hun toenemende aanwezigheid over de middag, wat ook op het vlak van de infrastructuur voor problemen zorgt.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik kan heel goed begrijpen dat men zegt dat meer nog beter zou zijn. Ik ben blij dat mevrouw Van Kerrebroeck erkent dat het plan een succes was en inderdaad heeft geleid tot meer aanwezigheid van de kleinste kleutertjes. Maar zelfs onafhankelijk van het aantal kleuters dat al dan niet is

gestegen, hebben we ruw geschat 840 eenheden leerkrachten extra in het kleuteronderwijs tewerkgesteld. Dat is niet weinig.

Het structurele probleem deed zich precies voor in de instapklasjes. Daar hebben we iets heel belangrijk gedaan. Wat de werkingsbudgetten betreft, wil ik herhalen dat die in 93 percent van de scholen in een pakket toekomen, voor de kleuters en de kinderen van de lagere school samen. Het is de schoolleiding die ze moet verdelen. Men kan niet ontkennen dat een kind uit het zesde leerjaar misschien meer vraagt in termen van handboeken, woordenboeken, rekenmachine, uitstappen enzovoort dan een kind uit de eerste kleuterklas.

We hebben een belangrijke beweging op gang gebracht. Het is zaak van het volgend Vlaams Parlement om die beweging verder te zetten.

De heer Jef Tavernier: Ik dank de parlementsleden van de andere fracties voor hun steun. Ik hoop dat zij of hun opvolgers tijdens een volgende legislatuur voldoende budgettaire daadkracht en onafhankelijkheid zullen hebben om te streven naar een structurele oplossing, los van de minister. Ik had een voorstel van decreet ingediend om dit probleem structureel op te lossen, maar de meerderheid heeft dat weggestemd. Ik stel voor dit over te nemen en de volgende minister te dwingen om dat structureel toe te passen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Annick De Ridder tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de plannen van De Lijn om het aantal bus- en tramlijnen gevoelig uit te breiden tegen 2020

ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de plannen van De Lijn rond de Mobiliteitsvisie 2020

ACTUELE VRAAG van de heer Johan Sauwens tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de toekomstplannen van De Lijn inzake de uitbreiding van het aantal tramlijnen en de realisaties ter zake gedurende de huidige legislatuur

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Van Brempt.

Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de minister, collega's, gisteren werd ik wakker en dacht ik even dat het niet 21 april was, maar 6 december. De Lijn stelde haar grote investeringsplan voor de toekomst voor. Om dat uit te voeren is een verdubbeling nodig van de investeringskosten. Dat zou betekenen dat het bedrag van 170 miljoen euro zou moeten worden opgetrokken tot 340 miljoen euro. Als echter de investeringskosten stijgen, stijgen ook de exploitatiekosten. De kosten zouden dan ook kunnen stijgen tot ongeveer 2 miljard euro.

Op zich is het goed dat De Lijn die oefening maakt. Die is echter op geen enkele manier met de regeringspartners of andere partners afgetoetst. Er is geen maatschappelijk draagvlak gecreëerd. Ik vrees trouwens dat de totale uitvoering van die plannen onbetaalbaar is.

Wat me echter vooral interesseert, is de kern van de zaak. De kern van de zaak is voor Open Vld de vraag hoe we het openbaar vervoer in Vlaanderen, ook binnen de bestaande uitgebreide middelen die De Lijn momenteel al toegekend krijgt, op de meest efficiënte, vraaggerichte en doeltreffende manier invullen.

De voorbije drie jaar zijn de middelen voor De Lijn al verdrievoudigd. We zitten momenteel boven 1 miljard euro. Als we die cijfers kennen en daarnaast kijken naar het aandeel van De Lijn in het totale verplaatsingsgedrag van de Vlaming, dan blijkt dat dit nauwelijks is gestegen van 10,5 naar ongeveer 11 à 11,5 procent. Dat is ontoereikend. De Lijn slaagt er niet in een mentaliteitswijziging tot stand te brengen in het verplaatsingsgedrag van de Vlamingen. Daarnaast zien we ook dat de kostendekkingsgraad nog altijd afhankelijk van de bron maar 13 à 14 procent bedraagt. OESO-rapporten veroordelen Vlaanderen daarvoor.

Daarnaast stellen we vast dat nog altijd heel veel bussen vol of leeg rondrijden. Er is dus nog altijd geen optimale afstemming tussen het aanbod en de vraag.

Vandaar onze conclusie: vooraleer nieuwe ballonnetjes op te laten, maak eens een diepgaande, grondige evaluatie van het openbaarvervoerbeleid in Vlaanderen. Wij zijn heel blij dat er uiteindelijk is beslist dat een internationaal bureau in een benchmark een externe evaluatie zal maken van het Vlaamse openbaarvervoerbeleid.

Ik kom tot mijn vraag, mevrouw de minister. Enkele maanden geleden hebben wij samen met de meerderheid beslist dat er een internationale studie zal worden gemaakt naar aanleiding van een Europese aanbestedingsprocedure. Een internationaal bureau zal onderzoeken hoe goed ons openbaar vervoer functioneert in Vlaanderen en zal ook aanbevelingen doen in het licht van de volgende regeringsvorming en de volgende beheersovereenkomst. Hoever

staat het met die aanbesteding? Is zij lopende? Welk bedrijf heeft uiteindelijk het contract gekregen? Wanneer mogen wij het opleveren van het rapport verwachten?

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, ik ben niet geïnteresseerd in een verkiezingsdebat met minister Van Brempt. Het was mijn intentie om de minister-president te ondervragen omdat ik vaststel dat paars terug is van weggeweest. Steeds meer en steeds uitdrukkelijker krijgen we te maken met een aankondigingspolitiek waarbij allerlei ballonnen worden opgelaten, waarbij ook de opendebatcultuur opnieuw volop aan de orde is. Het is geen toeval dat ik hier mijn vragen moet stellen na een lid van de meerderheid. En na mij zal nog een ander lid van de meerderheid de minister van diezelfde meerderheid ondervragen over een plan dat zij – namens zichzelf of namens de regering? – op Vlaanderen heeft losgelaten. Dat is hallucinant en surrealistisch, zeker omdat het gaat over de mobiliteitsproblematiek, een van de grootste problemen van dit moment. Terwijl de Vlaming in de file staat, debatteert deze meerderheid op drie, vier, vijf weken voor de verkiezingen nog steeds over deze problematiek. Dat bewijst dat men het probleem niet heeft opgelost, op geen enkel moment.

Voor ons ligt een zoveelste studie. Dit keer is het een mobiliteitsvisie van De Lijn, die vooruitkijkt naar 2020. De studie is tot stand gekomen met drie grote onderzoeksbureaus. Ik vraag me af wat dit allemaal heeft gekost aan onderzoeken en allerlei inspanningen. De relevantie van deze studie blijkt nul te zijn want de meerderheidspartijen schieten nu al het hele plan af. Mevrouw de minister, u hebt gisteren ook het woord gevoerd op dat congres. De heer Sauwens zegt dat Sinterklaas in december komt en niet in april. Mevrouw De Ridder zegt: "Geen blanco cheque voor De Lijn." De heer Schouppe: "Geen plan maar een verlanglijstje, peperduur en niet efficiënt." Wat mij interesseert, als oppositielid maar vooral als Vlaming en als burger, is namens wie dit plan nu op Vlaanderen wordt losgelaten. Wat gaat hier allemaal van komen? Als dit een verkiezingspamflet is, zeg het dan. Zet er dan het logo van de sp.a op en betaal het met het geld van uw verkiezingskas, maar niet met het geld van de belastingbetaler, niet met het geld van deze regering.

Ik wil weten van de minister-president hoe het met dit plan zit. Ik vraag dit niet aan minister Van Brempt: ik herhaal dat ik niet geïnteresseerd ben in een verkiezingsdebat, dat kan ik de volgende weken nog tientallen keren her en der in Vlaanderen doen. Is dit besproken in de regering? Is dit een plan namens de Vlaamse Regering? Hoe verhoudt de Vlaamse Regering zich tot dit plan? Is dit ooit ter sprake gekomen in de regeringsraad? Of kletst minister Van Brempt maar wat uit haar

nek? Is er geld voor dit alles? Ik lees dat het investeringsbudget moet worden opgetrokken van 170 naar 340 miljoen euro. Prima. Waar gaat men het geld halen?

Dit is natuurlijk een schertsvertoning want deze regering slaagt er, net zoals in zoveel andere problemen, niet in om over deze toch wel heel erg belangrijke problematiek een eensgezind, duidelijk en eenduidig standpunt op Vlaanderen los te laten.

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Mevrouw de voorzitter, eerst en vooral wil ik verklaren dat de CD&V-fractie het beleid van de Vlaamse Regering steeds met veel middelen voor het openbaar vervoer in Vlaanderen heeft ondersteund. Dit komt de verkeersleefbaarheid in onze steden immers ten goede. We hebben dit doelbewust gedaan. We willen in de toekomst in zinvol openbaar vervoer blijven investeren. We stellen ons hier momenteel echter een aantal vragen bij.

We stellen vast dat het beleid van de verzelfstandigde vennootschap Vlaamse Vervoersmaatschappij De Lijn, die ik in 2001 nog mee heb helpen oprichten, voor meer dan 85 procent met de algemene middelen en slechts voor ongeveer 15 procent met eigen, door de verkoop van tickets en abonnementen gegenereerde, ontvangsten wordt betaald.

Op het ogenblik dat nieuwe investeringsprogramma's naar voren worden gebracht, moeten we ons dan ook afvragen wat de reële kosten zijn. Hoeveel kost het totale project? Het gaat me niet enkel om de investeringen, zoals de aankoop van voertuigen. Het gaat me ook om de exploitatie. Daar zal immers van afhangen welke dotatie Vlaanderen in de toekomst zal moeten betalen.

Het is duidelijk dat Vlaanderen veeleer zal moeten besparen dan nieuwe beleidsruimte zal zien vrijkomen. In het begin van deze legislatuur was dit wel het geval. Het betreft hier een ambitieus plan. We zouden dit een memorandum van De Lijn kunnen noemen. We krijgen tegenwoordig van alle mogelijke sectoren dergelijke vragen. Het zou echter ook om een beleidsbeslissing kunnen gaan. In dat geval slaat de kernvraag op de mate waarin de middelen efficiënt worden ingezet.

De studie maakt zelf melding van het voornemen een maatschappelijke kosten-batenanalyse uit te voeren. De vraag is in welke mate deze massale inzet van openbare middelen iets aan de bereikbaarheid kan doen of de strijd tegen de files in onze agglomeraties kan voeren.

In een recent in Nederland verschenen studie staat te lezen dat het aandeel van het openbaar vervoer in het woonwerk- en het woon-schoolverkeer miniem is. Dit aandeel bedraagt 5 procent of maximaal 10 procent. Het gaat hier om Nederlandse cijfers. Niemand kan beweren dat Nederland geen uitgebouwd openbaarvervoersnet heeft.

In de stadsmonitor die minister Keulen enkele weken geleden heeft gepubliceerd, staat dat zelfs in de stad Hasselt, waar het busverkeer gratis is en het aanbod is vervijfvoudigd, het aandeel van het openbaar vervoer in de woonwerk- en de woon-schoolverplaatsingen tijdens de piekuren slechts 12 procent bedraagt. De bewering dat we op deze manier de files kunnen bestrijden, is niet correct.

Dit blijkt trouwens ook uit een antwoord dat ik van de minister zelf heb gekregen. Uit de tevredenheidsenquête die De Lijn zelf heeft uitgevoerd, blijkt dat vooral het vrijetijdsgebruik is aangemoedigd. Heel wat voetgangers en fietsers gebruiken het openbaar vervoer.

Ik vraag me af hoe geloofwaardig dit allemaal is. De minister heeft hier verkondigd dat het Pegasusplan op 2025 mikt. De Lijn heeft, samen met de vorige minister van Mobiliteit, in 2003 verklaard 110 kilometer tramlijnen te zullen aanleggen. In de vorige beheersovereenkomst staat dat jaarlijks 2 kilometer tramsporen zullen worden aangelegd. In de recentste beheersovereenkomst is dit weggelaten. Het zouden er immers veel meer worden. Ik heb in dit verband een heel concrete vraag. Hoeveel nieuwe trambeddingen en nieuwe lijnen hebben De Lijn, de Vlaamse Regering en de minister in de loop van de voorbije vijf jaar aangelegd?

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mevrouw de voorzitter, ik dank de vraagstellers voor de vragen die ze hebben gesteld. Ik zal eerst op de concrete vragen van mevrouw De Ridder en van de heer Sauwens ingaan. Daarna zal ik op de politieke vragen van de heer Dewinter ingaan.

Het bestek voor de studie is op 6 februari 2009 gepubliceerd. De offertes moesten op 30 maart 2009 zijn ingediend. Ongeveer tien bureaus hebben zich ingeschreven. Het dossier ligt nu bij de Inspectie van Financiën. Ik zal dat in de loop van de komende twee weken kunnen ondertekenen. Hierop volgt een standstill van vijftien dagen. Daarna zal het onderzoek kunnen starten. Zoals afgesproken, zal het onderzoek zes maanden duren. Het zal, in functie van de nieuwe beheersovereenkomst, tijdig klaar zijn.

Wat de concrete vraag van de heer Sauwens betreft, wil ik het onderscheid maken tussen het aantal kilometers echt nieuwe tramlijnen die we hebben aangelegd, het aantal nieuwe trams die we op bestaande, maar niet gebruikte tramlijnen hebben ingelegd, waardoor we de capaciteit hebben verhoogd, en het aantal tramsporen waarvoor een beslissing is genomen en geld is vrijgemaakt, maar waarvoor de procedure nog lopende is.

Wat is er aangelegd deze legislatuur? Ongeveer 10 kilometer, om juist te zijn 9,39 kilometer. Dat zijn kortere spoorlijnen in Antwerpen, de verlenging van

tramlijn 1 in Gent naar Flanders Expo, een stuk nieuwe tramlijn aan Gent Sint-Pieters enzovoort. Dat zijn kleinere projecten voor samen 9,39 kilometer.

Er zijn twee nieuwe trams ingelegd in Antwerpen, gedeeltelijk op spoor dat niet in gebruik was. Er is een deel premetro gebruikt en een deel werkspoor is in gebruik genomen. Het gaat over tram 5 en 6. Voor tram 6 gaat het in totaal over 10 kilometer, maar een deel is bestaand spoor dat niet gebruikt werd en een deel is bestaand spoor dat wel werd gebruikt. Er is 15 percent extra tramkilometers bijgekomen. Dat is eigenlijk bijkomende capaciteit. Dat is wat er voor de tram effectief is bijgekomen.

Wat is er beslist en begroot deze legislatuur? Het gaat om een aantal projecten voor in totaal 52,6 kilometer nieuwe traminfrastructuur. Het gaat over Brabo 1 en Brabo 2, samen goed voor 19,6 kilometer, Spartacus voor 27 kilometer, Pegasus voor 2 kilometer en de ingebruikname van de premetrotunnel over 4 kilometer.

Ondertussen lopen er, maar dat is niet begroot, studies over de uitbreiding van Neptunus rond het tramnet Koksijde-Veurne en voor Pegasus-Gent naar het UZ Gent.

Dat is wat er deze legislatuur is gebeurd.

Dan kom ik bij het algemeen politieke debat. Ik ben het absoluut niet eens met de kritiek dat het hier gaat over ballonnetjes oplaten, mijnheer Dewinter. Er is een heel groot verschil tussen aankondigen dat een beleid is beslist, wat we hier niet doen, en een visie ontwikkelen over waar we naartoe moeten met de mobiliteit en het openbaar vervoer. *(Opmerkingen)*

Ik vind dat wel een essentieel onderdeel. Ik denk dat er nog ministers zijn die een visie ontwikkelen over waar zij naartoe willen op hun beleidsterreinen.

Toen ik net minister was – en ik zat niet aan de onderhandelingstafel over het regeerakkoord – had ik het grote voordeel – niet dat ik een paar lintjes kon gaan doorknippen van wat vorige ministers in gang hadden gezet, want we hebben ook deze legislatuur zaken voorbereid – dat er een plan lag, onder meer over het openbaar vervoer in Limburg. Het regeerakkoord stelt dat Spartacus een goed plan is en dat we dat beginnen uit te voeren. We hebben dat tijdens deze legislatuur ook consequent gedaan, door de middelen in te schrijven voor de eerste van de drie sneltramlijnen die aangelegd moeten worden.

Hier ligt nu een visie voor van De Lijn, die ik mee heb gevraagd. Ik vond dat er nood was om een visie te ontwikkelen over een verdere vertramming van Vlaanderen – u weet dat ik daar een heel groot voorstander van ben – en om samen met de NMBS een visie te ontwikkelen over lightrail.

Ik was daar een zeer groot voorstander van, maar het is een blauwdruk, het is niet te nemen of te laten. Als u kijkt naar de lokale reacties op het plan, ziet u dat er heel wat schepenen van mobiliteit en burgemeesters zeggen dat ze voorstander zijn van bepaalde zaken en andere zaken minder zien zitten en erover willen discussiëren. *(Opmerkingen)*

Ik heb Tobback zeer zeker gelezen. Ik denk dat dat niet slim is.

Mijnheer Van Rompuy, deze legislatuur is er ontzettend veel geïnvesteerd in openbaar vervoer, onder meer in uw regio. U gaat dat toch niet ontkennen. Dat is een keuze van deze Vlaamse Regering, onder meer sterk ondersteund door minister Vandenbroucke en de minister-president, die daar keihard voor geknokt hebben. Zeggen dat er in Vlaams-Brabant niets is gebeurd rond openbaar vervoer, lijkt me manifest onjuist. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Ik weet het wel, maar hij zit hier niet, dus ik wend mij tot u. *(Gelach)*

De heer Eric Van Rompuy: Ik heb niets gezegd, mevrouw de minister. De heer Tobback zegt dat in periodes van verkiezingen dergelijke dingen voorstellen krankjorum is, dat dat ongeloofwaardig is. Hij zegt dat het Vlaamse beleid zich op die manier belachelijk maakt.

Lees vandaag in verschillende kranten Louis Tobback. Citeer uw boegbeeld.

Minister Kathleen Van Brempt: Nu, hij is geen boegbeeld meer. *(Applaus. Gelach)*

Voor alle duidelijkheid: ik ben het daar niet mee eens.

Ik wil toch eens het voorbeeld van Vlaams-Brabant nemen, want dat prikkelt mij natuurlijk. Waarom is het voorbeeld van Vlaams-Brabant, net zoals Spartacus, wel een goed voorbeeld? Toen ik minister werd, lag er al een plan over het regionet Brabant-Brussel. Ik heb dat niet geschreven, de vorige minister en De Lijn hebben dat ontwikkeld. Het heeft ons de mogelijkheid gegeven om te zeggen dat we snelbussen zouden ontwikkelen in de regio Brussel, onder meer naar aanleiding van de problematiek van Zaventem.

Ik vind dat het de opdracht van De Lijn is om zulke visies te ontwikkelen. Is het fout om een paar weken voor de verkiezingen aan een volgende Vlaamse Regering duidelijk te zeggen dat er een visie is? Ik heb nergens gezegd dat de volgende Vlaamse Regering dat moet uitvoeren. Maar als minister van Mobiliteit vind ik dat een volgende Vlaamse Regering de filosofie van de vertramming van Vlaanderen zou moeten omschrijven. Dat is een element van het debat, en dat zal een element

zijn voor de volgende regeringsonderhandelingen. Bij voorkeur zal een volgende Vlaamse Regering ook kiezen om in elke provincie één of twee goede lijnen te ontwikkelen, al naargelang de budgettaire context.

Ik was vanmorgen in Veurne. De heer Verfaillie en ik hebben er een nieuwe buslijn ingereden. De lokale burgemeesters – en ik hoop dat de schizofrenie niet zo ver gaat dat ze in de namiddag al iets anders zeggen dan in de voormiddag – hebben er hun heel grote steun uitgedrukt voor de verlenging van de tramlijn naar Veurne. Dat is een zeer mooi project. Het is een onderdeel van de toekomstvisie van De Lijn 2020 die gaat over de vertramming in Vlaanderen.

Ik twijfel er geen seconde aan dat de minister-president hetzelfde zou zeggen. Dit plan is niet goedgekeurd door de Vlaamse Regering, maar het zal een onderdeel uitmaken van een volgend Vlaams regeerakkoord. Ik vond het wel de taak van De Lijn om een duidelijke visie te formuleren, over waar we in Vlaanderen met het openbaar vervoer naartoe moeten. Uiteraard zal dat afhangen van politieke keuzes en van de budgettaire context.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de minister, mevrouw de voorzitter, geachte collega's, u doet hier weer wat u al vijf jaar doet. U bent al vijf jaar minister, niet van Mobiliteit, maar van De Lijn. Als u een visie ontwikkelt, dan ontwikkelt u een visie over De Lijn. U ontwikkelt geen totaalvisie om de mobiliteit in Vlaanderen te verbeteren. Het gaat hier over kilometers tramsporen. Is het nu 9,36 of 9,93? Dat interesseert me niet. Daar gaat het debat niet om. Het debat gaat erover dat u met enorme budgetten werkt bij De Lijn. De voorbije tien jaar zijn ze verdrievoudigd, maar op de Vlaamse wegen is er geen significante verbetering in het verplaatsingsgedrag van de Vlaming geweest.

Minister Kathleen Van Brempt: Dan leeft u in een ander land.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik leef in Antwerpen. Ik leef er middenin, tussen al uw trams.

Met al uw budgetten die u momenteel ter beschikking hebt, slaagt u er niet in om een mentaliteitswijziging tot stand te brengen bij de Vlaming. Diegenen die momenteel de overstap maken, zijn voetgangers en fietsers. U slaagt er niet in om een modal shift te realiseren in het woon-werkverkeer, om een modal shift te realiseren in het woon-schoolverkeer.

We zijn dan ook heel tevreden met die studie die er gaat komen. Nogmaals, onze fractie is niet gediend met het lanceren van plannetjes en ballonnetjes. Wij zijn wel geïnteresseerd in een totaalvisie over hoe we in Vlaanderen een einde kunnen maken aan onze mobiliteitscrisis. Dat zal kunnen door investeringen in openbaar vervoer,

die op een slimme manier gebeuren, die vraaggericht en efficiënt zijn en niet louter aanbodgericht, zoals dat de voorbije vijf jaar is gebeurd.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de minister, ik herhaal nogmaals dat ik niet meer geïnteresseerd ben in uw antwoord, wel in dat van de minister-president. Ik kan maar één ding vaststellen, namelijk dat het aandeel van het openbaar vervoer in het totale verkeer tijdens uw beleidsperiode gestegen is van 10,5 procent naar 11 procent. Dat is een vooruitgang van 0,5 procent, niettegenstaande het feit dat het budget op 10 jaar tijd verdrievoudigd is naar bijna 1 miljard euro per jaar. Op uw website schrijft u letterlijk dat u samen met De Lijn een toekomstvisie hebt ontwikkeld. Ik neem aan dat u dat doet als minister, en dus als lid van een regering als collectief. Vandaag hebt u de pretentie om te zeggen dat het investeringsbudget nog eens verdubbeld moet worden van 170 naar 340 miljoen euro. Ik zou dat niet durven na vijf jaar beleid.

En u komt ons nu vertellen dat 9,9 kilometer aan extra tramlijnen werd gerealiseerd op vijf jaar tijd. In dit plan wilt u 810 kilometer realiseren op nauwelijks 10 jaar tijd! Tegen 2020 moeten die sporen er liggen. Ik heb eens vlug de berekening gemaakt. A rato van de snelheid waarmee u de vorige 5 jaar hebt gewerkt, zijn we weg voor nog 81 jaar om die fameuze 810 kilometer te realiseren. Proficiat, doe zo voort! Maar het zal niet meer tijdens uw of mijn leven zijn, of tijdens het leven van uw kinderen, en misschien zelfs niet meer tijdens dat van uw kleinkinderen dat u die fameuze 810 kilometer zult realiseren.

Ik wil maar zeggen dat u maar met de voeten van iemand anders moet spelen, maar niet met die van mij of van die van de gemiddelde Vlaming, die al dit soort van prietpraat op anderhalve maand voor de verkiezingen al lang niet meer gelooft. Hou ermee op! Paars is inderdaad terug van weggeweest.

Ik dacht dat de minister-president de moed zou hebben om hierop te antwoorden. Dat doet hij niet. Hij heeft deze ploeg eenvoudigweg niet meer in de hand. Iedereen doet waar hij zin in heeft. 'Vrijheid, blijheid' is het motto van deze regering. U bezondigt zich aan net dezelfde fouten als de vorige Vlaamse Regering: aankondigingspolitiek, ballonnetjes oplaten, opendebatcultuur. Proficiat! U herhaalt wat uw voorgangers hebben gedaan. Daarmee richt u het Vlaams beleid te gronde. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Johan Sauwens: Mevrouw de minister, uw antwoord ontgoocht me toch enigszins. "810 kilometer extra tramlijnen", "Miljardenplan", dat is het soort aankondigen waarbij mensen van Torhout, van Ternat, van Ninove, van Diest weten dat ze een tramverbinding gaan krijgen. Als die stelling niet onderbouwd, ondersteund

is, als daar vandaag geen geld voor is, dan moet men ook de moed hebben om te zeggen waar het moet worden gehaald. Het geld moet gevraagd worden aan de volgende regering, aan het volgende parlement, die geen geld zullen hebben.

CD&V is bereid om mee te zoeken naar de uitbouw van ons tramnet in Vlaanderen. Dan moet wel worden voldaan aan twee belangrijke voorwaarden. Er moet een duidelijke kosten-batenanalyse zijn, zodat we weten wat de extra kosten zijn voor de Vlaamse vervoersmaatschappij voor de exploitatie en of er middelen voor zijn. Daarnaast moeten we weten of de investering effectief zal helpen in de strijd tegen de files.

We vinden op dit ogenblik dat Vlaanderen prioriteit moet geven aan een economische aanpak. We moeten ervoor zorgen dat jobs behouden blijven in onze agglomeraties en steden. Dat is de grote uitdaging van de volgende twee of drie jaar. U weet dat ook zeer goed. En dan is de reactie van Louis Tobback wat te gemakkelijk. Het is duidelijk dat een aantal mensen vandaag aan hun bevolking uitleg moeten geven. Het plan komt van een Vlaamse Regering vlak voor de verkiezingen. Dat is niet de weg waar wij voor kiezen. Wij denken dat ministers beslissingen moeten nemen en zaken realiseren. Ministers moeten doen, veeleer dan opnieuw zaken aankondigen die vandaag te weinig onderbouwd zijn.

Ik moet u zeggen dat we met bijzonder grote voorzichtigheid de verdere bedrijfsvoering van De Lijn en van mevrouw Lieten, zoals die door u werd aangekondigd, zelf zullen onderzoeken.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, wie het plan er op nakijkt, kan vaststellen dat het eigenlijk om een terugkeer gaat naar het vroegere tramnet van de buurtspoorwegen. We hebben hier gedurende vijf jaar de investeringen van De Lijn gevolgd. De NMBS komt daar wel in voor.

Er stoort mij iets aan dat plan, die kritiek heb ik trouwens ook geuit in verband met het beroemde Spartacusplan in Limburg, waarvan de prioriteiten in het woonwerkverkeer niet tussen Hasselt en Maastricht liggen, maar wel tussen Noord-Limburg en Hasselt. De toenmalige minister van Openbare Werken en thans gouverneur van Limburg heeft een andere keuze gemaakt waarbij eerst de keuze werd gemaakt en dan pas het onderzoek werd gedaan, maar dat is een ander punt.

Wat mij het meest stoort, is dat u een aantal investeringen die in Vlaanderen zouden moeten gebeuren door de spoorwegen, vervangt met Vlaams geld. We hebben de beroemde verdeelsleutel van 60/40. Ik heb daar elk jaar van de minister van Openbare Werken een keurige

rapportering van gekregen. Ik stel vast dat men in Wallonië naar projecten zoekt, want daar ligt de behoefte aan mobiliteit totaal anders dan bij ons, buiten de agglomeraties Luik, Namen en Charleroi. Ten behoeve van de NMBS gaat u – het is geen keuze van de Vlaamse Regering – investeringen doen die de spoorwegen hebben geweigerd om uit te voeren.

We hebben al het Neptunusplan, het Pegasusplan en het Spartacusplan. Die zijn een aantal jaren geleden in de commissie besproken met heel veel elan. Nu komt men plots weer met een ander plan. Ik heb de indruk – het schijnt dat de vorige minister dat op het einde van de legislatuur ook heeft gedaan – dat iedereen een plannetje moet lanceren, dat komt goed in de pers en vervolgens gaat men over tot de orde van de dag.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de voorzitter, ik wil me aansluiten bij de voorgaande sprekers. Een klein detail, mevrouw de minister: u hebt nog niet geantwoord op de vraag over de kostprijs. Misschien kunt u daar straks op antwoorden, het is interessant om dat te weten.

In dit dossier storen mij twee dingen. Het eerste is dat De Lijn de enige Vlaamse parastatale instelling is die wordt ingeschakeld voor partijpolitieke propaganda. Zoals de heer Peumans zegt, hebben we hier de laatste maanden de verschillende plannen per provincie bekeken. Het is niet toevallig dat er gisteren een studiedag werd georganiseerd met een sp.a-minister, een sp.a-voorzitter en een sp.a-gedelegeerd bestuurder.

Wat me ook stoort, is dat er vandaag een advertentiecampagne in de kranten staat, waarschijnlijk betaald door De Lijn, of misschien met uw communicatiebudget, getekend door alle gouverneurs. Ik vind dat die gouverneurs hun boekje te buiten gaan. Die campagne is ook ondertekend door de meeste sp.a-deputés, want de deputés voor Mobiliteit zijn bijna allemaal van sp.a-signatuur. Ik zou graag van u weten wie deze advertentie heeft betaald. Hoe staat u tegenover een dergelijke betaalde advertentiecampagne van een plan dat nog niet is gedragen door de regering, en dat is ondertekend door de gouverneurs, die zelf de centen niet hebben?

Ik heb vijf jaar geleden net hetzelfde meegemaakt met de heer Stevaert, net voor de verkiezingen. Ik heb de indruk dat dat voor u een politiek testament is en de opstap naar de gouden sarcofaag die het Europees Parlement is.

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, men heeft het gehad over een

grote gemeente die dikwijls ter sprake komt, Zaventem om ze niet te noemen.

Ik wil terugkeren in de tijd. Ongeveer 20 jaar geleden kreeg ik een minister op bezoek, en die heette Johan Sauwens. De heer Sauwens deed een extra inspanning. Ik ben hem daarvoor vandaag nog altijd dankbaar. Het resultaat is er nog niet, maar dat is niet zijn schuld. Er werd een studie gemaakt waarin sprake was van tramlijnen, busverkeer, fietsverkeer en dies meer. Er zijn enorme inspanningen gedaan. Ik herinner me zelfs hoeveel die studie heeft gekost.

Nadien ben ik tientallen keren, om niet te zeggen honderden keren, geconfronteerd met journalisten die mijn visie vroegen over onder meer het GEN, dat we allemaal kennen. Tientallen keren hebben we contact gehad met onder andere De Lijn, de NMBS enzovoort, in verband met de planning en dergelijke. Gisterenmorgen kreeg ik een telefoon met nog maar eens de vraag om mijn opinie te geven over de toekomstvisie in verband met transport. Ik ben een van degenen waar u zich op beroept, vanuit mijn altijd positieve ingesteldheid. Ik heb gezegd dat alles welkom is, als het maar vooruitgaat, maar ik zie niet in hoe men dat gaat oplossen.

Ik werd dus geconfronteerd met een vraag van een journalist over iets waarvan ik nooit kennis heb genomen en waarvan ik nooit een plan heb gezien. Ik moest daarop mijn visie geven. Er mag immers worden verwacht dat iemand met enige ervaring weet waarover het gaat als hij zijn visie geeft. Ik had die mogelijkheid niet. Uit het debat van vandaag heb ik echter geleerd dat op die vijf jaar niettemin 10 kilometer is aangelegd.

Mevrouw de minister, ik stel vast dat u vandaag naar Veurne bent geweest, een prachtige stad. Ik ben er een fan van. Ik stel ook vast dat een zeer eminente collega, de heer Tobback, zegt dat er moet worden gelobbyd om die 10 kilometer te verkrijgen. Ik ben vragende partij. Mijn enige vraag aan u is: bij wie moet ik lobbyen om te realiseren wat ons in de streek al dertig jaar wordt beloofd, om zij het maar een deeltje van die 10 kilometer te krijgen?

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer Decaluwe, ik heb een oplossing voor de problemen met de gouverneurs: schaf gewoon de provincies af.

Maar goed, even ter zake. Mevrouw de minister, ik moet u feliciteren. Qua timing was de communicatie heel goed. In de aanloop naar de verkiezingen kan dat inderdaad tellen. Dat is dan ook het enige waarvoor ik u kan feliciteren. Toen ik van de plannen hoorde, dacht ik niet aan 6 december, maar aan een weliswaar veel te late aprilgrap. De voorgestelde plannen zullen de Vlaamse belastingbetaler inderdaad miljarden euro's kosten, maar

het zal hem of haar geen meter file besparen. En daarover gaat het. Nergens liggen de overheidssubsidies voor publieke vervoersmaatschappijen hoger dan hier. Het openbaar vervoer krijgt nu al driemaal meer belastinggeld toegeschoven dan de weginfrastructuur. U moet er echter rekening mee houden dat slechts 15 percent van het personenvervoer via het openbaar vervoer gebeurt. Dat is dus zeker buiten alle proportie. Ik raad u dan ook af om voort de suprematie van bus en tram te prediken. Het openbaar vervoer is inderdaad nodig, maar enkel om aan de basisbehoeften qua mobiliteit te voldoen, en niet om alle economische en ook persoonlijke, individuele noden te lenigen. Dan wordt dat openbaar vervoer immers onbetaalbaar.

Ik raad de overheid dus ten zeerste aan, en dan richt ik me al tot uw collega, om daar waar het moet te investeren, namelijk in nieuwe weginfrastructuur en in verkeersmanagement. Dat zal zoden aan de dijk brengen, meer dan onefficiënte investeringen in onrealiseerbare plannen van De Lijn.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, het meeste is hier al gezegd. We zijn het wel gewoon dat in verkiezingstijden instanties memoranda sturen aan de politici. Dat vind ik goed. Dat De Lijn in dit verband een memorandum zou sturen, zou heel goed zijn, maar hier wordt erg groots uitgepakt met een gigantisch project. Mevrouw de minister, ik onderschrijf weliswaar wat de mogelijkheden ervan zouden kunnen zijn, maar u moet ook heel goed weten dat u gigantische verwachtingen schept bij de bevolking. Plaatselijke politici krijgen daar heel wat vragen over, omdat mobiliteit plaatselijk altijd een hot item is. Dat weet u heel goed. Zeker in streken die niet zo heel goed ontsloten zijn, is dat van levensbelang. Die verwachting is dus echt wel geschapen. Ik hoop dat daar in een volgende legislatuur zo mee wordt omgegaan dat dit vruchten afwerpt. Omdat het op het eerste gezicht echter een megaproject lijkt, ben ik van oordeel dat we heel voorzichtig moeten zijn en niet zo'n grote verwachtingen mogen scheppen bij de mensen dat ze alles ineens willen. Niet elke regio kan immers gelijk bediend worden in dit project.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, de heer De Cock had het over gigantische verwachtingen die zijn geschapen met dit plan van De Lijn. Wel, deze regering heeft ook gigantische verwachtingen geschapen toen ze enkele weken geleden in Hasselt haar Pact 2020 heeft gepresenteerd. Dat gebeurde door diegene die daar werd omschreven als de Obama van Vlaanderen. Dat zal ook geen toeval zijn, zeker?

Een van de kerndoelstellingen die deze Vlaamse Regering wil realiseren tegen 2020 is de omvorming van Vlaanderen tot een groen stadsgewest. Net op het vlak van mobiliteit moeten de grootste ambities worden gekoesterd om dat te realiseren. Ik zal u enkele cijfers meegeven. In ons huidig stadsgewest Vlaanderen is het wegverkeer verantwoordelijk voor 20 percent van de CO₂-uitstoot. (*Rumoer bij het Vlaams Belang*)

De uitstoot van broeikasgassen door het wegverkeer is gestegen ten opzichte van 1990 met 29,50 percent. De doelstelling tegen 2010 was een behoud van hetzelfde niveau. We zitten er 30 percent boven! Het wegverkeer is verantwoordelijk voor 47 percent van de stikstofoxide-uitstoot in Vlaanderen. Het wegverkeer veroorzaakt 22 percent van de uitstoot van roetdeeltjes. In de grote steden is het zelfs de grootste bron van vervuiling op dat punt. In Antwerpen en Vlaams-Brabant, het kerngebied van ons toekomstig groen stadsgewest, heeft 13 percent van de inwoners te lijden onder ernstige tot extreme lawaaihinder van wegverkeer. (*Rumoer*)

Ik vraag me af hoe we die omvorming tot een groen stadsgewest en een oplossing voor de files gaan realiseren zonder extra investeringen in het openbaar vervoer. Ik denk niet dat het zal lukken via extra wegcapaciteit en beton. Ik ben blij dat De Lijn haar verantwoordelijkheid neemt en meedenkt met de Vlaamse Regering over de realisatie van de doelstellingen die minister-president Peeters presenteerde in Hasselt.

We hadden het al over de slimme kilometerheffing voor vrachtwagens. Die is nodig want de logistiek draagt bij tot de problemen die ik net heb geschetst. De opbrengst daarvan wordt geschat op 200 tot 600 miljoen euro per jaar. Het is dus geen kwestie van geld maar van politieke wil of we zulke plannen en ons eigen Pact 2020 waar- maken of niet. Dat heeft ook gigantische verwachtingen gecreëerd bij de bevolking. (*Applaus bij sp.a en Groen!*)

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de minister, Groen! staat voor 100 percent achter de toekomstvisie van De Lijn.

Natuurlijk moet er boter bij de vis komen. Dat is logisch. Het is maar al te gemakkelijk om vrijblijvend vijf maanden voor de verkiezingen een groots VIA-plan in de media te lanceren of om vijf weken voor de verkiezingen vrijblijvend een groots investeringsplan voor De Lijn voor te stellen. Als deze vrijblijvende visies en plannen niet decretaal verankerd worden, dan zullen ze nooit of in het beste geval slechts gedeeltelijk gerealiseerd worden.

De heer Vandenbroucke heeft aangetoond waar het hier om gaat. Onze mobiliteit moet vlotter getrokken worden, en daarnaast moeten we ervoor zorgen dat de CO₂- en de fijnstofuitstoot van het verkeer drastisch zakt. Dat zal niet

kunnen door middel van het gewone beleid. Dat zal niet lukken door hier en daar een groene schijnmaatregel te nemen. Dat zal enkel kunnen door radicale maatregelen te nemen die radicaal breken met het beleid zoals het tot op vandaag werd gevoerd. Dat betekent dat het plan zoals De Lijn naar voren brengt, een goede visie inhoudt. In plaats van grote infrastructuurwerken à la verbreding van de ring te gaan realiseren, kan men beter de modal shift tot stand brengen en ervoor zorgen dat de mensen uit hun wagen stappen en naar het openbaar vervoer gaan. Dat kan enkel door het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken en door meer en beter openbaar vervoer aan te bieden.

Het moet verder gaan dan louter aankondigingen. Zoals de heer Sauwens heeft aangehaald, staat in de beheersovereenkomst van De Lijn inderdaad dat ze x kilometer tramlijnen moet aanleggen. Maar als dat niet gerealiseerd wordt, zijn we daar niets mee.

En dus vragen we aan de Vlaamse Regering om de toekomstplannen, de visieplannen, opdat ze ook legislatuuroverschrijdend zouden zijn en ook een volgende regering zouden binden, ook decretaal vast te leggen.

We staan voor 100 percent achter het toekomstplan van De Lijn. We vragen dus aan deze regering, en natuurlijk ook aan de volgende regering, om deze plannen decretaal te verankeren en om ze effectief te verwezenlijken zodat het niet bij een droombeeld of een toekomstbeeld blijft dat op de tekentafel van de mensen van De Lijn werd ontworpen. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik vind dat men in dit halfroond toch een beetje inconsequent is en misschien ook een beetje kort van geheugen over de methode. (*Rumoer*)

Ik zou dat toch graag even willen zeggen in alle rust en kalmte, want als dat zo is, moet ik dat ook dringend zeggen aan andere instellingen van de Vlaamse Gemeenschap. We moeten het nu wel eens weten.

Eerst voor het geheugen: in 2004 ... (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe en van heer Gilbert Bossuyt*)

Mijnheer Decaluwe, u weet al wat u wilt zeggen? (*Rumoer*)

De voorzitter: Wanneer een minister dat vraagt, dan krijgt hij het woord. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe. Rumoer*)

Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: De heer Decaluwe heeft natuurlijk de gave van de politieke helderziendheid,

want hij weet al wat ik zal zeggen. Hij wil meteen al repliceren en dus mag hij dat doen. Mijnheer Decaluwe, u mag nu echt inhoudelijk ingaan op wat ik nu ga zeggen.

Ik wil iets zeggen over de methode, want dat vind ik belangrijk, ook voor de instellingen waarvoor ik verantwoordelijk ben. In 2004 werd ik als kandidaat voor het Vlaams Parlement uitgenodigd door De Lijn Vlaams-Brabant om kennis te nemen, samen trouwens met gouverneur Lode De Witte, van een heel erg ambitieus plan voor Vlaams Brabant. We zijn daar met zijn allen, leden van alle politieke partijen, naartoe gehold en hebben er geapplaudisseerd. *(Rumoer)*

Ja, dat was zo. Ik weet niet hoe het elders was, maar in elk geval was dat in Vlaams-Brabant zo. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Niemand heeft toen gezegd: “Ah, maar dat is hier wel een foute methode hoor, het is heel fout hoor, dat De Lijn en de gouverneur u doen nadenken over de mobiliteitsproblematiek in Vlaams-Brabant.”

Ik denk dat het een interessante methode is.

De vraag is of we toelaten aan de VDAB, aan De Lijn, aan Kind en Gezin en aan anderen om eens van onder de vleugels van de dagelijkse politiek uit te komen en om een ambitie te formuleren. Als u nu zegt dat dat niet mag, dan ... *(Opmerkingen van mevrouw Marleen Van den Eynde)*

Voor alle duidelijkheid: ik ga me niet opwinden. Als u zegt dat dat niet mag, dan denk ik dat u in de beleidscultuur die ons eigen is in Vlaanderen, een zware stap achteruit zet. *(Opmerkingen van de heer Jan Peumans)*

Iets ander is, mijnheer Peumans, wat u daar inhoudelijk over denkt. Iets anders is de vraag wat de politici daarover zeggen, maar als u zegt dat in 2004 de directeur van De Lijn Vlaams-Brabant deontologisch in de fout was toen hij samen met de gouverneur dat soort van actie ondernam, dan wens ik dat te weten, want dan moeten we dat ook laten weten aan Kind en Gezin, aan de VDAB, aan de VRT en aan al degenen die vandaag hun eigen memoranda bekendmaken. *(Rumoer bij het Vlaams Belang)*

Dit is een punt van methode en ik vind, eerlijk gezegd, dat u een beetje selectief verontwaardigd bent – als ik mij zo mag uitdrukken – en ik zal daar verder niets over zeggen. *(Applaus bij sp.a en bij Groen! Rumoer)*

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, wij vragen ook het woord. Minister Vandembroucke is niet bevoegd voor De Lijn!

Minister Frank Vandembroucke: Maar wel voor de VDAB!

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de voorzitter, ik vraag ook het woord. *(Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt en van de heer Eric Van Rompuy)*

De voorzitter: Mijnheer Van Rompuy, het is gebruikelijk dat, als een minister van de Vlaamse Regering het woord vraagt, hij altijd het woord krijgt van de voorzitter, zelfs als dat niet in het reglement staat.

De heer Carl Decaluwe: En wij mogen niet?

De voorzitter: Er zijn al meer mensen aan het woord gekomen dan volgens het reglement gebruikelijk is. Ik geef nu eerst het woord aan minister Van Brempt, om te antwoorden op alle vragen die zijn gesteld door de in totaal tien sprekers.

Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Collega's, er wordt mij wel eens verweten dat ik verantwoordelijk ben voor de stijging van de budgetten van De Lijn. Uiteraard ben ik daar, samen met mijn collega's van de Vlaamse Regering, verantwoordelijk voor. Meestal wordt het als een goed teken beschouwd als een minister erin slaagt om de budgetten te doen stijgen. Ik beschouw dit dan ook als een compliment, en ik acht mezelf, samen met De Lijn, verantwoordelijk voor de verdubbeling van het aantal reizigers bij De Lijn.

Er werd daarnet verwezen naar de 10 kilometer die in deze legislatuur is verwezenlijkt. Sta me toe om dat te corrigeren. Het echte, besliste beleid dat ik heb gevoerd, zijn de 50 kilometer die de komende jaren zullen worden aangelegd. Ik heb de minister-president daarnet in een ander dossier een Nederlandse minister horen citeren. Hij was het er blijkbaar volmondig mee eens. Het gaat in dat soort dossiers van grote openbare werken vaak veeleer over zorgvuldigheid dan over snelheid. Ja, die dossiers hebben tijd gevegd, in voorbereiding en studiewerk. Er zijn zelfs een aantal dossiers, zoals Brabo 1, die te kampen hebben met de financiële crisis. Maar die dossiers komen erdoor. De komende weken zal daar hopelijk zelfs nog goed nieuws over te rapen vallen.

Het gaat dus, collega's, over de 50 kilometer die ik in deze legislatuur gebudgetteerd heb via de beschikbaarheidsvergoeding, en die zullen worden uitgevoerd op het moment dat in de budgetten is voorzien. De studies zijn bezig, en bij sommige loopt de aanbestedingsprocedure al volop.

Ik heb vanmorgen in Veurne gezegd dat, als we in de volgende legislatuur snel zijn en in het begin van de legislatuur een aantal dossiers principieel kunnen goedkeuren, we tegen het einde van de legislatuur misschien een aantal nieuwe tramlijnen kunnen hebben.

Zo zit dat nu eenmaal in elkaar. Maar dat betekent ook dat je vooruit moet denken.

Mevrouw De Ridder, ik ben toch wat verbaasd over uw selectieve verontwaardiging. In december vorig jaar heb ik, met evenveel enthousiasme als vandaag, samen met de burgemeester van Mechelen de tram in Mechelen en de lightrail van Mechelen naar Antwerpen en het noorden van Antwerpen verdedigd. Ik heb gezegd dat die er moeten komen om de grote problematiek van de mobiliteit in Mechelen aan te pakken. Het is zeker de verdienste van de burgemeester van Mechelen – uw voorzitter, dus – om daarmee bezig te zijn. Hij heeft mij toen gezegd dat hij mij zou steunen om ervoor te zorgen dat in een volgende legislatuur voldoende middelen zouden worden vrijgemaakt om dat soort projecten erdoor te krijgen. Dat is vertramming in Vlaanderen, collega's. En dat is waar de discussie hier vandaag over gaat. *(Rumoer. Applaus)*

Dergelijke aankondigingen zijn dus blijkbaar wel oké, maar als het over een bredere visie op de vertramming van Vlaanderen gaat, is het een pure schande.

Ik heb geen probleem met de voorwaarde die CD&V hier naar voren schuift over de tramprojecten. Dat lijkt mij een goede manier om naar dat soort vertrammingen te kijken. Ik wil wel nog eventjes de puntjes op de i zetten: de vraag die ik aan De Lijn had gesteld, was om een visie te ontwikkelen, en deze keer op basis van de verwachte vervoersvraag tussen nu en 2020, en om dat in kaart te brengen.

Uiteraard moeten we nu bekijken wat de politieke prioriteiten zijn. Het is perfect mogelijk dat een aantal van die lijnen geen maatschappelijk draagvlak hebben omdat ze op plaatsen lopen waar het niet kan of omdat er onvoldoende potentieel is. Ik ga er dus mee akkoord dat we dat moeten bekijken en dat dat mee de voorwaarde moet uitmaken van de prioriteiten die bijvoorbeeld een volgende Vlaamse Regering moet stellen.

De kostprijs van dit plan is niet berekend. Je zou wel een oefening kunnen doen. Beste collega, u kent de dossiers ook die we de afgelopen jaren hebben gehad waarbij de kostprijs werd berekend met de natte vinger. Daarna overstijgen die projecten vele malen die berekende kostprijs. Dat is vandaag niet zinvol. We weten ongeveer wat een kilometer tramlijn aanleggen kost.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de minister, hier staat letterlijk dat het verdubbeld is van 170 miljoen euro tot 340 miljoen euro.

Minister Kathleen Van Brempt: Dat is iets anders. Dat is niet de berekening van het totale plan.

De heer Eric Van Rompuy: Is dat nog niet genoeg? Gaat het nog meer zijn?

Minister Kathleen Van Brempt: Dat zullen we wel zien. Dat is onzin. *(Rumoer)*

De heer Carl Decaluwe: Zo is het zeer gemakkelijk om minister te zijn.

Minister Kathleen Van Brempt: Dat is zeker niet waar. Je kunt niet zeggen dat ik niet een heel pak realisaties heb gedaan met een heel duidelijke kostprijs.

De doelstelling van dit plan is een filosofie te creëren voor de vertramming van Vlaanderen, ook op plaatsen waar er vandaag geen tram is, en te denken aan verdere ingebruikname van Infrabelspoorlijnen en daarop lichte trams of treinen te laten rijden. Dat was ook de vraag van de heer Peumans en daarvoor zullen we met de NMBS nog heel wat stappen moeten zetten. Het zal aan de volgende Vlaamse Regering zijn om daar een aantal heel duidelijke en goede projecten per provincie uit te halen en daarvoor in de nodige budgetten te voorzien. Dat stel ik politiek voor. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Dat is de verantwoordelijkheid van De Lijn. Die voert haar campagnes. Ik zal me verder informeren. Ik heb dat pact mee ondertekend, maar u zult zien dat ik in die advertenties in de verste verte niet voorkom.

Mijnheer Glorieux, ik ben blij met de steun van Groen!. Ik verwijs een laatste keer naar Louis Tobback: er zijn volgens hem al genoeg decreten geschreven op dit Vlaamse niveau. Op dit moment is er geen nood aan een decreet, maar er is nood aan een duidelijke politieke keuze naar aanleiding van een nieuw regeerakkoord. *(Applaus bij sp.a)*

De heer Eric Van Rompuy: Ik wil voor de collega's van sp.a citeren wat Louis Tobback vandaag in de krant heeft gezegd: "Men voorspelt 800 kilometer nieuwe tramlijnen en uiteindelijk zal er één extra tram in Antwerpen bij komen. Naar Leuven zijn er vier sneltramlijnen voorzien. Komen ze er ooit? Ik geloof daar niets van. Misschien zal er na Antwerpen nog geld zijn voor één verbinding tussen Hasselt en Maastricht en dan zijn we uitgepraat. Goed bestuur, dat is het niet. Waar is het geld het meest nodig? Daar gaat het niet om. Wie is de beste lobbyist? Daar word ik cynisch van." Tobback wordt cynisch van 800 kilometer tramlijn beloven en daar geen frank voor hebben.

In het verleden werd er 2 kilometer per jaar gerealiseerd. Om die 800 kilometer te realiseren, zal men 40 jaar nodig hebben. Het zijn verkiezingen. Ik zou graag hebben dat het parlement vandaag stopt omwille van zulke debatten en omdat sp.a De Lijn maakt tot een annex van de partij en minister Vandenbroucke zich geroepen voelt om dit te verdedigen. De Lijn is meer dan een verkiezingsmachine van sp.a. Ik betreur dit debat. *(Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt)*

De voorzitter: Mijnheer Bossuyt, alstublieft.

Mevrouw Annick De Ridder: De essentie bestaat erin dat men de files wil wegwerken, het mobiliteitsinfarct wil vermijden en mensen wil overtuigen om over te stappen naar het openbaar vervoer. Niemand verwijt de minister dat ze probeert om voor de haar toegewezen bevoegdheden meer middelen te krijgen. Maar men kan haar wel het verwijt maken dat ze er ondanks enorme budgetten niet in is geslaagd om de geplande mentaliteitswijziging teweeg te brengen. In de afgelopen tien jaar zijn de budgetten verdrievoudigd, maar het aandeel van het openbaar vervoer in het totale verplaatsingsge- drag steeg amper, van 10,5 naar 11 percent.

U sprak over de burgemeester van Mechelen, laten we hem bij naam noemen, Bart Somers. Die is inderdaad voor investeringen in lightrail in Mechelen. En terecht. Want voor alle duidelijkheid, mevrouw de minister, en dat wordt steeds opnieuw geprobeerd, maar wij laten ons niet in het hoekje drummen van diegenen die tégen het openbaar vervoer zijn. Wij zijn niet tegen investeringen in het openbaar vervoer. Onze partij is daar een voorstander van. In Mechelen wordt verstandig geïnvesteerd in openbaar vervoer; bijgevolg zijn we daar een loyale partner. Wij verwachten wel dat de miljarden die naar De Lijn gaan zo worden gebruikt dat het mobiliteitsprobleem in Vlaanderen wordt aangepakt. En we willen resultaten. Daarom wacht ik samen met u op het resultaat van de internationale doorlichting, en hoop ik dat daar valabele besluiten in zitten die bruikbaar zijn voor de uitwerking van een nieuwe beheersovereenkomst met De Lijn.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, ik ervaar plaatsvervangende schaamte voor de gênante vertoning die de meerderheid hier op het einde van de legislatuur over dit belangrijke onderwerp opvoert. Na vijf jaar schuift men elkaar de zwartepiet door. Als leider van een fractie in de oppositie voel ik me bijna verplicht om hier minister Van Brempt in bescherming te nemen. Want er is het simpele feit dat de Open Vld al tien jaar een socialist als minister van Mobiliteit toereert: eerst de heer Stevaert, dan mevrouw Van Brempt. En CD&V doet hetzelfde, al vijf jaar lang. Als u wilt schieten op de pianist, dan doet u dat maar. Maar schiet toch vooral op uzelf. Want u maakt toch ook deel uit van deze meerderheid? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

U hebt gelijk als u zegt dat het mobiliteitsbeleid nergens op lijkt. Maar dat is ook uw verantwoordelijkheid, en die is even groot als die van de socialisten. Want blijkbaar hebt u niet gewogen op het regeringsbeleid ter zake. U hebt onvoldoende prioriteiten gesteld. Als oppositiefractie-leider vind ik het bijgevolg niet serieus dat u anderhalve maand voor de verkiezingen op minister Van

Brempt schiet – alsof zij de enige schuldige is. De partijen van de meerderheid, met die van de minister-president op kop, en de regeringsleider die de bakens moet uitzetten, zijn verantwoordelijk voor het feit dat maar 9,9 kilometer is gerealiseerd. Zij zijn verantwoordelijk voor de ontsporing van het budget en voor de surrealistische plannen. U allen – christendemocraten, liberalen en socialisten – hebt boter op het hoofd. En denkt u vooral niet dat een ontluisterend debat zoals datgene dat hier is gevoerd u ontslaat van uw collectieve verantwoordelijkheid. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Johan Sauwens: Mevrouw de minister, er zijn me twee zaken duidelijk geworden. U hebt gezegd dat de kostprijs nog niet precies is berekend. Ik zou u willen vragen om dat te laten doen zodat de volgende regering en het volgende parlement met kennis van zaken de juiste beslissingen kunnen nemen. Ik stel voor dat u snel aan De Lijn de opdracht geeft om een kostenberekening te laten uitvoeren, niet alleen van de aanleg van de tramsporen, maar ook van de voertuigen die moeten worden aangekocht en van de exploitatiekost.

Er is tien jaar gepleit voor meer tramvervoer omdat dat comfortabel is, maar toch is er op dat vlak bijzonder weinig gerealiseerd. U hebt het over het Spartacusplan. Vooraleer die tram zal rijden, zullen er echter nog ettelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, onteigeningen enzovoort moeten gebeuren. We zijn nog niet aan het einde van de rit.

Samenvattend, de kostprijs is niet gekend en de procedures duren veel langer dan gedacht. Bovendien is het geheel niet onderbouwd. Ik durf dan ook zeggen dat dit miljardenplan niet realistisch is. Het is een soort wenskaart waaruit de volgende regering samen met de directie van De Lijn keuzes zal moeten maken op basis van een degelijke vervoerstudie en een kosten-batenanalyse.

Mevrouw de minister, dit doet me wat denken aan de periode waarin de NMBS een tienjarenplan uitbracht. Het zijn de Franstalige collega's die hebben duidelijk gemaakt dat het belangrijk is wat er tijdens de eerste twee jaren aan projecten is voorzien. We worden hier geconfronteerd met een soort aankondigingsbeleid, en dat betreurt ik. Het is die aanpak, en daar bent u persoonlijk mee verantwoordelijk voor, die de geloofwaardigheid van de politiek ondergraaft. Dat vind ik bijzonder jammer. Het doet me enigszins denken aan wat toenmalig minister-president Somers lanceerde vlak voor de verkiezingen, namelijk dat hij de Olympische Spelen naar België wilde halen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE**Opheldering over de stand van zaken**

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Tavernier bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, vanmorgen hebt u de agenda aangepast omdat de minister niet aanwezig was. Ik was wel aanwezig, samen met een aantal andere actieve collega's uit de commissie voor Onderwijs om dit ontwerp van decreet te bespreken. Wij hadden ons verontschuldigd voor een debat dat was ingericht door de Vlaamse Scholierenkoepel waarop we uitgenodigd waren. De minister en de leden van de meerderheid van de commissie voor Onderwijs waren aanwezig op dat debat. Wij hadden ons verontschuldigd omdat het parlementaire werk volgens de voorgelegde agenda voor ons voorrang verdiende.

Ik vind het ongehoord dat de minister en de leden van de meerderheid de agenda op het laatste moment laten aanpassen zodat wij medewerkers moeten sturen naar een belangrijk onderwijsdebat. Ik vind dat niet kunnen. *(Applaus bij Groen!, Vlaams Belang, CD&V en N-VA)*

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, de plenaire zitting is vanmorgen om 9 uur begonnen. Op uw vraag is punt 1 van het ontwerp van decreet omgegooid. Nu blijkt achteraf dat er een debat was met de Vlaamse Scholierenkoepel. Ook de heer Van Dijk van mijn fractie was daarop uitgenodigd, maar wij hebben een fractievertegenwoordiger gestuurd.

Als dit eenmalig zou gebeuren, dan zou ik daar geen probleem mee hebben. Maar het is al meermaals gebeurd dat u zei dat u op een dringende bijeenkomst verwacht werd en dat ik u 's avonds op TVL zag paraderen.

Terwijl wij hier in het parlement... *(Opmerkingen van minister Frank Vandenbroucke)*

Ik weet het niet meer wanneer. Ik zou dat allemaal voor u kunnen opzoeken. Ik heb als volksvertegenwoordiger in mijn fractie altijd respect getoond voor de manier waarop de ministers hier werken, maar ik vind dat het wederkerig mag zijn. Het is geen stijl dat u onder alle camera's naar een debat van de Vlaamse Scholierenkoepel gaat, en dat u dit parlement in de steek laat en dat daarvoor de hele agenda moet worden omgegooid. Ik was hier om negen uur aanwezig. Het was de bedoeling dat dit decreet deze voormiddag werd besproken. Als u een volbloed democraat bent, doet u dat niet. Ik heb daar grote problemen mee. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mevrouw de voorzitter, twee collega's hebben het al aangehaald: de agenda is deze voormiddag aangepast omdat de minister niet aanwezig was. Diezelfde minister is in de commissie al meerdere keren van leer getrokken tegen het feit dat dit parlement zichzelf meer dan dertig dagen geeft om campagne te voeren. Het is diezelfde minister bij wie het niet mogelijk was om de bespreking van een aantal decreten in de tijd te spreiden omdat, zo zegt hij, het parlement zichzelf die dertig dagen tijd geeft. Op het ogenblik dat zijn beleid in deze plenaire zitting wordt geëvalueerd, gaat die minister liever op de schoolbanken zitten, uiteraard in aanwezigheid van de media, om daar te zeggen hoe geweldig hij wel bezig is. Dit, mevrouw de voorzitter, getuigt van een minachting voor dit parlement.

Ik was daar als parlementslid ook uitgenodigd. Ik heb mij door iemand laten vervangen omdat ik het mijn plicht vond om hier aanwezig te zijn omdat hier belangrijke onderwijsdecreten werden besproken. Ik vind dan ook dat de minister er dringend op mag worden gewezen dat de parlementaire werkzaamheden nog altijd bezig zijn, dat we nog niet in de verkiezingscampagnetijd zijn en dat het bovendien niet kan dat een agenda van een parlementaire zitting wordt aangepast aan de individuele agenda van een minister. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2009 betreffende de eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het basis- en secundair onderwijs – 2124 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Michiels, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mevrouw de voorzitter, mevrouw en mijnheer de minister, collega's, de commissie voor Onderwijs, Wetenschap en Innovatie behandelde op 5 en 12 maart 2009 het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2009 betreffende de eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het basis- en secundair onderwijs.

De minister stelde dat voorliggend ontwerp van decreet betrekking heeft op de eindtermen en ontwikkelingsdoelen

voor natuurwetenschappen, techniek, Nederlands, taalbeschouwing in het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs, op moderne vreemde talen in het basis- en secundair onderwijs, en op vakoverschrijdende eindtermen in het secundair onderwijs. Hij stelde ook dat het regeerakkoord van 2004 stelde dat op basis van een evaluatie een herdefiniëring en een mogelijke vermindering van het aantal eindtermen en ontwikkelingsdoelen zouden worden doorgevoerd. Hij zei dat hij tijdens deze legislatuur hieraan invulling heeft gegeven door de meest dringende zaken aan te pakken in plaats van een langdurig en allicht weinig efficiënt proces van opfrissing van het hele pakket op te starten. Wat die meest dringende zaken zijn, bleek uit een aantal evaluatiegegevens. Deze selectieve benadering op basis van evaluatiegegevens en duidelijke prioriteiten vermijdt een overbelasting van leraren bij het implementeren van innovaties.

Vervolgens overliep de minister de belangrijkste voorgestelde vernieuwingen. Het nieuwe voorstel voor eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor moderne vreemde talen besteedt veel aandacht aan een betere aansluiting tussen het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs. Voor het technisch en het kunstsecundair onderwijs zullen zowel Engels als Frans voortaan verplichte vakken zijn in de basisvorming. In de B-stroom van de eerste graad wordt Frans verplicht. In het beroepssecundair onderwijs wordt één vreemde taal – Frans of Engels – verplicht. Verder worden de eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor moderne vreemde talen geformuleerd als operationele doelstellingen die getoetst zijn aan het Europese referentiekader voor vreemde talen.

Ten slotte wordt de ondersteunende kennis, zoals grammatica, meer dan voorheen geconcretiseerd en bevatten de nieuwe eindtermen meer algemene cultuur.

Voor Nederlands worden de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen van het basisonderwijs en van de eerste graad van het secundair onderwijs geactualiseerd. Deze nieuwe eindtermen helpen een betere samenhang tussen het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs en tussen Nederlands en moderne vreemde talen te realiseren.

De actualisering van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen voor techniek kadert in een ruimer klimaat inzake sensibilisering voor techniek, technische studies en technische loopbanen. De technische component vormt een essentieel onderdeel van de basisvorming en moet de leerlingen helpen hun talenten en hun mogelijkheden op technisch vlak beter in te schatten. Om die reden is een doorgaande leerlijn van het kleuteronderwijs tot en met de eerste graad van het secundair onderwijs uitgewerkt. Hierbij is ruim aandacht besteed aan een betere afstemming tussen het basisonderwijs en het secundair onderwijs.

De nieuwe eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor natuurwetenschappen houden in de A-stroom van de

eerste graad van het secundair onderwijs een verbreding met leerinhouden uit de niet-levende natuur in. Naast deze verbreding naar de niet-levende natuur, zijn een aantal eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor wetenschappelijke vaardigheden geformuleerd. Verder is voor een betere afstemming tussen de onderwijsniveaus gezorgd. Ook hier is een doorgaande leerlijn van het kleuteronderwijs tot en met de eerste graad van het secundair onderwijs uitgewerkt.

Tot slot zijn ook de vakoverschrijdende eindtermen voor het secundair onderwijs geactualiseerd. Het nieuwe pakket spreekt scholen aan op het beleidsvoerend vermogen en op hun pedagogische vrijheid. Dit heeft vooral met het nieuwe concept van de vakoverschrijdende eindtermen te maken. Dit concept houdt in dat de doelstellingen in een aantal contexten worden gepresenteerd. Bovendien worden ook een aantal gemeenschappelijke eindtermen gepresenteerd. Dit laatst leidt tot een grote reductie van het aantal eindtermen. De vakoverschrijdende eindtermen worden niet langer per graad, maar voor het einde van het secundair onderwijs geformuleerd.

Daarnaast zijn de eindtermen verduidelijkt die volgens de onderzoeksresultaten moeilijk, vaag of ingewikkeld waren geformuleerd. Uiteraard zijn de vakoverschrijdende eindtermen ook inhoudelijk geactualiseerd. Bovendien zijn de geactualiseerde eindtermen op een toepassing in het onderwijs gedurende de komende tien tot vijftien jaar gericht. Dit alles houdt niet in dat alle vakoverschrijdende eindtermen zijn verdwenen of veranderd. Wat haalbaar, relevant en duidelijk is gebleken, is behouden gebleven.

Tijdens de algemene bespreking heb ik, namens de Vlaams Belang-fractie, een aantal vragen en opmerkingen bij het voorliggend ontwerp van decreet geformuleerd. Slechts een zeer klein gedeelte van de eindtermen wordt herzien. Niet toevallig gaat het om de eindtermen waarover in de commissie vragen zijn gesteld en waarover bij de leerkrachten zelf beroering is ontstaan.

Ik heb gevraagd of de andere eindtermen ook zijn geëvalueerd. In het besluit van de Vlaamse Regering van mei 1997 staat immers dat de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen van het gewoon basisonderwijs in de loop van het schooljaar 2004-2005 zouden worden geëvalueerd. Vanaf 1 september 2005 zouden dan aanpassingen kunnen volgen. Die evaluatie is niet uitgevoerd.

Ik heb tevens vragen gesteld over de wijze waarop de peilingen tot stand zijn gekomen. De resultaten van de herziening zijn hierop gebaseerd. Ik heb het werk van de hierbij betrokken leerkrachten allerminst willen minimaliseren.

Verder heb ik vragen gesteld over de planlast voor de directies en de scholen. Mijn fractie is in sterke mate

vragende partij om de scholen en de leerkrachten te garanderen dat ze voldoende tijd krijgen om de nieuwe eindtermen te implementeren.

Vervolgens heb ik enkele bedenkingen bij specifieke eindtermen geformuleerd. Hiervoor verwijs ik graag naar het schriftelijke verslag.

De sp.a-fractie heeft gesteld dat de herziening van de eindtermen aan een noodzaak beantwoordt. De heer De Cock vindt de voorliggende eindtermen voor Nederlands, Frans en Engels voldoende diepgaand. Hij betreurt evenwel dat Duits in de huidige context niet is opgenomen.

De heer Tavernier heeft, namens de Groen!-fractie, gevraagd welke gevolgen deze herziening op de werkdruk zal hebben. Verder stelt hij zich vragen bij de timing van de invoering van de eindtermen. Hij heeft de indruk dat een aantal elementen van het advies van de Vlaamse Onderwijsraad wel en andere elementen van dit advies niet zijn overgenomen. Het is volgens hem algemeen geweten dat een te klein aantal van de begaafde leerlingen in het secundair onderwijs voor het technisch of het beroepsonderwijs kiest. Omgekeerd kiezen te veel leerlingen voor het algemeen vormend secundair onderwijs. De vraag is of de aangekondigde hervorming van de eindtermen voor techniek deze vakken attractiever zal maken.

Als laatste stelt hij zich de vraag of er ook voorzien wordt in bijscholing voor de betrokken leerkrachten.

Namens de N-VA-fractie herinnert de heer Kris Van Dijck eraan dat vroeger werd gedebatteerd over de zinvolheid van eindtermen en ontwikkelingsdoelen. Hij is verheugd dat deze tijd voorbij is. Maar nu stelt hij zich steeds meer de vraag over het evenwicht tussen vaardigheden, enerzijds het kunnen en anderzijds het kennen. Dat is een belangrijke evenwichtsoefening.

Een andere bekommernis is de implementatie van de herziening. Aan het veld moet de nodige tijd worden gegeven.

De CD&V-fractie stelt de vraag of voor de Federatie van Rudolf Steinerscholen in Vlaanderen de globale gelijkwaardigheid blijft, of dat zij een nieuwe aanvraag moeten indienen.

Mevrouw Poleyn vindt het positief dat de minister nog tijdens de huidige legislatuur een aantal eindtermen wil herzien. Zij is het ook eens met de verhoogde aandacht voor techniek en technische geletterdheid in de eindtermen, maar zij vraagt zich af of hiermee de omschakeling in het denken zal worden gerealiseerd.

Zij stelt verder nog een aantal concrete vragen over projecten, middelen en leermaterialen en formuleert

enkele bedenkingen bij de vakoverschrijdende eindtermen rond mediawijsheid, herinneringseducatie, rijopleiding en kunst- en cultuureducatie.

Als algemene bedenking wenst zij nog te verduidelijken dat zij het concept van vakoverschrijdende eindtermen positief vindt.

Over het antwoord van de minister zal mevrouw Libert verslag uitbrengen.

De voorzitter: Mevrouw Libert, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: De minister antwoordde dat het voorliggende ontwerp van decreet gaat om een selectieve herziening van de eindtermen, maar betwist dat het om een beperkt pakket zou gaan, zoals door mevrouw Michiels werd gesteld. Het gaat om een fundamenteel pakket voor bijvoorbeeld Nederlands, Frans en de vakoverschrijdende eindtermen. Een volledige herziening van alle eindtermen zou de implementatie voor het onderwijsveld ernstig bemoeilijken.

Wat de kritische bemerking van mevrouw Michiels betreft over de peilingen, zegt de minister dat hij vertrouwen heeft in de wetenschappelijke methodiek. Uiteraard wordt er rekening gehouden met de scholen en met wat leerkrachten daarover zeggen. Dat lijkt voor de minister een evidentie te zijn.

De discussie over het evenwicht tussen communicatieve vaardigheden en kennis van woordenschat vindt de minister ook belangrijk. Hij verwijst naar de eindtermen voor het vak Nederlands in het basisonderwijs, die preciezer werden geformuleerd. Er wordt meer houvast geboden. Strategieën worden bijvoorbeeld ook als eindtermen gedefinieerd. Voor schrijven worden de eisen hoger gelegd. Ook in de lerarenopleiding zal aandacht gaan naar de nieuwe eindtermen.

Op de vraag van mevrouw Poleyn om over te gaan van één vreemde taal naar twee vreemde talen in het bso, stelt de minister dat hij nog deze legislatuur een principiële goedkeuring wil vragen aan de Vlaamse Regering over de eindtermen moderne vreemde talen in het bso.

Voor de volgende legislatuur heeft de entiteit Curriculum een schema klaar voor de toekomst. Maar dat is beleidsvoorbereidend werk van de administratie voor de volgende Vlaamse Regering. Hierin worden een aantal stappen voorzien, zoals bijvoorbeeld geactualiseerde eindtermen voor natuurwetenschappen in de tweede en derde graad secundair onderwijs aso, tso en kso. Voortbouwend op TOS21 en op de eindtermen en ontwikkelingsdoelen van de eerste graad, zullen de vakoverschrijdende eindtermen technische en technologische vorming in het aso moeten worden bijgestuurd.

De minister stelt eveneens dat het dossier leezorg niet meer aan bod zal komen in het Vlaams Parlement tijdens de huidige legislatuur. Maar als het ontwerp van decreet wordt goedgekeurd, is het logisch dat de ontwikkelingsdoelen voor het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften worden herbekeken.

Ten slotte stelt de minister over de theoretische rijopleiding, eveneens een vraag van mevrouw Poleyn, dat momenteel in de huidige eindtermen milieueducatie van de derde graad staat: “De leerlingen verwerven de kennis die moet volstaan als voorbereiding op het theoretisch rijexamen categorie B.” Dat is zeer concreet. Maar toch blijkt dat 82 procent van de leerkrachten naar eigen zeggen deze eindterm niet behandelt. Daarom heeft de ontwikkelcommissie besloten om te kiezen voor een meer open formulering die meer speelt op het verkeersreglement en op het gedrag in het verkeer.

Het ontwerp van decreet werd aangenomen met tien stemmen tegen drie.

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het Vlaams Belang heeft in het verleden scherpe kritiek geleverd op de invoering van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen.

Het uitgangspunt was prachtig, vonden wij. Iedereen dient met gelijke kansen aan de start te verschijnen. Maar men ging verder: iedereen dient ook tegelijk de aankomststreep te bereiken. En dat laatste is natuurlijk heel wat anders. Dus wordt er gelijkgeschakeld. Al wat boven de middelmaat uitsteekt, wordt afgevlakt. Verscheidenheid en prestatie worden verketterd, met als gevolg een daling van het algemeen onderwijsniveau. Kennis, volgens ons toch nog altijd dé basis voor andere vaardigheden zoals communicatieve, moet steeds meer wijken ten voordele van die andere vaardigheden.

In de beleidsnota Onderwijs en Vorming 2004-2009 wordt de evaluatie van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen vooropgesteld. In het voorliggende ontwerp van decreet wordt echter slechts een klein deel van die eindtermen herzien. Niet toevallig zijn het bovendien die eindtermen waarover beroering was bij de leerkrachten zelf.

Mijnheer de minister, u zei in de commissie dat een algemene herziening voor te veel planlast zou zorgen in de scholen, bij de directies en de leerkrachten. Wij zijn echter van mening dat juist een gedeeltelijke hervorming voor extra planlast zal zorgen omdat nu met verschillende versies naast elkaar zal moeten worden gewerkt.

Het ligt immers voor de hand dat de invoering van dit pakket gevoelige repercussies zal hebben op de taakbelasting van de scholen, van het personeel en van de inspectie.

Naast de aandacht die men terecht zal moeten besteden aan deze vormingscomponenten, zal men ook grondig moeten nadenken over heel wat bijkomende en niet de minste opdrachten van het onderwijs: redactie van leerplannen, aanpassing en vernieuwing van leerboeken, begeleiding, nascholing, aanpassingen aan de initiële vorming. En vergeten we niet dat het hier duidelijk om een resultaatsverbintenis gaat. Ook de Vlor vreest dat een partiële invoering net tot een taakverzwaring zal leiden voor zowel leerlingen, leerkrachten, directies, lerarenopleiding enzovoort.

Noch het decreet zelf, noch het antwoord dat u gaf in de commissie, maakt duidelijk op welke manier ervoor zal worden gezorgd dat alle leerkrachten niet alleen op de hoogte zijn van de vernieuwingen, maar bovendien in staat zullen zijn – dus de tijd zullen hebben – om die in hun lesinhouden te integreren. Ook op de vraag hoe de lerarenopleiding zal voorbereiden op bijvoorbeeld het feit dat natuurwetenschappen op een geïntegreerde manier moet worden aangeleerd, werd geen duidelijk antwoord gegeven.

Mijnheer de minister, een ander punt van kritiek van mijn fractie is dat er nog steeds geen algemene evaluatie van alle eindtermen heeft plaatsgevonden, hoewel dit reeds in 1997 decretaal werd vastgelegd. Er is slechts één studie beschikbaar over de perceptie van eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het basisonderwijs van leerkrachten en directies. Een ander onderzoek naar de maatschappelijke en onderwijskundige relevantie van vakoverschrijdende eindtermen en de haalbaarheid ervan liep tot begin maart 2009. Met andere woorden: het decreet werd besproken en goedgekeurd in de commissie vóór de evaluatie klaar was waarop het zou moeten zijn gesteund.

Net zoals in de voorgaande decreten in verband met de eindtermen werd ook dit ontwerp van decreet, volgens de memorie van toelichting, ontwikkeld door de entiteit Curriculum, voorheen de Dienst voor Onderwijsontwikkeling. In zijn toelichting benadrukte de minister de noodzaak van een breed draagvlak, en daar zou voor worden gezorgd via een doorgedreven betrokkenheid van alle onderwijsactoren. Maar ook hierbij stellen wij ons ernstige vragen.

Zo vinden wij nergens een weerslag van de betrokkenheid van diegenen die het in de dagelijkse praktijk zullen moeten waarmaken, namelijk de leerkrachten. Het zou nochtans interessant zijn om vooral de inbreng van de praktijkmensen in deze samenwerking eens te kunnen nagaan. Het zal immers daar zijn dat deze opgave zal moeten worden waargemaakt.

Wij twijfelen er niet aan dat de entiteit Curriculum bij de herziening van de eindtermen uitvoerig heeft gereflecteerd. Maar toch vragen wij ons af of deze reflectie

wel voldoende de optie van de praktische haalbaarheid heeft gevolgd. Als de entiteit Curriculum voldoende oog had voor de toepassing in de praktijk, dan zijn er ons inziens te weinig praktijkmensen geraadpleegd of is er te weinig naar hen geluisterd. Ze hebben wel kunnen meewerken in de zogenaamde opvolgingsconferenties van de peilingsproeven.

Maar bij de werkwijze die werd gehanteerd om peilingsproeven op te stellen, kunnen toch heel wat vraagtekens worden geplaatst. De onderzoekers die de peilingen hebben opgesteld, hebben eerst de moeilijkheidsgraad ervan uitgetest bij proefleerlingen. Vragen die door een groot aantal proefleerlingen niet konden worden opgelost, werden niet behouden. Nadien moest ook een groep leerkrachten nog eens oordelen of ook hun leerlingen de vragen wel zouden kunnen beantwoorden. Dit alles kan toch niet echt wetenschappelijk worden genoemd.

Mijnheer de minister, we vragen ons eveneens af of bij de timing van het ontwerp van decreet rekening werd gehouden met de gevolgen voor de inrichtende machten en de schoolbesturen die een heel andere pedagogische benadering hebben, zoals de Steinerscholen. In het verleden kregen ze een goedgekeurde afwijking op de eindtermen. In de commissie antwoordde u op de vraag van mevrouw Van Kerrebroeck dat de aanvraag opnieuw zal moeten gebeuren. We hebben onze bekommernis al geuit in verband met de timing van de invoering van de herziene eindtermen. Maar ook wat de Steinerscholen betreft, zouden we hiervoor aandacht willen vragen. Zult u ervoor zorgen dat deze scholen de nodige tijd krijgen om deze aanvraag degelijk voor te bereiden? Als ik me goed herinner, was dat toch wel een groot punt van kritiek bij de invoering van de eindtermen ICT.

Ten slotte verlenen we graag een luisterend oor aan de praktijk. Hoe meer men zich tussen de praktijkmensen beweegt, hoe meer men ondervindt dat er toch wel een grote kloof bestaat tussen de theorie en de praktijk. En hoewel ik zeker niet zal ontkennen dat de roep naar meer kennisverwerving, zeker voor de taalvakken, is gehoord, moet ik vaststellen dat het cognitieve aspect nog steeds vooropgesteld wordt, weliswaar ondersteund door, zoals u zelf zei, een vrijblijvende advieslijst met taalbeschouwelijke begrippen en termen. Dat is echter niet wat leerkrachten vragen. Ze vragen expliciete regels, grammatica, woordenschatonderricht, de ruimte en de mogelijkheid tot systematische inoefening van de nieuwe leerstof.

Ik kan niet anders dan het herhalen. Het is pas als men de blokjes kent, dat men aan bouwen kan denken. Het is pas als de verschillende elementen inge oefend zijn en automatismen zijn geworden, dat men kan spelen met taal en die inge oefende elementen in communicatieve situaties optimaal kan gebruiken. Dat mis ik nog steeds in de voorliggende eindtermen.

Mijnheer de minister, de conclusie van mijn fractie is duidelijk. Omwille van alle hierboven aangehaalde elementen kunnen we dit ontwerp niet goedkeuren.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, bij de vakoverschrijdende eindtermen voor het secundair onderwijs lees ik onder Context 5 bij 'Politiek-juridische samenleving': "(...) erkennen van de rol en van controle en evenwicht tussen de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht in ons democratisch bestel; illustreren van de rol van de media en organisaties in het functioneren van ons democratisch bestel."

Gelet op de gebeurtenissen van deze morgen wens ik geen inbreng meer te doen in dit debat.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik zou toch aan de heer Tavernier willen zeggen dat de Vlaamse Scholierenkoepel deze morgen een voorbeeld gaf van opleiding en opvoeding tot burgerzin en democratische inspraak. Ik vond het inderdaad belangrijk daar aanwezig te zijn. De zaak stond op een hoog niveau. Mevrouw Helsen kan dat getuigen. Ze was ook aanwezig.

Het is spijtig dat daarover een misverstand bestond en dat u daar niet was. Dat spijt me, echt waar. Het is wel een beetje vreemd te verwijzen naar de activiteit van deze morgen, en vervolgens te zeggen dat u niet meer wenst te spreken over burgerzin en opvoeding tot democratisch burgerschap, want daarover ging het net.

Mevrouw Michiels, naar aanleiding van uw opmerkingen zou ik willen verwijzen naar wat ik heb gezegd in de commissie. Ik zal die punten echter niet exhaustief herhalen. Ik heb daar aangegeven dat uw vraag naar de concrete ondersteuning van scholen en leerkrachten om de begeleiding van die invoering van de eindtermen mogelijk te maken, absoluut legitiem is.

Ik heb gewezen op de nascholing. Ik denk dat de nascholingen die wij aanbieden als prioritaire nascholing volgend schooljaar zeer goed overeenkomen met een aantal nieuwe inzichten die in die eindtermen zitten. Ik heb ook gewezen op het feit dat we nu een systematische afspraak hebben met de educatieve uitgever, zodat ze voorop kunnen lopen in het ontwikkelen van handboeken en leermiddelen met het oog op die nieuwe eindtermen. In de afgelopen periode werden ook initiatieven genomen door bijvoorbeeld mevrouw Poleyn, mevrouw Libert, de heer Mahassine. We hebben ook gesproken over concrete ondersteuning die we bieden in scholen met betrekking tot techniek met de techniekcoaches enzovoort. Er zijn

dus wel concrete ondersteuningsinitiatieven. Ik zou niet graag hebben dat men het beeld overhoudt dat we in het luchtledige bezig zijn en ons niet afvragen hoe die zaken in de scholen geïmplementeerd moeten worden.

Ik stel voor dat we het debat niet herbeginnen, maar ik denk dat de eindtermen met betrekking tot taal op een zeer genuanceerde manier een antwoord geven op de roep van leerkrachten naar duidelijkheid over wat je moet bijdragen aan inzicht in taalstructuur en wat elementaire woordenschat is. Ik heb bijvoorbeeld gezegd dat we samen met de pedagogische begeleidingsdiensten een concrete lijst gaan maken van de woordjes Frans die de leerlingen in het basisonderwijs verondersteld worden te leren. Dat lijkt een beetje ouderwets, maar ik vind dat niet. Het wordt concreter en we bieden meer houvast in het evenwicht dat je nodig hebt tussen communicatieve vaardigheid, kennis van woordenschat en kennis van grammatica.

Voor het overige hebben we een fundamenteel meningsverschil over hoe je onderwijs aanstuurt. Ik stel voor om dat debat niet te herhalen. Hier wordt een belangrijk pakket goedgekeurd, dat voorbereid werd op het terrein en waarvan de implementatie begeleid zal worden op het terrein. Ik wil de entiteit Curriculum, die dat allemaal zorgvuldig voorbereid heeft, danken voor alle inspanningen die daar inhoudelijk voor gebeurd zijn.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2124/1)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering – 2156 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Dehaene, verslaggever, en de heer Strackx, verslaggever, verwijzen naar het schriftelijke verslag.

Minister Heeren heeft het woord.

Minister Veerle Heeren: Mevrouw Vogels, ik heb gewacht tot deze middag 12 uur om het amendement uit te laten delen omdat we ervan uitgingen dat het ontwerp van decreet deze middag nog zou worden besproken. Ik weet niet of u aanwezig was bij de bespreking van het ontwerp van decreet, maar in het ontwerp staat dat de administratieve geldboete zou worden afgeschaft met ingang van 1 mei 2009. Verschillende collega's hebben de vraag gesteld om de boetes van 2008 kwijt te schelden. Ik heb gezegd dat dat niet erg verstandig zou zijn, want dat het wel eens zou kunnen dat we dan een procedure bij de Raad van State aan ons heen zullen hebben van al de mensen die de jaren voordien de boete hebben betaald.

Ik heb me tijdens de commissievergaderingen geëngageerd – het is spijtig dat mevrouw Dillen hier niet is – om zowel de problematiek van de verjaring als het juridische deel verder uit te klaren. Daarom hebben we de voorbije week bijkomend advies gevraagd aan professor Van Orshoven. Ik had verschillende juridische adviezen. We wilden daar uitsluitel over. Professor Van Orshoven is expert op het vlak van constitutioneel recht. Hij bevestigde dat het niet mogelijk is om een gedeeltelijke terugwerkende kracht te verlenen aan de voorgestelde maatregelen omdat die de toets van het gelijkheidsbeginsel niet zou doorstaan.

Professor Van Orshoven wees er mij bovendien op dat zodra de decreetswijziging bekend zou zijn gemaakt, het principe zal gelden van de mildste straf. Dat betekent concreet dat voor alle sancties, in dit geval administratieve geldboetes die nog niet zijn betaald op het ogenblik van de bekendmaking van de decreetswijziging, de invorderingen moeten worden gestaakt. Meer nog, alle boetes die nog niet van kracht van gewijsde zijn getreden, zouden met succes juridisch kunnen worden betreden. Daarom heeft de Vlaamse Regering vandaag beslist een amendement op het ontwerp van decreet voor te stellen waarbij de opheffing van de administratieve geldboete bij laattijdigheid ingaat op 1 mei 2006.

In die zin heeft de Vlaamse Regering me gemachtigd om dit amendement vandaag in te dienen. De vraag was gerezen over hoeveel personen het gaat en waarom dat vandaag wel kan en gisteren niet. Een belangrijke zaak is dat, als we met terugwerkende kracht kwijtschelden, we dat moeten doen voor alle jaren en alle mensen die ooit een boete hebben betaald. Iedereen in de commissie was het erover eens dat dit inderdaad als onbillijk wordt ervaren. In 2005 heeft deze meerderheid dit goedgekeurd, omdat we een stok achter de deur wilden hebben. De zorgverzekering is immers gebaseerd op solidariteit. Het is ook een verzekeringssysteem, waardoor men

verondersteld wordt rechten te hebben. We konden daar niet op terugkomen.

Ondertussen weten velen onder ons, en wellicht wij allemaal, dat in het begin van dit jaar mensen die drie keer laattijdig hebben betaald, een brief hebben gekregen met de vraag een boete te betalen. Het ging over een boete van 250 euro, of 100 euro voor diegenen in het Omniostatuuat. In totaal hebben gedurende die vier jaar 61.036 mensen een boete gekregen omdat ze laattijdig hadden betaald. Van dat totaal hebben vandaag 13.500 mensen daadwerkelijk betaald. Wat de overige personen betreft, blijkt vandaag dat het grootste deel ervan een bezwaarschrift heeft ingediend. Begin dit jaar hadden 31.000 mensen een boete gekregen. Het grootste deel ervan heeft ook een bezwaarschrift ingediend. Als we het hebben over een terugbetaling van de boete over vier jaar, dan gaat het over die 13.500 mensen. Omgerekend hebben we het over een bedrag van 3.236.323 euro. Dat moet inderdaad worden opgevangen binnen de begroting van het Vlaams Zorgfonds. Mevrouw de voorzitter, dat is het voorwerp van het amendement dat hier vandaag ter tafel ligt.

Ten slotte was ik tegenover mevrouw Dillen een verbintenis aangegaan. Zij had een vraag gesteld over de verjaring van de ledenbijdrage. Ook daarover heb ik, zoals afgesproken, juridisch advies ingewonnen. Aangezien er geen specifieke verjaringstermijn is ingeschreven in het decreet, gelden hier de termijnen vervat in het Burgerlijk Wetboek. Artikel 2227 daarvan stelt dat de regeling ook geldt voor openbare rechtspersonen. Met andere woorden, een verjaring van de bijdrage heeft geen impact op de eventuele administratieve strafbaarheid van de onderliggende betaling.

Voor alle duidelijkheid, het systeem is destijds zo geconcipieerd dat er enerzijds de laattijdigheid is en anderzijds de wanbetaling. Enerzijds is er de geldboete, maar anderzijds is er ook een administratieve straf, namelijk de schorsing van de rechten die iemand kan hebben met betrekking tot de zorgverzekering. De terugbetaling van de boete betreft het financiële aspect. We hadden al ingeschreven dat we dat in de toekomst zouden afschaffen voor alle laattijdige betalende, maar niet voor de wanbetalende. Voor alle duidelijkheid, het verlies van de rechten blijft dus gelden voor iedereen die laattijdig betaalt of wanbetaler is. Dat blijft de stok achter de deur voor het Vlaams Zorgfonds om tegen het einde van het jaar een brief of e-mail ter herinnering te kunnen sturen, waarin mensen erop wordt gewezen dat, als ze niet of laattijdig betalen, ze de boete weliswaar niet meer moeten betalen bij laattijdigheid, maar ze wel het recht verliezen dat ze kunnen opbouwen in die zorgverzekering.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, bijna precies tien jaar geleden werd het decreet houdende de zorgverzekering

in dit halfroond goedgekeurd. Onze fractie heeft hier toen gezegd dat het decreet niet rijp was en dat we beter nog eens zouden nadenken alvorens aan een dergelijk avontuur te beginnen.

Net als nu stonden we toen vlak voor de verkiezingen en wilden de meerderheidspartijen niet wachten omdat ze nu eenmaal een wortel nodig hadden om aan de kiezer voor te houden. En kijk, exact tien jaar later zijn we nog altijd bezig met het decreet aan te passen. Ik kan niet meer zeggen de hoeveelste keer dat is.

Een grote stok in de wielen van de zorgverzekering was alleszins Europa. Ook vandaag passen we het decreet nogmaals aan aan de Europese regelgeving. Gemakkelijker wordt het er ook deze keer niet op. De Vlaamse overheid moet nu iedereen actief gaan opsporen die in het Waalse Gewest woont en in Vlaanderen werkt en ooit gebruik heeft gemaakt van zijn recht op vrij verkeer binnen de Europese Gemeenschap. Zij zullen in de toekomst verplicht moeten aansluiten bij de Vlaamse zorgverzekering. Ik zou zeggen, mevrouw de minister, veel succes, begin er maar aan.

De tweede aanpassing die vandaag wordt doorgevoerd, is de vrijstelling van studenten, onderzoekers en hun familieleden uit niet-EU-landen van de bijdrageplicht voor de zorgverzekering. Dat komt niet uit Europa en dat is volgens mij ook nergens voor nodig. Het aangehaalde argument dat ze toch niet van de zorgverzekering zouden kunnen genieten, vind ik eerlijk gezegd nogal zwak. Leven we dan niet in een solidaire samenleving waarin iedereen meebetaalt voor de gemeenschap? We betalen allemaal belastingen voor zaken waar we nooit gebruik van zullen of kunnen maken. Waar ik woon, is er geen tram en er zal ook nooit een tram komen, en toch betaal ik mee voor de tram. Waarom zou deze groep dan niet solidair zijn met de samenleving waarin hij woont? Het risico van uitzonderingen zoals deze bestaat erin dat steeds andere bevolkingsgroepen en -categorieën zullen opduiken die van oordeel zijn dat zij niet moeten betalen omdat ze toch nooit van de zorgverzekering zullen kunnen genieten.

De derde aanpassing is de meest heikele en controversiële. Het grote probleem van de Vlaamse zorgverzekering was immers van meet af aan de betaling van de premie. Op een bepaald moment was het aantal wanbetalende groot – om en bij de 300.000 – dat de Vlaamse Regering zich genoodzaakt zag om in te grijpen. Jammer genoeg deed ze dat op een verkeerde manier. Wij waren de enige partij die deze regeling onmiddellijk als fout bestempelde. Er kwam een periode waarin men zich kon regulariseren. Nadien ging er een eigenaardig en absurd boetesysteem in voege waarvan enkele weken geleden 42.000 mensen de gevolgen aan den lijve nog eens mochten ondervinden.

Nochtans, mevrouw de minister, lijkt het me niet zo erg ingewikkeld om een achterstallige betaling te innen. Hoe

doen elektriciteitsmaatschappijen dat? Hoe doen telefoonmaatschappijen dat? De klant krijgt een factuur in de bus met een vervaldatum erop. Betaalt men niet voor die datum, dan krijgt men een herinnering en dan komt er een kleine administratieve kost bij. Betaalt men nog niet, dan krijgt men een aangetekende brief, eventueel nog een verwittiging, en uiteindelijk komt er een deurwaarder en de premie wordt geïnd. Dat systeem kennen de mensen. Zo'n regeling verwachten ze. Ze verwachten minstens een aangetekende brief. Mensen zijn van oordeel dat een aangetekende brief ernstig is, een andere verwittiging heeft weinig waarde. De meesten wisten niet eens dat er een boeteteller liep. Ze betaalden eens per ongeluk een paar dagen te laat. Ze wisten dat waarschijnlijk niet eens want er gebeurde niets. Een paar jaar later betaalden ze nog eens een paar dagen te laat en er gebeurde nog niets. En nog eens een jaar later betaalden ze nog eens per ongeluk een paar dagen te laat. En ineens kregen ze zonder boe of bah, zonder verwittiging, een boete van 250 euro in de bus. Bij een gezin was dat meestal zelfs 500 euro.

En dat voor het te laat betalen van een premie van 25 euro. Het lijkt me duidelijk dat de straf niet in verhouding stond tot de ernst van het vergrijp.

De Vlaamse Regering schaft met dit decreet de boetes af voor het te laat betalen. Alleen, mevrouw de minister – en u moet mij dat toch nog eens uitleggen –, is het mij absoluut onduidelijk wat voortaan het verschil is tussen te laat betalen en niet betalen. Wanneer wordt de procedure opgestart voor het niet-betalen? Wanneer begint die te lopen of met andere woorden hoelang kan men te laat betalen voor men wordt beschouwd als een niet-betaler? Dat is de kern van de zaak. Ik kreeg hier toch graag een antwoord op.

Krijgt wie drie keer na 31 december betaalt, voortaan een boete als niet-betaler, of niet? Indien dat het geval is en de mensen die op 31 december niet hebben betaald, beschouwd worden als niet-betaler, ook al betalen ze op 1 januari, dan vraag ik me af of we het probleem dan niet gewoon verschuiven van 30 april naar 31 december. Volgens mij komen we dan van de regen in de drop.

Mevrouw de minister, ik herhaal dat het systeem van 'drie keer' moet worden verlaten, ook voor de zogenaamde niet-betalers. Wanbetalers, mensen die niet betalen, moeten reeds na de eerste keer dat ze niet betalen een aangezekend schrijven krijgen, en dan moet de premie geïnd worden. We moeten geen drie keer wachten – dit zijn trouwens niet noodzakelijk drie opeenvolgende jaren.

De boete, waar iedereen zo van geschrokken is, was feitelijk nog maar klein bier in vergelijking met de sanctie die later volgt. U hebt daarnet gezegd dat het principe van het te laat betalen dan wel mag worden afgeschaft voor wat de geldboete betreft, het blijft behouden voor de schorsing, voor het verlies van rechten van vier

maanden per jaar dat men te laat betaalt, het is te zeggen na 31 december.

Geef toe, het is allemaal bijzonder verwarrend en getuigt niet van een goede regelgeving. Vroeger betekende te laat betalen voor de boete: na 30 april. Voor wat de schorsing betrof betekende te laat betalen: na 31 december. Welke gewone burger kan dit blijven begrijpen? Per keer dat men te laat, na 31 december, betaalt, wordt men later nog altijd geconfronteerd met vier maanden verlies van rechten. Aan het huidige tarief gaat het om 520 euro op het moment dat men zorgbehoevend wordt. Per jaar dat men te laat betaalt, wordt men voor 520 euro gestraft op het moment dat men zorgbehoevend wordt en dat kan het geval zijn over 20, over 30 jaar, over 50 jaar of over 60 jaar.

Ik vraag u nu, mevrouw de minister, welke zin het heeft om iemand in 2060 te bestraffen omdat hij in 2007 eens een paar dagen te laat betaalde. Denkt u dat dat een aanleiding zal zijn voor een correctere betaling van de premies? Eerlijk gezegd: ik geloof daar niets van. Wij dienen dus een amendement in om ook voor het te laat betalen, de sanctie van de schorsing of het verlies van rechten af te schaffen.

Minister Veerle Heeren: Ik wil nog eens herhalen wat ik zojuist heb gezegd. Het systeem kwam inderdaad tot stand in 2005 met een duidelijke optie van twee sanctiesystemen. Die ingeving destijds, die met een ruime meerderheid is goedgekeurd, is er gekomen omdat het een systeem is waarbij we een beroep doen op de solidariteit van elke Vlaming om die 25 euro te betalen om zo het systeem betaalbaar te houden. Uiteindelijk kunnen er vandaag 180.000 zwaar zorgbehoevende mensen in Vlaanderen gebruik van maken. Zij krijgen elke maand 130 euro of 6200 frank op hun rekening gestort, waardoor bijvoorbeeld de rusthuisfactuur betaalbaar wordt, maar dat bedrag kan ook in het thuiszorgsysteem worden gebruikt.

Er is destijds geopteerd voor twee sanctionerende systemen: de financiële geldboete en de opschorting met verlies van rechten. Het idee was dat we een stok achter de deur moesten hebben, zodat de mensen er zich goed van bewust zijn dat het belangrijk is dat ze dat betalen. In de beginjaren heeft dat tot resultaten geleid, want men was daar nogal nonchalant in. Intussen heeft de hele regeling ertoe geleid dat we een heel hoog inningspercentage hebben. 97 procent van de Vlamingen betaalt correct 25 euro voor 30 april. Het ging dus over 3 procent die ofwel te laat ofwel niet betaalde.

In het systeem van de administratieve geldboete had men een onderscheid gemaakt. Ten eerste had je de laattijdige betalers. Ik geef een concreet voorbeeld van de alleenstaande moeder met drie kinderen die altijd in mei betaalde, omdat dan het vakantiegeld gestort werd.

Zij was zich van geen kwaad bewust, want ze had maar twee weken te laat betaald, maar ze stond wel degelijk op de lijst van de laattijdige betalers. Na drie jaar heeft ze een boete gekregen van 250 euro. Ten tweede had je de mensen die niet betaalden voor 31 december van datzelfde jaar: de wanbetalers.

In het systeem van de administratieve geldboete kreeg je een sanctie van 250 euro als je boeteteller aangaf dat je drie keer te laat had betaald, of drie keer wanbetaler was, of twee keer te laat betaald had en één keer wanbetaler was enzovoort. Het kwam erop neer dat, als je het cijfertje drie had bereikt op de boeteteller, je een aanrekening kreeg van een boete van 250 euro. En een grote massa heeft dat begin dit jaar ook effectief gekregen.

Ik heb u daarnet de cijfers gegeven van de 61.036 laattijdige betalers over de voorbije vier jaar. Toen ik het de eerste keer hoorde, was ik verrast dat van die 62.000 er maar 13.000 mensen betaald hadden. Dat is merkwaardig. Dat is ook de reden waarom we een akkoord hebben kunnen bereiken in de Vlaamse Regering om die boetes terug te betalen: het gaat om een vrij kleine groep van 13.000 mensen die we moeten terugbetalen.

Daarnaast is er natuurlijk het systeem van opschorting met verlies van rechten. Het idee achter de zorgverzekering houdt stand, en we willen die stok achter de deur kunnen houden om tegen de mensen te zeggen dat dit solidaire systeem belangrijk is en dat ze vroeg of laat binnen de familiale kring zelf geconfronteerd kunnen worden met zware zorgbehoevendheid van vader, moeder of grootouders. En we willen de betaalbaarheid van dat systeem blijven garanderen.

U kunt inderdaad stellen dat dat een zware sanctie is, een opschorting met verlies van rechten gedurende vier maanden. We handhaven die sanctie, maar er zijn ook wel versoepelingen mogelijk. Zo is er een bezwaarschieding opgericht. Als je jarenlang trouw je zorgverzekering betaald hebt, maar af en toe eens te laat, zou het kunnen dat, als je zelf een beroep doet op de zorgverzekering, men zegt dat je gedurende vier maanden geen recht kunt genereren omdat je in het verleden de zorgverzekering niet of te laat hebt betaald.

In dat systeem moet je een duidelijk onderscheid maken tussen de administratieve geldboete en de opschorting van verlies van rechten. Dat zijn twee verschillende sanctioneringssystemen. De administratieve boete had ik al afgeschaft voor de toekomst. Nu gaan we nog een stapje verder en schaffen we ze af met terugwerkende kracht. We gaan diegenen die de boete betaald hebben, terugbetalen, en aan wie een bezwaarschrift heeft ingediend, schelden we de boete kwijt. *(Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen)*

Mevrouw Dillen, ongeveer 30.000 mensen in Vlaanderen hebben in januari een brief gekregen dat zij boeteteller

drie hadden en dus een boete van 250 of 100 euro moesten betalen. Zij hebben bijna allemaal een bezwaarschrift ingediend. Ik heb er geen percentage van, maar we vermoeden dat het er heel veel zijn. Dat is in behandeling, maar er is nog geen uitspraak. Die mensen krijgen het signaal dat de procedure wordt stopgezet en dat hun boete kwijtgescholden wordt. Wie de boete al betaald heeft, vorige week of drie jaar geleden, krijgt dat geld automatisch teruggestort.

Mevrouw Marijke Dillen: Wordt het ook terugbetaald aan hen die geen bezwaar hebben aangetekend?

Minister Veerle Heeren: Aan iedereen. Herinner u het debat in de commissie. Sommigen vroegen om het af te schaffen voor 2008. Ik heb toen gezegd dat ik dacht dat het niet kon omwille van het gelijkheidsbeginsel. Het zou toch erg zijn dat we daardoor procedures bij de Raad van State uitlokken. We hebben wel juridische adviezen ingewonnen. Die waren tegenstrijdig. Finaal hebben we vorige week beslist om naar meester Van Orshoven te gaan, en die heeft ons een heel duidelijk advies gegeven. Op basis daarvan hebben we de knoop kunnen doorhakken dat we retroactief iedereen die of een bezwaar heeft of dit jaar een boete betaald heeft of de voorbije jaren, kwijtschelden. Dat zal automatisch gebeuren, maar voor alle zekerheid hebben we toch een telefoonnummer geopend bij het Zorgfonds, waar mensen de volgende dagen informatie kunnen inwinnen. Die gegevens zijn beschikbaar. Het zal nog wel een opdracht zijn om die mensen schriftelijk te informeren en dat geld terug te storten.

De heer Felix Strackx: Mevrouw de minister, nu weet ik nog altijd niet wat in het geval van het boetesysteem het verschil is tussen te laat betalen en niet betalen. Te laat betalen bestaat niet meer, men kan enkel nog niet betalen. Wanneer wordt men aanzien als iemand die niet betaalt? Als iemand een jaar of twee jaar te laat betaalt, is dat iemand die te laat betaalt, toch niet iemand die niet betaalt?

Minister Veerle Heeren: Dat is inderdaad iemand die te laat betaalt. Als die dat drie jaar na elkaar doet, staat zijn boeteteller op drie en krijgt hij het vierde jaar een boete van 250 euro boven op die 75 euro, drie jaar maal 25 euro. In totaal moet hij 325 euro betalen.

Jullie hebben een amendement ingediend. Het is aan het parlement om daarover te oordelen. De laattijdigheid blijft wel bestaan voor de opschorting met verlies van rechten.

De heer Felix Strackx: Laat ons daar nog even over zwijgen. Iemand die betaalt op 15 januari, is voor het verlies van rechten een late betaler. Hij betaalt drie keer te laat, drie keer op 15 januari. Hij verliest drie keer vier maanden zijn rechten. Hij wordt een jaar geschorst op het moment dat hij zorgbehoevend is. Maar als hij drie keer op 15 januari betaalt, heeft hij dan nog een boeteteller voor de administratieve geldboete? Volgens mij is

dat iemand die te laat betaalt. Maar te laat betalen bestaat niet meer in het decreet. Men kan nog enkel niet betalen.

Ik zou dus graag weten of iemand die drie jaar lang op 15 januari betaalt, een administratieve geldboete als niet-betaler opgelegd krijgt.

Minister Veerle Heeren: Neen. Want die persoon heeft binnen het jaar betaald. Maar zijn schorsing met verlies van rechten blijft. Want het is een laattijdige betaling.

De heer Felix Strackx: Ik weet hoe het met de schorsing zit. U zegt “binnen het jaar”. Maar wat bedoelt u daarmee? Binnen het jaar te tellen vanaf wanneer? In het decreet is dat niet bepaald.

Minister Veerle Heeren: Er komt nog een uitvoeringsbesluit. Dit decreet bevat de opdracht aan de Vlaamse Regering om de tekst uit te voeren via een uitvoeringsbesluit. Dat wordt dus in het uitvoeringsbesluit bepaald.

De heer Felix Strackx: In het decreet wordt enkel gesproken over mensen die niet betalen.

Minister Veerle Heeren: Dat is niet waar. Er wordt ook gesproken over laattijdige betalende.

De heer Felix Strackx: Dat is zo als het over de schorsing gaat. Ik heb het over de administratieve geldboete. En ik krijg geen antwoord.

Mevrouw Elke Roex: In het decreet zoals het vandaag nog bestaat, zonder rekening te houden met een wijziging die vandaag voorligt, is sprake van de categorie van mensen die verkeerd betalen. ‘Verkeerd’ wil zeggen te laat of niet betalen. Het was niet nodig een onderscheid te maken tussen mensen die laattijdig betalen en mensen die niet betalen. Vandaag maken we dat onderscheid wel omdat de enen enkel een schorsing krijgen en de anderen daarbovenop nog een geldboete kunnen krijgen. Zoals de minister het zegt, is het belangrijk dat in de uitvoeringsbesluiten de datum wordt vastgelegd waarop iemand niet langer een laattijdige betaler is en een niet-betaler wordt. Dat is een technisch element waarover ik in de commissie ook al een vraag heb gesteld. Ik ben ervan overtuigd dat dit in een uitvoeringsbesluit kan en zal worden geregeld.

Als de datum waarop iemand verandert van een laattijdige betaler in een niet-betaler, niet wordt bepaald, kan iedereen die een boete wordt opgelegd omdat hij niet heeft betaald, alsnog zijn bijdrage voor de zorgverzekering betalen, en dan vervalt de boete. De regering heeft er dus alle belang bij om die datum te bepalen. Ik ben er dus van overtuigd dat de minister dat zal doen.

De heer Felix Strackx: Vandaar dat ik me dus afvraag of we niet gewoon het probleem verschuiven, van 30

april naar een andere datum. Er moet een datum worden bepaald vanaf wanneer men van een laattijdige betaler een niet-betaler wordt. Hier schuift men het probleem gewoon door.

Mevrouw Elke Roex: Ik ken u als iemand die de zorgverzekering en het decreet zeer goed kent. U weet ook dat 1 mei de uiterste datum is waarop men de bijdrage moet betalen. In het verleden bestond de mogelijkheid om herinneringsbrieven te sturen niet. Vandaar ook dat er een wijziging is waarmee laattijdige betalende een boete wordt opgelegd. In het verleden kreeg men een brief met de uitnodiging om de bijdrage aan de zorgverzekering, ten belope van 25 of 10 euro, voor 1 mei te betalen. Die datum was de enige die de zorgkas in de brief mocht opnemen. Als op die datum niet was betaald, dan had de zorgkas de mogelijkheid niet meer om een herinneringsbrief te sturen. Vandaag proberen we dat recht te zetten. Wij willen de zorgkas de kans bieden een herinneringsbrief te schrijven. Mensen vergeten soms een factuur te betalen. Dat is niet altijd uit slechte wil, maar soms omdat men wacht tot het loon op de rekening staat maar het dan toch vergeet. Nadien krijgen ze dan een herinneringsbrief. In dit geval willen we dat ook doen.

De datum blijft dus 1 mei. We geven alleen de kans aan de minister om de zorgkassen de toestemming te geven om gedurende zes maanden achter de veren te zitten van diegenen die zijn vergeten te betalen of nog niet konden betalen.

Degene die na die periode manifest weigert te betalen, krijgt een boete opgelegd. Ik vind dat een veel socialer systeem en ik hoop dat u het daarmee eens bent.

De heer Felix Strackx: Mevrouw Roex, dit is toch maar spelen met data.

Minister Veerle Heeren: In het decreet staat duidelijk dat dit in een uitvoeringsbesluit wordt geregeld.

De heer Felix Strackx: Mevrouw Roex, u zegt dat 1 mei moeilijk was omdat de zorgkassen niet genoeg tijd hadden.

Mevrouw Elke Roex: U hebt niet goed geluisterd. 1 mei blijft de datum.

De heer Felix Strackx: Indien men die brief in januari had verstuurd en daarin had meegedeeld dat er voor 1 februari moest worden betaald, dan hadden de zorgkassen tijd genoeg gehad.

De voorzitter: Mijnheer Strackx, mevrouw Roex zegt iets anders.

Minister Veerle Heeren: Mijnheer Strackx, het probleem is dat we een verschillende taal spreken en dat u ons niet wilt begrijpen.

De heer Felix Strackx: Mevrouw de minister, ik wil nog even terugkomen op de schorsing, op het verlies van rechten. Ik vind dat niet alleen een heel zware maar ook een overbodige sanctie. Die sanctie heeft werkelijk geen enkel nut. We zeggen tegen jonge mensen dat ze niet mogen roken omdat ze anders over 50 jaar longkanker zullen krijgen. Denkt u dat een jongere van 16 jaar daar wakker van ligt? Bijlange niet. Denkt u dat iemand van 26 jaar ervan wakker ligt dat hij binnen 60 jaar vier maanden geschorst zal worden? Bijlange niet.

Minister Veerle Heeren: Mijnheer Strackx, nu komen we echt in twee verschillende werelden terecht. Het gaat hier over een verzekeringssysteem. Wie niet betaalt in een verzekeringssysteem, kan geen rechten genereren. Sommigen hier aanwezig lagen mee aan de basis van de zorgverzekering. Ik ben bijzonder blij dat er een paar maanden geleden definitief groen licht is gegeven voor de zorgverzekering. Dat is eigen aan de solidariteit van het systeem. De stok achter de deur is natuurlijk de opschorting van verlies van rechten. Het is uw volste recht om daartegen te zijn. Wij zijn er echter van overtuigd dat men altijd iets moet hebben om ervoor te zorgen dat die solidariteit kan worden gehandhaafd. Bovendien is in de huidige reglementering bepaald dat er een versoepeling mogelijk is op het ogenblik dat men zorgbehoevend is en een beroep wil doen op die zorgverzekering. Er zijn vrijstellingsgronden ingebouwd en er is een bezwaarcommissie geïnstalleerd waar men verzachtende omstandigheden kan invoeren. Het is aan die commissie om te beslissen of iemand al dan niet recht heeft op dat deel van de zorgverzekering. Dit is de filosofie waarin het decreet destijds is geschreven. We willen dit ook voor laatbetalers handhaven.

Iedereen heeft het over de betaalbaarheid van de vergrijzing van de bevolking in Vlaanderen. We weten allemaal dat het deel van de zorgverzekering dat vandaag in Vlaanderen wordt uitgereikt, ervoor zorgt dat het voor veel mensen betaalbaar wordt. Het bewijs daarvan is dat veel OCMW's veel minder moeten bijpassen in de rustoordfactuur.

De heer Felix Strackx: Wij hebben een amendement ingediend om ook voor de laatbetaler de sanctie van de schorsing af te schaffen. Daarmee is het begrip 'te laat betalen' volledig uit het decreet verdwenen.

Minister Veerle Heeren: Maar dat willen wij niet.

De heer Felix Strackx: Wij hebben ook een tweede amendement ingediend. Het gaat om een technische rechtzetting. Ik heb het daar ook in de commissie over gehad maar u wilde toen niet luisteren. Ik heb gevraagd om dat nog eens goed te bekijken. Er staat een fout in.

Minister Veerle Heeren: Indien ik niet zou hebben geluisterd, zou ik vandaag niet met een amendement zijn gekomen.

De heer Felix Strackx: Bij decreet van 19 december 2008 hebben wij in artikel 21bis, paragraaf 1, tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd. Dat luidt als volgt: "De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarde waaronder bepaalde jaren waarvoor de bijdrage niet, slechts gedeeltelijk of laattijdig werd betaald, niet in aanmerking worden genomen voor de toepassing van het eerste lid." En nu wijzigen wij met dit decreet dat eerste lid waarnaar verwezen wordt. Daardoor staat er in lid 2 van artikel 21bis, paragraaf 1, van dat decreet een verwijzing naar laattijdig betalen. Maar in lid 1 staat niets meer over laattijdig betalen. Mijn amendement vraagt om ook daar dat woord 'laattijdig' te schrappen. Het slaat daar als een tang op een varken. Haal het eruit want het ontsiert het decreet en ik heb dat niet graag.

Mevrouw de minister, wij trekken onze derde amendement in. Wij volgen het amendement van de regering. Het doet ons plezier dat de regering inziet dat het boetesysteem voor te laat betalen onrechtvaardig en overdreven was. Schaf dus het te laat betalen af vanaf de invoering ervan. Alsof het nooit bestaan heeft.

De consequentie, mevrouw de minister, is dat u alle geïnde boetes voor te laat betalen zult terugbetalen. U hebt dat nu gezegd. Dat zal veel administratie vragen en veel geld kosten. Die kosten hadden kunnen worden vermeden door beter na te denken vooraleer men dit had ingevoerd. Maar wat gebeurt er met de mensen bij wie een deurwaarder is moeten tussenkomen om die boete te innen? U weet dat het inschakelen van een deurwaarder kosten vergt die zeer hoog kunnen oplopen. Ik neem aan dat u dan ook die deurwaarderskosten en alle mogelijke andere kosten die de mensen hebben gemaakt, zult terugbetalen.

Minister Veerle Heeren: Neen, dat zullen we niet doen. Wij betalen alleen de boete terug. Het systeem was en is wat het was. Wij hebben het hier in 2005 met een ruime meerderheid goedgekeurd. Velen in dit parlement konden zich vinden in het boetesysteem. Men heeft dat uitgevoerd. Sommige mensen hebben inderdaad deurwaarderskosten moeten betalen. Wij zullen die niet terugbetalen. Wij betalen alleen de boete terug.

Mevrouw de voorzitter, wij hebben geen probleem met het invoeren van de amendementen. Het ene houdt wel steek met het andere omdat u, mijnheer Strackx, ervan uitgaat dat laattijdigheid niet meer moet bestaan. Dat is nu juist het verschil tussen u en ons of mij. Wij behouden de laattijdigheid in dit ontwerp van decreet. Mevrouw Roex heeft al herhaald dat nu de kans bestaat dat er een herinneringsbrief of -mail wordt gestuurd naar de betrokkene waardoor hij nog voor het eind van het jaar kan betalen, waardoor hij ook geen sanctie zal oplopen.

De heer Felix Strackx: Mevrouw de minister, die kans was er vroeger ook. Men heeft het alleen maar niet

gedaan. Men had evengoed die brieven kunnen sturen in januari met de vragen om te betalen vanaf 1 februari, dan had men nog drie maanden.

Ik wil u toch vragen, mevrouw de minister, om toch eens dat tweede amendement te bekijken. Het is gecoördineerd in de tekst te lezen. Het is waar wat ik zeg. Ik zal u hopelijk de volgende legislatuur de gecoördineerde tekst van dat decreet eens kunnen tonen. Dan zult u zien dat het niet klopt.

Mevrouw de minister, wij vinden het systeem van die drie keer niet noodzakelijk aaneengesloten achtereenvolgende jaren een slecht systeem. Wij vinden dat het ook voor de niet-betalers moet worden afgeschaft. Men moet optreden op het moment dat het nodig is. Men moet optreden wanneer de mensen niet betalen. Men moet niet zoveel jaar later zeggen dat er toen niet betaald is geweest. Dat werkt niet. Dat is pure psychologie. Dat werkt niet.

Minister Veerle Heeren: Mijnheer Strackx, het mooie aan democratie is net dat we van mening kunnen verschillen.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Mevrouw de voorzitter, ik vind dit een belangrijk ontwerp van decreet. Eigenlijk was het bedoeld als een reparatiedecreet om een aantal zaken recht te zetten die ten gevolge van de Europese regelgeving moesten worden aangepast. Nu heeft dit ontwerp van decreet een sterk sociaal karakter gekregen.

Zoals ik in mijn reactie op de toespraak van de heer Strackx al heb uiteengezet, vind ik de mogelijkheid herinneringsbrieven te sturen heel belangrijk. We zijn dan ook zeer verheugd met het regeringsamendement dat daarstraks is rondgedeeld.

De minister weet dat we allang vragende partij zijn om de boetes retroactief af te schaffen en bijgevolg ook aan een aantal mensen terug te betalen. Verder vinden we dat alle hangende boetes, die in 2009 zijn uitgeschreven en die op 2008 betrekking hebben, niet meer moeten worden geïnd. Een groot aantal mensen heeft laattijdig betaald. In de commissie heb ik, namens mijn fractie, voor de retroactieve afschaffing van die boetes gepleit. We hebben toen gediscussieerd over de jaren waarvoor we dat kunnen doen en wat precies financieel haalbaar is. De cijfers met betrekking tot het aantal mensen dat een boete heeft betaald, hebben me doen schrikken. Blijkbaar heeft slechts een kwart van de laattijdige betalers effectief een boete betaald. Dit betekent dat de kostprijs veel lager is dan ik had ingeschat.

Tijdens de commissiebesprekingen hebben de heer Strackx en mevrouw Stevens me verweten dat mijn fractie het boetesysteem mee heeft goedgekeurd en me gevraagd waarom we nu van positie zijn veranderd. In

het Frans zegt men wel eens “Il n’y a que des imbéciles qui ne changent pas d’avis”. Dit geldt ook nu weer. Niemand onder ons had de impact van de boetes op mensen die gewoon een paar dagen te laat hadden betaald juist ingeschat. We zijn allemaal geschrokken toen we op straat, tijdens vergaderingen of in de familiekring werden aangesproken door mensen die een boete hadden ontvangen omdat ze hun factuur te laat hadden betaald.

Vanaf nu maken we een duidelijk onderscheid tussen mensen die manifest weigeren aan een solidair systeem deel te nemen en laattijdige betalers die solidair zijn, maar omwille van omstandigheden de boete een aantal dagen of zelfs maanden te laat hebben betaald. We weten allemaal dat de boete die in een herinneringsfactuur of een herinneringsbrief wordt vermeld nooit tienmaal zo hoog als het initieel te betalen bedrag ligt. Dat was hier wel het geval. Voor ons is 250 euro een onrechtvaardig hoge straf. Die boete heeft sommige families bijzonder hard getroffen. Indien het om de vader en de moeder in een gezin gaat, loopt dit op tot 500 euro. Voor een gezin is dat veel geld. Dit is zeker het geval indien die mensen de betaling van hun factuur van de zorgverzekering een paar dagen hebben uitgesteld omdat ze op hun volgend loon of op hun vakantiegeld moesten wachten.

We zijn blij dat het juridisch advies van meester Van Orshoven dit akkoord mogelijk heeft gemaakt. Het betreft hier een sociale maatregel. Mensen die solidair met het zorgverzekeringssysteem zijn, krijgen de kans het hoofd boven water te houden. We waren allang vragende partij, en we zijn blij dat de minister hier vandaag mee op de proppen is gekomen.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mevrouw de voorzitter, ik ken de heer Strackx als een specialist inzake de zorgverzekering. Ik volg hem niet helemaal. Hij probeert hier duidelijk te maken dat het voor hem nog niet duidelijk is.

Volgens mij creëren we met deze aanpassing net duidelijkheid. De mensen worden voor 1 mei uitgenodigd om te betalen. Tussen 1 mei en 31 december kunnen de mensen een herinnering krijgen.

Dat is duidelijk. We creëren een voldoende ruime periode om de zorgkassen de kans te geven om de mensen eraan te herinneren dat ze nog niet betaald hebben. Betaalt men na 31 mei, dan kan dat een schorsing teweegbrengen als men dat drie keer doet. Maar dan heeft men tenminste al verschillende herinneringen gekregen.

U zult, net zoals velen van ons, wel een aantal mensen gehoord hebben die zeiden dat ze nooit een herinnering hebben gekregen. Door die extra maanden te geven,

kunnen we nu verschillende instrumenten gebruiken om de mensen eraan te herinneren.

De boete blijft bestaan. Het is dus niet juist dat men pas na 50 of 30 jaar geconfronteerd wordt met een eventuele sanctie. De boete blijft bestaan voor hen die manifest niet willen participeren in dit verzekeringssysteem. Na drie jaar krijgen zij een boete van 250 euro, bovenop het bedrag dat zij nog verschuldigd zijn.

Wat mij betreft, is er duidelijkheid gecreëerd. De uitvoeringsbesluiten zullen dat nog verder onderstrepen. Ik ben blij met het amendement dat vandaag is ingediend, zodat we juridische duidelijkheid hebben gekregen en de nodige informatie hebben kunnen verzamelen. Die was nog onvoldoende beschikbaar toen we dit ontwerp van decreet bespraken in de commissie. Ik ben blij dat dit amendement van de regering vandaag wordt voorgelegd en we erkennen dat de boete voor te laat betalen, die door heel veel mensen in dit parlement gestemd is geweest, een te zware sanctie is en we ze niet alleen voor de toekomst, maar ook voor het verleden kunnen terugdraaien. Ik denk dat dit een correcte beslissing is en we niet verlegen moeten zijn om te zeggen dat het een te zware sanctie was.

Mijnheer Strackx, u geeft vaak de commentaar dat we het decreet regelmatig aanpassen. Ik kan u zeggen dat zeer veel mensen blij zijn met de zorgverzekering en de uitkering die ze krijgen. U zult zeker weten dat de Frans-taligen jaloers zijn op ons systeem.

Het verwondert me een beetje dat vanuit uw partij zo veel kritiek komt. Dit is een nieuw decreet en we tasten hier de grenzen van onze bevoegdheden af. Ik dacht dat u blij zou zijn met dergelijke Vlaamse initiatieven. Het verwondert me dat u geen genoegen neemt met de kinderziekten, die er onvermijdelijk inzitten. Het is een uniek systeem, het is trial and error, als ik het zo mag zeggen. Als we dan eens een fout maken, is het goed dat we de moed hebben om dat toe te geven en ze recht te zetten in de mate van het mogelijke.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Mevrouw de voorzitter, ik wil me kort aansluiten, voornamelijk bij de laatste opmerkingen van de heer Dehaene.

Ook wij zijn gelukkig met het amendement van de regering. Het was inderdaad een vervelende situatie. Als er iets positiefs aan gevonden kan worden, naast het aspect dat we op deze manier de problematiek van de boetes kunnen oplossen, is het dat we hieruit leren dat we in de volgende legislatuur bij het maken van decreten heel goed moeten nadenken over wat we neerpennen en opleggen aan de lagere overheden en de burgers. We moeten kijken wat er de gevolgen van kunnen zijn. We moeten veel meer een inschattingsoefening maken van de

mogelijke gevolgen, en dan zullen we misschien situaties als deze niet meer moeten meemaken.

De voorzitter: Minister Heeren heeft het woord.

Minister Veerle Heeren: Mevrouw Van der Borght, ik begrijp wat u zegt. Maar op het ogenblik dat het decreet in het parlement werd gemaakt, kon men er geen zicht op hebben dat dergelijke grote groep mensen de zorgverzekering niet of te laat zou betalen.

260.000 mensen, dat is niet niks. We konden dit niet inschatten. Het systeem is met de beste bedoelingen gemaakt: een solidair systeem waarvan we moeten zorgen dat het betaalbaar blijft en waarvan de inningsgraad zo hoog mogelijk moet zijn. We zijn daar toch ook in geslaagd. Als u weet dat 97 percent van de Vlamingen betaalt en op tijd betaalt, dan is dat heel positief. 3 percent heeft te laat of niet betaald.

In het medialandschap waarin we leven, zijn we heel snel geïnformeerd over het ongenoegen van mensen. In januari zijn er ongeveer 30.000 brieven de deur uit gegaan. Dat betekent wel wat. Een samenleving verandert constant, maar wetgeving moet zich ook aanpassen, dat is nu eenmaal eigen aan wetgeving. Ik vind het absoluut geen schande dat deze meerderheid dit vier jaar geleden, met de beste bedoelingen, heeft goedgekeurd, maar dat we dit vandaag bijsturen. Dat doet geen afbreuk aan de basisprincipes van de zorgverzekering zoals we ze geconcipieerd hebben.

Mevrouw Vera Van der Borght: Mevrouw de minister, ik ben het volkomen met u eens. Vandaag stellen we dat die boete veel te hoog was en buiten proportie was. We hadden beter moeten inschatten dat we een boete oplegden die tienmaal zo hoog was als het initiële bedrag. Ik heb het inderdaad niet over wat u zegt, namelijk dat we vier jaar geleden niet konden inschatten wat dit zou teweegbrengen. Ik had het alleen over het bedrag van de boete.

Maar ik ben het er volledig mee eens dat de zorgverzekering een zeer goede zaak is. Het is een solidariteitsverhaal en dat is zeer positief.

De heer Felix Strackx: Ik zou toch tegen mevrouw Van der Borght willen zeggen dat ze gelijk heeft, maar dat ze er zelf bij was en dat er mensen in de commissie gezegd hebben, waaronder ikzelf, dat die boete overdreven was. Maar toen hebt u niet geluisterd. Nu zegt u dat we er beter hadden moeten over nadenken. Maar als ik iets zeg, dan luistert u niet. Dat snap ik niet.

Ik zeg u vandaag ook dat er een fout in het ontwerp van decreet staat, via mijn amendement nummer 2. Niemand wil luisteren. Binnenkort komt er een decreetsaanpassing waarin dit moet worden gecorrigeerd.

Dat begrijp ik dus niet. Als je in de oppositie zit en je zegt iets dat waar is, dan heeft dat geen belang.

We moeten elkaar ook geen Liesbeth noemen. Als er over zeven weken geen verkiezingen waren, dan bestond het boetesysteem vandaag nog altijd. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2008-09*, nr. 2156/1)

– *De artikelen 1 tot en met 6 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot invoeging van een artikel 6/1. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2008-09*, nr. 2156/5)

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Er is een amendement op artikel 7. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2008-09*, nr. 2156/5)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 8 en 9 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op artikel 10 en tot vervanging van artikel 10. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2008-09*, nr. 2156/4-6)

De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs

– 2157 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Tamsamani, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Anissa Tamsamani: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, dit decreet vormt een belangrijk sluitstuk van het onderwijsbeleid van deze legislatuur. We kunnen gerust stellen dat men, bij de uitwerking van dit ontwerp van decreet, niet over één nacht ijs is gegaan. Niet alleen passeerde dit decreet de gebruikelijke adviserende geledingen binnen het onderwijsveld, maar reeds twee jaar geleden bezorgde de minister ons een uitgebreide reflectienota om het noodzakelijk overleg binnen het veld te kunnen stimuleren.

In de commissie voor Onderwijs kwam het onderwerp de laatste jaren ook meermaals aan bod in gesprekken over verwante thema's. Telkens werd bevestigd dat het nieuwe onderwijsniveau van het hoger beroepsonderwijs en het secundair-na-secundair onderwijs een noodzakelijke sport vormt op de onderwijs ladder, waarmee we elk individu de kans willen geven en willen aansporen om zijn persoonlijke talenten optimaal te benutten.

Tijdens de formele besprekingen in de commissie van het eigenlijke ontwerp kwam het onderwijsveld tijdens een hoorzitting nogmaals uitgebreid aan bod. Voor een verslag hiervan en de constructieve bespreking, waarvoor ik de collega's in de commissie voor Onderwijs en vooral die van de meerderheid wil bedanken, verwijs ik naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

De heer Leo Pieters: Mevrouw de voorzitter, collega's, mijnheer de minister, hier ligt een ontwerp voor waarvan we de bespreking in de commissie niet hebben bijgewoond. Onze fractie kan zich niet verzoenen met de wijze van werken binnen de commissie voor Onderwijs van de afgelopen vijf weken. Vijf weken voor het einde van de legislatuur wordt de commissie geconfronteerd met vier toch ingrijpende ontwerpen. Eentje daarvan, het ontwerp van Kwalificatiedecreet, kregen we wel toegezonden. De teksten van de drie andere ontwerpen hebben we echter niet tijdig ontvangen. De avond voor de commissievergadering kregen we een elektronisch bericht met meer dan 1000 bladzijden. Ik zie de heer Voorhamme in die commissie nog altijd zwaaien met een ingebonden bundel. Mijnheer Voorhamme, u bent nu eenmaal lid van de meerderheid. U had natuurlijk alles al klaarliggen. Als we die pagina's hadden willen uitprinten, dan had één nacht niet volstaan.

Mevrouw Anissa Tamsamani: Ik denk dat de heer Tavernier geen lid is van de meerderheid. En hij heeft wel de tijd gehad om heel het dossier grondig te bekijken.

De heer Leo Pieters: Dan wil ik aan de heer Tavernier vragen of dat wel waar is. Ik geloof daar niets van. Hij

was razend – vraag het maar aan de heer Daems. (*Opmerkingen*)

We hadden de teksten gewoon niet. U hebt zelf met de meerderheid het Reglement goedgekeurd. U zou daar toch enig respect voor moeten betonen. Eigenlijk wordt het parlement beledigd doordat u er op het laatste moment alles nog wilt doorsluizen. Als ik het goed heb begrepen, werden nog een aantal amendementen uitgeschreven. Zelfs op dat vlak waren er vertragingen.

De voorzitter: Mevrouw Van Kerrebroeck heeft het woord.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: U hebt het over snel-snel, maar daarnet hebt u gezegd dat het om vijf weken gaat. Vijf weken, dat is toch niet zo snel!

De heer Leo Pieters: Het zijn vijf weken voor vier ontwerpen die in totaal ongeveer 1600 bladzijden beslaan. Als u het Reglement respecteert, weet u ook dat de teksten minstens zeven volle dagen voor de toelichting moeten voorliggen. U hebt dat Reglement toch ook mee goedgekeurd!

Zoals ik daarnet heb gezegd, getuigt dit van een absoluut gebrek aan respect voor dit parlement. Dat de meerderheidspartijen dit accepteren, is hun zaak. Zij zijn tenslotte al de hele legislatuur op de hoogte van de vorderingen van het ontwerp. Om een democratie waardig te zijn, moet men minstens het eigen Reglement respecteren. Onze fractie heeft zich dan ook vanaf deze datum gedistantieerd van de commissiewerkzaamheden die betrekking hadden op deze drie ontwerpen van decreet.

Wij zijn trouwens niet de enigen die hier zo over denken. Verschillende sociale partners ergeren zich mateeloos aan het laakbaar feit dat er onvoldoende tijd werd uitgetrokken voor de bespreking van deze decreten. De meerderheidspartijen hebben het zelf nog nodig geacht een hoorzitting te organiseren. Wij gaven aan dat we niet eens de mogelijkheid zouden hebben om een fatsoenlijke hoorzitting te organiseren.

In die verslagen staat duidelijk het volgende. Ik citeer uit het protocol van de Christelijke Onderwijscentrale (COC): “Het ontwerp van decreet dat ter bespreking voorligt, betreft de oprichting van een nieuw niveau in het onderwijs, maatschappelijk zeer relevant maar helaas op dit moment nog te weinig rijp voor uitvoering.” Ik citeer verder: “Dit geldt in meerdere of mindere mate evenzeer voor de drie andere decreten die deze commissie op bijzonder weinig tijd moet doorworstelen. Een decreet heeft nu eenmaal een vrij lange doorlooptijd nodig. Daarop inkorten verhoogt de kans op vergissingen, verkeerde inschatting of onvoldoende anticiperen op de effecten.”

Er mag eveneens vermeld worden dat er enkel mogelijkheid werd gegeven aan de verschillende organen om

advies uit te brengen op het eerste voorontwerp. Dat was van juni 2008. Hieruit bleek de noodzaak van een tweede voorontwerp van januari 2009 met ingrijpende wijzigingen maar waarop geen advies meer werd gevraagd. Alleen de SERV heeft zich de moeite getroost om een advies te leveren op eigen initiatief.

De minister wil rechte trekken wat licht gebogen was maar met als resultaat dat het krommer en krommer geworden is. Het hele ontwerp van decreet is verworpen tot een poging om alles dat niet behoort tot de normale weg op de onderwijssladder, in een structuur te gieten om het zo toch maar te laten behoren tot de normale onderwijsloopbaan. De minister heeft zich duidelijk laten leiden door een aantal specifieke eisen van instellingen die hun slag thuis willen halen. Het is alleen nog meer verwarrend geworden.

In de discussienota ‘Treden naar succes, werk en leren’ van januari 2008 was een redelijke aanzet gegeven. De doelstellingen, definities, kenmerken en bevoegdheden zaten in de goede richting. Maar zoals meestal het geval is bij de uitwerking van decreten, is de uiteindelijke uitwerking ontspoord. Ditmaal is het overduidelijk dat het verkrijgen van resultaat binnen de legislatuur primeert boven de degelijkheid. We hebben de minister-president daarstraks nog horen zeggen bij een actuele vraag dat kwaliteit voorgaat op timing. Hier werkt het blijkbaar andersom.

Ik wil nogmaals de COC citeren uit het verslag van de hoorzitting: “De onderwijsbonden zagen geen andere mogelijkheid dan voor het geheel van het ontwerp een niet-akkoord te geven.” Dat is wel zeer duidelijk. “Het geheel rammelt.” Iets verder staat: “Wij roepen de volksvertegenwoordigers daarom ertoe op hun verantwoordelijkheid op te nemen.”

Onze fractie wil nog eens duidelijk stellen dat mensen nu eenmaal verschillend zijn en dat een gelijkheid gewoonweg niet mogelijk is. De capaciteiten tussen leerlingen zullen altijd zo verschillend zijn, dat die verschillende structuren nodig zijn om ieder van hen, aan weerszijde van het spectrum, het optimale, gelijkwaardige onderwijs te verschaffen.

Een eerste opmerking betreft de benaming die ingevoerd wordt via dit ontwerp van decreet. Als wordt geopperd dat de benamingen aso, tso en bso, de verschillende richtingen binnen het secundair onderwijs, moeten verdwijnen omwille van de negatieve bijklank en omdat de gelijke kansen tussen de niveaus in het gedrang komen, dan is de inkleuring van Se-n-Se in de huidige vorm dat ook. De vlag moet immers de lading dekken. Indien de naam Se-n-Se zou gebruikt worden voor de opleidingen van de vierde graad modevormgeving en plastische kunsten, waar geen secundair diploma vereist wordt, en voor het zevende jaar bso, dan kan dat kloppen. Indien

de benaming bho, bedrijfsgericht hoger onderwijs, de afkorting die u destijds in 'Treden naar succes, werk en leren' zelf hebt aangegeven als alternatief op hbo, zou gebruikt worden voor de zevendejaars tso en kso voor mogelijk 30 en 60 studiepunten, dan kan dat kloppen. Deze beide titels, Se-n-Se en bho kunnen georganiseerd worden met secundair onderwijs en het Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO) in samenwerking met een hogeschool en het bedrijfsleven. De studierichtingen met 90 en 120 studiepunten onder de benaming gho, gegradueerd hoger onderwijs, kunnen dan georganiseerd worden door een CVO en een hogeschool in samenwerking met het bedrijfsleven.

Met die opdeling klopt het plaatje, met de huidige benamingen niet.

Ik wil hier mijn repliek herhalen naar aanleiding van de nota 'Treden naar succes, werk en leren', waarnaar ik daarnet al verwees. Er is duidelijkheid nodig voor alle betrokkenen, ook over de opstap naar het bachelorniveau. Wat ik het bho blijf noemen, is onzes inziens een finaliteit in het regulier onderwijs en geeft enkel in uitzonderlijke situaties toegang hogerop, dus naar het bachelorniveau. Bedrijfsgebonden of individuele competentieverwerving moet mogelijk leiden tot een verbetering van de vakbekwaamheid. Het moet meer gaan over mensen die reeds tewerkgesteld zijn en daarnaast nog een bijscholing volgen. Op die wijze is de financiering al beter te regelen en voor de bedrijven interessanter, omdat ze de werknemer reeds in dienst hebben en zowel de situatie van het bedrijf als die van de werknemer kunnen verbeteren. Dat is de klassieke win-winsituatie.

De leeftijds kwestie speelt ook een grote rol. In de commissie is al diverse malen aangehaald dat ons onderwijs strak vasthoudt aan leeftijdsgebonden onderwijs. Nogal wat leerlingen die uitstromen uit tso en bso, komen slechts op latere leeftijd tot de jaren van verstand. Een andere groep van jongeren kan de verleiding moeilijk weerstaan en wil zo snel mogelijk geld verdienen, om het nadien natuurlijk ook te kunnen uitgeven. Na een aantal jaren merken die jongeren dat ze toch nog iets te kort komen in hun opleiding, of merken ze dat ze toch meer potentieel in huis hebben en alsnog een extra competentie willen verwerven, via de centra voor volwassenenonderwijs of via het bedrijf.

Ik wil hier de vergelijking maken met de Vakopleiding Procesindustrie (VAPRO) in Nederland. Dat heb ik destijds ook gedaan met de nota. Met die opleidingen werd trouwens begonnen omdat het reguliere onderwijs in Nederland faalde. Ik wil ook verwijzen naar ons eigen Instituut voor Permanente Vorming (IVPV). Ik heb het over opleidingen op hoger niveau, opleidingen via het bedrijf omdat dat het nodig achtte in functie van het werk. De deelcertificaten zijn niet bedrijfsgebonden, maar wel persoonsgebonden en dus zeker een meerwaarde. Als de accreditering voor ieder-

een dan gelijk is in de sectoren, is dat een pluspunt. We moeten voorkomen dat de jongeren het kind van de rekening worden. We kunnen structuren immers aanpassen zoveel we willen, maar de onderliggende sociale realiteit veranderen, doen we niet met een pennentrek.

Alvorens een structuur wordt uitgewerkt en decretaal verankerd, is het nodig dat de reeds bestaande opleidingen door de op te richten commissie worden gekwalificeerd en gekwantificeerd, en zo de 30, 60, 90 en 120 punten worden toegekend. Volgens de studiepunten en de onderwijsinstelling die de opleiding inricht, kan het niveau dan worden bepaald en naderhand vastgelegd. Nu dreigt er onduidelijkheid op te treden over de vraag welke richting op welk niveau zal worden gekwalificeerd. Wegens de concurrentie tussen de instellingen zal er een strijd losbarsten, waarvan de leerlingen in eerste instantie de dupe zullen worden. Het zal nog belangrijker worden voor de bedrijven om te weten bij welke instelling de student is afgestudeerd, om de competentie voldoende te kunnen beoordelen. Daar hebben we ook al meermaals op gewezen in de commissie.

Traject- en studiebegeleiding, eerder verworven competenties, werkplekleren: diverse elementen worden aangekaart, maar krijgen in het ontwerp van decreet geen uitwerking. Een recent contact van onze fractie met middenstands- en ondernemersorganisaties heeft ons geleerd dat bij jongeren vooral een gebrek aan motivatie en werkethiek vast te stellen was. Die competenties zijn niet direct gerelateerd aan een opleidingsniveau, laat staan aan een op een arbeidsplaats gerichte hogere opleiding. We moeten nogmaals herhalen dat de bevoegdheidsverdelingen in onze federale staat leiden tot onmogelijke situaties. Hoewel het onderwijs zogenaamd volledig de bevoegdheid is van het Vlaamse Gewest, zijn er ter zake nog altijd federale wetten waaraan we ons moeten conformeren.

Eigenlijk heeft het geen zin om dit ontwerp van decreet in detail te gaan bespreken, aangezien we reeds over de grote lijnen geen overeenstemming vinden. Zoals ik al eerder zei, zijn we duidelijk niet de enigen: zowat alle adviezen die hierover werden uitgebracht, hebben duidelijk aangetoond dat dit ontwerp van decreet nog niet rijp is, nog niet voldoende doordacht werd, hoewel men er al een lange tijd mee bezig is. Ik begrijp dat dit al vier à vijf jaar duurt. Het lijkt ons beter nog een jaar voort te werken met de huidige structuren en dan een degelijk uitgewerkt en gedragen ontwerp van decreet te bespreken, in plaats van nu gauw gauw deze regeling in te voeren.

Ik wil eindigen met uw eigen beelddespraak over de sporten op de onderwijs ladder en met mijn vakbekwaamheid op het vlak van veiligheid. Mijnheer de minister, u herplaatst een ontbrekende trede van een oude houten fruitladder en u smukt die op met een flinke laag verf. Binnenkort vertrouwt niemand die ladder nog en riskeert

u een serieus veiligheidsprobleem, of erger nog: er komen accidenten van. Wij zullen dit ontwerp van decreet dan ook niet goedkeuren! (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2157/4*)

– *De artikelen 1 tot en met 165 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de kwalificatiestructuur – 2158 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Tamsamani, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Anissa Tamsamani: Mevrouw de voorzitter, onder meer sinds het verdwijnen van klassieke benamingen zoals hoger onderwijs van het korte en het lange type, kandidaat en licentiaat, en met de hervorming van het hoger onderwijs in het kader van de Bologna-akkoorden is de nood aan een duidelijke Vlaamse kwalificatiestructuur conform en binnen de Europese context, dringend.

Tegelijkertijd vertoont ook dit ontwerp van decreet een grote samenhang met bijna alle onderwijshervormingen die we de afgelopen jaren hebben doorgevoerd, zoals ook de zojuist besproken teksten over het hoger beroepsonderwijs en over het secundair na secundair en zoals het decreet over volwassenenonderwijs. Ook dit ontwerp heeft een heel gedegen parcours van advisering en bespreking binnen het onderwijsveld doorlopen.

Tijdens de bespreking in de commissie en de hoorzitting met de Vlor kwamen een aantal terechte zorgen van het

veld aan bod. Uit de antwoorden van de minister op die vragen kunnen we concluderen dat ook bij de uitvoering van deze nieuwe regelgeving met deze zorgen rekening zal worden gehouden.

Voor het volledige verslag van de constructieve bespreking verwijs ik verder naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, net zoals bij het voorgaande hebben we bij dit ontwerp van decreet niet deelgenomen aan de bespreking in de commissie. De reden is zeer eenvoudig en is daarnet ook al aangehaald door mijn collega: de korte tijd tussen het ontvangen van de stukken en de bespreking in de commissie maakte het onmogelijk een degelijk betoog te houden over een dergelijk ingewikkeld en abstract geheel. Het is niet de eerste keer dat deze opmerking gemaakt wordt door mijn fractie.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Ik hoor wat mevrouw Michiels zegt, en ik vind dat zij gelijk heeft. De meerderheid en de verslaggever verwijzen naar de constructieve manier van werken – dat zijn we gewoon in de commissie voor Onderwijs. Dat vraagt echter heel wat inspanning van een aantal parlementsleden, niet alleen op praktisch gebied, maar ook qua mentaliteit.

We ontvingen van de minister meer dan 1300 bladzijden lectuur. Het laatste ontwerp van decreet wordt morgennamiddag besproken. Ik wil erop wijzen dat we deze namiddag per mail maar liefst 83 amendementen van de meerderheid ontvingen op het vierde of vijfde decreet van die stapel.

Iedereen kent de onderwijsdecreten. Ze worden ook wel 'verzameldecreet' of zelfs 'vuilnisbakdecreet' genoemd. Ze hebben in elk geval als kenmerk dat ze over alles gaan: over de volledige onderwijswetgeving, met deeltjes over het basisonderwijs, over het buitengewoon onderwijs, over het secundair onderwijs, over het hoger onderwijs en over het volwassenenonderwijs. Daarin moeten wij dan maar zoeken en proberen te ontdekken wat men ermee bedoelt. We vragen ons altijd af of de meerderheid het zelf wel verstaat, maar goed, het zal wel goedgekeurd worden.

Ik sluit me aan bij wat mevrouw Michiels zegt. Ik heb er een andere praktische conclusie uit getrokken, maar ten gronde geef ik haar gelijk: voor wat deze onderwijsdecreten betreft en voor wat er morgen te gebeuren staat in de commissie voor Onderwijs en waarschijnlijk ook voor volgende week met een mondeling verslag in de plenaire – want anders zou men het niet klaar krijgen – is er sprake van een onverantwoorde manier van werken. (*Applaus bij het Vlaams Belang en bij Groen!*)

Mevrouw An Michiels: Ik dank u, mijnheer Tavernier.

Het is trouwens niet de eerste keer dat we vanuit mijn fractie deze opmerking maken, hier en in de commissie voor Onderwijs. Zowat elk jaar zien we hetzelfde fenomeen en dit jaar wordt het nog versterkt doordat de hele legislatuur op haar einde loopt. Blijkbaar zijn wij niet de enigen die geconfronteerd worden met dit probleem, want als ik er het verslag van het zogenaamde ‘artikel 5-overleg’ op nalees, staat daar heel duidelijk in dat men niet gelukkig is met het feit dat de teksten slechts één dag voor de bespreking bezorgd werden. Nu ja, blijkbaar is het er deze laatste maanden niet zozeer om te doen een goed werk af te leveren, als wel om ook deze pluim nog op de hoed te kunnen steken!

Inhoudelijk dan. Mijnheer de minister, u geeft zelf toe, zowel in uw toelichting als in het antwoord op de enkele opmerkingen die gemaakt werden tijdens de bespreking in commissie, dat het een heel abstract geheel is dat slechts duidelijk zal worden op het ogenblik dat de verschillende elementen concreet ingevuld worden.

Wij kunnen u volgen waar u stelt dat u met dit raamwerk poogt om alle kwalificaties, ongeacht waar iemand ze verwerft, in een heldere structuur te ordenen. Ook dat de samenhang tussen de wereld van onderwijs en de beroepswereld gedefinieerd wordt, kan alleen maar toegejuicht worden. En dat daaraan tegelijkertijd een vergelijkbaarheid en uitwisselbaarheid in internationaal perspectief gekoppeld worden, is ook heel positief.

Maar, ondanks het proces dat dit decreet doorlopen heeft en de vele adviezen die hierover gegeven zijn, blijft een en ander nog altijd heel vaag en onduidelijk. Zo lezen we in het Vlor-advies dat het voorontwerp helemaal niet duidelijk maakt of de hier uitgetekende kwalificatiestructuur inderdaad een maatschappelijke en onderwijskundige meerwaarde zal bieden.

We hebben een hoorzitting gevraagd met de mensen van Vlor over dit ontwerp van decreet, en we hebben toen de vraag gesteld werd of het huidige voorliggende ontwerp, dat toch nog wel grondig gewijzigd werd in vergelijking met het eerste voorontwerp waarop de Vlor haar advies heeft uitgebracht, deze meerwaarde wel duidelijk maakt. Op die vraag werd heel voorzichtig en ontwijkend geantwoord: “het verdere debat laten we over aan de onderwijspartners en de commissie om na te gaan of die bijstellingen volstaan”.

Dit is de kern van het probleem. Iets ordenen is goed en is zeker een na te streven doel, maar deze ordening moet ook een meerwaarde hebben. En ondanks alles wat ik intussen over dit decreet gelezen heb, ben ik hiervan niet overtuigd.

Zal deze kwalificatiestructuur effectief een werkbaar instrument worden voor alle betrokkenen? Of dreigt er

enkel nog meer verwarring indien de invulling ervan niet duidelijk wordt? Zal het goochelen met termen zoals competenties, ervaringsbewijzen of EQF de duidelijkheid van de terminologie niet aantasten? En langs de andere zijde: hoe wordt de band met deelkwalificaties duidelijk gemaakt? Ook bij de ‘Europese vergelijkbaarheid’ heb ik heel wat vragen. Het werkt nu al niet met ECTS binnen één niveau: het universitaire. Welke garanties zijn er dan dat het wel zal werken over de acht niveaus heen met daarin: kennis, competenties, kwalificaties en onderdelen?

Hierbij aansluitend wil ik toch benadrukken dat een degelijke evaluatie van deze Vlaamse kwalificatiestructuur nodig zal zijn. Wil men hiervan effectief een werkbaar instrument maken, dan zal het mijns inziens toch nodig zijn om regelmatig na te gaan of dit instrument kan werken en indien blijkt dat het niet zo is, op tijd bij te sturen. Hierover vind ik weinig tot niets terug in het decreet. Ik lees enkel dat de kwalificaties die erkend worden via monitoring van de kwalificatiedatabank zullen worden gevolgd, en dat er zal worden nagegaan welke bijkomende initiatieven worden genomen om de kwalificatiestructuur toe te passen.

En hoewel daarnet, bij de bespreking van de eindtermen, is gebleken dat het decreetaal inschrijven van een voorziene evaluatie absoluut geen garantie is voor het effectief evalueren, is mijn fractie toch van mening dat ook in dit ontwerp van decreet expliciet ingeschreven had moeten worden wanneer en hoe het geheel geëvalueerd zal worden.

Mijnheer de minister, ik heb in de vele adviezen bij dit ontwerp van decreet ook meermaals de vraag gelezen naar regionale afstemming. In uw antwoord stelt u dat dit overleg bezig is, maar dat het eigenlijk niet nodig is omdat Vlaanderen voldoet aan de Europese eisen. De andere regio’s moeten Vlaanderen maar volgen, stelt u. Maar er zijn in dit land zeer veel dossiers waaruit blijkt dat de andere regio’s Vlaanderen niet volgen, ondanks het feit dat Vlaanderen ook in die dossiers het gelijk aan zijn kant heeft. Ik denk aan twee dossiers die uw eigen beleidsdomein aanbelangen: het faciliteitenonderwijs en het Vlaamse schooltje in Komen. Stellen dat ze wel zullen volgen, lijkt me dus wat simplistisch. Ik vraag me overigens af hoe ver de andere deelstaten staan met de uitwerking van een dergelijk raamwerk.

U stelt ook dat het er in andere landen met deelstaten anders aan toegaat. Daar wordt een concordantie gemaakt van de verschillende raamwerken die de deelstaten uitwerken. Bovendien werpt u zelf de vraag op of de bevoegdheid van het vastleggen van diplomaverensten wel een federale bevoegdheid moet blijven. Mij lijkt het dan ook beter dat eerst die vraag uitgeklaard wordt, voor we in Vlaanderen een dergelijk complex en tot nu toe zeer abstract raamwerk gaan invoeren.

Ook betreffende de communicatie in verband met dit ontwerp van decreet werden heel wat opmerkingen gemaakt, niet alleen in de verschillende adviezen, maar ook tijdens de bespreking in commissie. U stelde hier dat er wel degelijk al gecommuniceerd is, aangezien er al twee infodagen hebben plaatsgevonden, nog voor dit ontwerp van decreet in het parlement werd besproken. U weet hoe ik over zo'n werkwijze denk. Ik heb u dat al meermaals duidelijk gemaakt dat dit ons parlement herleidt tot een loutere stemmachine, omdat wijzigingen niet meer kunnen of mogen worden aangebracht.

Maar los daarvan: bent u echt van oordeel dat de vooropgestelde communicatie zal volstaan? Zullen alle participanten in deze ingewikkelde materie snel genoeg en op voldoende wijze geïnformeerd zijn? Ik durf het te betwijfelen, als men ziet – en de Tavernier heeft dat terecht onderstreept in de commissie – hoeveel mensen nu nog steeds spreken over een A1 of A2-diploma.

Mijn fractie is van mening dat, hoewel voorliggend ontwerp van decreet zeker heel wat mogelijkheden in zich heeft, het nog onvoldoende duidelijk is waar dit op termijn toe zal leiden. Het feit dat zoveel adviesraden expliciet vragen om verder formeel overleg, opvolging, evaluatie en indien nodig bijsturing, is voor ons ook een teken aan de wand. Wij zullen dit ontwerp van decreet dan ook niet goedkeuren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik ga niet terugkomen op de discussie over de procedure, maar wil een aantal beschouwingen geven bij dit ontwerp van decreet, omdat het een cruciaal decreet is, een sluitstuk dat aansluit bij het vorige decreet en bij andere werkzaamheden. Ik kan zo ook rechtstreeks of onrechtstreeks antwoorden op een aantal opmerkingen die mevrouw Michiels maakte. Mevrouw Michiels had het over het zeer abstracte karakter van het ontwerp van decreet en het feit dat het concreet moet worden ingevuld. Ze had het ook over de werkbaarheid ervan, de noodzakelijke evaluatie en mogelijke bijstellingen.

Ik wil om te beginnen beklemtonen dat dit een zeer cruciaal ontwerp van decreet is. We slaan een brug tussen de wereld van het onderwijs en de wereld van de arbeidsmarkt, tussen leren en werken. Er is veel overleg geweest, niet alleen tussen Onderwijs en Werk, maar bijvoorbeeld ook met Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

Nu wil dit ontwerp van decreet betreffende de Vlaamse kwalificatiestructuur niet alleen bruggen slaan, het effent ook het pad voor meer gelijke kansen. Daarnaast realiseert het een belangrijke aanbeveling van de Europese Raad en het Europees Parlement. Ik wil dat nog even kort toelichten. In de eerste plaats verbindt dit ontwerp van decreet de wereld van het leren en de wereld van het werken. In de

voorbijge regeerperiode hebben we de lopende initiatieven gecoördineerd en aangestuurd vanuit een globaal onderwijs- en arbeidsmarktbeleid. De samenvoeging van de bevoegdheden Werk, Onderwijs en Vorming werd gebruikt om ter zake een geïntegreerd beleid te voeren.

Dat leidde onder meer tot de competentieagenda, waarin verschillende actielijnen werden besproken met de sociale partners en de onderwijspartners. Een van die actielijnen betrof het uitwerken van een samenhangend beleid met betrekking tot het erkennen van competenties. Het is in dat kader dat het voorliggende ontwerp van decreet betreffende de kwalificatiestructuur moet worden gesitueerd. De kwalificatiestructuur is een nieuw instrument dat moet bijdragen tot het ontwikkelen en inzetten van de competenties van mensen. Meer concreet willen we hiermee de volgende doelstellingen realiseren: zorgen voor een overkoepelende classificatie van kwalificaties, helderheid brengen in de kwalificaties en hun onderlinge verhoudingen en een betere communicatie over kwalificaties nastreven tussen de beroepswereld en de onderwijs- en opleidingswereld.

Ook bij het vervullen van andere maatschappelijke rollen dan die van werkende mens, bouwen mensen competenties op. Men kan zich een competentieprofiel inbeelden van de jeugdleider als een set van samenhangende competenties die ook ingeschaald kunnen worden in de kwalificatiestructuur. Op die manier worden ook die competenties maatschappelijk erkend, worden ze certificeerbaar en bewijsbaar. Mensen die deze competenties verworven hebben, kunnen ze valoriseren.

Het eenduidig erkennen en certificeren van kwalificaties zorgt voor meer gelijke kansen op de arbeidsmarkt, maar ook voor een beter functionerende arbeidsmarkt. Het is de beste waarborg voor een goed draaiende arbeidsmarkt waar de competenties van alle werknemers gevaloriseerd worden. Beroepskwalificaties ontstaan uit de beroepscompetentieprofielen die door de sectoren worden ontwikkeld binnen de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Mensen kunnen ze via het onderwijs, maar ook via opleiding en vorming buiten het onderwijs en via ervaring verwerven. Precies omdat de beroepskwalificaties, waar ook verworven, verwijzen naar dezelfde set competenties, vervat in een beroepscompetentieprofiel, worden certificaten en diploma's echt gelijkwaardig.

Dat brengt me bij een laatste beschouwing. De kwalificatiestructuur onderscheidt acht niveaus. De taxonomie is gebaseerd op buitenlandse voorbeelden en sluit aan bij het Europese raamwerk voor levenslang leren. Daarmee voeren we de aanbeveling uit van het Europese Parlement en de Raad van 23 april 2008 tot vaststelling van een Europees kwalificatiekader voor een leven lang leren. Belangrijker nog dan het uitvoeren van de Europese aanbeveling op zich is de internationale vergelijkbaarheid

van studie- en ervaringsbewijzen. Vanaf 2012 zullen alle certificaten, diploma's en ervaringsbewijzen die gekoppeld zijn aan erkende kwalificaties een verwijzing bevatten naar het overeenstemmende niveau van het European Qualifications Framework (EQF). Dat geeft kansen aan Vlamingen op de Europese arbeidsmarkt.

Het decreet waarover we vandaag stemmen is een kort decreet maar het is ook een abstracte tekst. Het schrijft de structuur uit van een nieuwe taal om over competenties te communiceren. Een taal die bruikbaar is in de onderwijswereld, op de arbeidsmarkt, in een reeks andere maatschappelijke sectoren en een taal die internationaal bruikbaar is. Het is nu zaak die taal te leren en ze te beginnen gebruiken. In het begin zal dat wat onwennig zijn. De onderwijswereld is een andere taal gewoon. En op de arbeidsmarkt wordt ook een andere taal gesproken om over competenties te praten. Maar het voordeel van deze nieuwe taal is wel dat ze gemeenschappelijk is.

Ik begrijp de opmerkingen die hier gemaakt worden en de onzekerheid van de onderwijswereld. U kon die lezen in het advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De SERV zal die beroepscompetentieprofielen ontwikkelen en bepalen. Laat duidelijk zijn: in het decreet zeggen we 'bepalen', maar dat betekent dat het ontwikkelingswerk ook bij de SERV ligt. De onderwijswereld maakt zich zorgen over de omzetting van de beroepscompetentieprofielen die de SERV zal vastleggen naar de leerdoelen waarop men afgerekend kan worden. Ik begrijp omgekeerd dat ook de sociale partners in de SERV zich zorgen maken over het respecteren van de beroepscompetentieprofielen bij de omzetting naar leerdoelen in het onderwijs. Dat kon u lezen in het advies van de SERV. De beide werelden hebben ook heel veel te winnen bij het samen uitwerken van dit decreet. De onderwijswereld kan opleidingen realiseren die écht relevant zijn voor de arbeidsmarkt. De sociale partners kunnen écht invloed hebben op de competenties van leerlingen.

We hebben een periode nodig waarin we de implementatie van het decreet voorbereiden en een periode waarna de implementatie ervan wordt geëvalueerd. Daartoe wil ik me duidelijk engageren. Er moet worden nagegaan hoe de omzetting van de beroepscompetentieprofielen die de SERV aanmaakt naar leerdoelen aan de eisen van het legaliteitsbeginsel kan beantwoorden, maar ook of de vragen van de onderwijswereld niet dermate interfereren met de werkzaamheden van de partners dat het sociaal overleg bemoeilijkt wordt. Dit decreet voorziet dat beroepscompetentieprofielen ingeschaald worden in de kwalificatiestructuur om zo beroepskwalificaties te maken.

We moeten daarom zoeken naar de goede methodiek van inschalen. Dat moet gebeuren vooraleer we die methodiek definitief vastleggen. De 'competentietaal' die we in dit decreet vormgeven zal een levende taal blijken te zijn; een taal die in de komende jaren zal worden

aangepast. Het is voor mij evident dat we al doende zullen leren. We moeten de verschillende werelden de tijd geven zich aan elkaar aan te passen. Ongetwijfeld zullen we de procedures die in dit decreet zijn vastgelegd, evalueren, verbeteren en aanpassen.

We stappen vandaag voorbij een mijlpaal, maar het is ook een eerste gemeenschappelijke stap. We leggen de basis voor veel overleg tussen de verschillende werelden die we willen samenbrengen. Ik wil me graag engageren om dat overleg te starten, maar ook om verder te sleutelen aan een vlotte samenwerking tussen onderwijs en de maatschappelijke en economische sectoren. Ik ga ervan uit dat de volgende Vlaamse Regering, wat ook haar samenstelling is, dat engagement in die geest zal waarmaken als dit ontwerp van decreet hier wordt goedgekeurd.

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

De heer Leo Pieters: Mijnheer de minister, u hebt het over beroepscompetentieprofielen. Die zijn inderdaad nodig. U stelt het echter voor alsof een bedrijf pas beter kan draaien als mensen met diploma's of certificaten worden ingezet. Ik denk dat ze nodig zijn als bedrijven ISO-certificaten willen verwerven, maar ik betwijfel of bedrijven met die mensen beter presteren dan bedrijven die werken met mensen met een 'gewone' opleiding. En wat doet u met de eerder verworven competenties of EVC's? Die laatste zijn geen officieel erkende certificaten.

Minister Frank Vandenbroucke: Men kan blijven discussiëren, en ik stel voor dat we dat op dit late uur niet doen. De kwalificatiestructuur dient precies om een aanknopingspunt te vormen waarrond een meer gestroomlijnd EVC-beleid kan worden gevoerd. Maar dat debat wil ik hier niet voeren.

Ik ben een beetje verbaasd. Als u uw redenering doortrekt, dan zou men kunnen zeggen dat diploma's eigenlijk ook niet zo van wezenlijk belang zijn voor de bedrijven. Waarom zouden ze zich dan interesseren voor het onderwijs?

De heer Leo Pieters: U zegt dat bedrijven met gediplomeerden beter presteren. Dat klopt dus niet, maar ik zeg niet dat er geen gediplomeerden nodig zijn. Dat zeg ik absoluut niet.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik ben blij dat u dat rechtzet. En ik hoop dat u nog eens nadenkt over wat u zo-even hebt gezegd.

De heer Leo Pieters: Eigenlijk geeft u aan dat iemand zonder diploma een nietsnut is.

Minister Frank Vandenbroucke: Dit is een opmerking die zo onzinnig is dat ik me afvraag of men tijdens dit debat wel luistert. De kwalificatiestructuur dient

precies om niet alleen onderwijsopleidingen, maar ook andere opleidingen te valoriseren, niet alleen in de publieke sector, maar ook in de privésector. Die dient ook om de verworven competenties te valoriseren.

Ik heb in dat verband het voorbeeld gegeven van de jeugdleiders. Ik heb dus de indruk dat u een beetje doof bent, mijnheer Pieters – al wil ik aannemen dat het late uur daarvoor verantwoordelijk is.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2158/5)

– *De artikelen 1 tot en met 52 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Staten van Amerika, anderzijds, ondertekend in Brussel op 25 april 2007 en in Washington op 30 april 2007

– 2161 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Roegiers, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2161/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang

– 2166 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Vermeulen, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen: Mevrouw de voorzitter, ik zal het kort houden.

Dit ontwerp wijzigt het zogenaamde Topstukkende decreet. Met dit wijzigingsdecreet streeft men twee doelstellingen na: de toepasbaarheid van het decreet van januari 2003 verbeteren en het Fonds activeren en zijn actieradius verbreden.

Ik vat de aanpassingen in vijf punten samen.

Eerste aanpassing betreft het inventariseren van de verzamelingen. Vroeger moest de inventaris in de lijst worden opgenomen; dat moet niet langer.

Twee, de eigendomssituatie en de bewaarplaats mocht bij privébezit niet bekendgemaakt worden. Dat kan nu wel.

Drie, vroeger konden enkel stukken die op de Topstukkenlijst stonden daarvoor in aanmerking komen. Nu kan men ook proactief werken.

Vier, de mogelijke restauratie van topstukken is nu ook mogelijk en wordt ondersteund door het fonds.

Vijf, occasionele inkomsten zoals verzekeringsvergoedingen zullen naar het fonds terugvloeien.

Dit ontwerp van decreet is tevens een antwoord op de motie die in dit parlement is goedgekeurd op 5 november 2008. Daarin wordt gevraagd om het Topstukkenfonds proactief te maken en te activeren.

Bij de algemene bespreking kwamen enkele topstukken van de commissie aan het woord. Ze hebben enerzijds hun steun betuigd aan het ontwerp en anderzijds

ook, zoals dat in de commissie Cultuur de gewoonte is, constructieve suggesties gedaan over informatieverstreding rond en promotie van topstukken.

Topstuk par excellence, de heer Vandenbossche, pleitte uiteindelijk ook nog voor een diagnostisch onderzoek en daarover is binnen de commissie een gesprek gevoerd. Dat onderzoek kan een aantal problemen nadien voorkomen bij restauratie en beheer van de topstukken.

In de artikelsgewijze bespreking zijn, met dank aan de N-VA, nog enkele amendementen goedgekeurd die een technische verbetering en soms een verduidelijkende inbreng hadden. Na discussies hierover is het ontwerp van decreet unaniem aangenomen met tien stemmen vanwege alle aanwezige partijen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2166/3*)

– *De artikelen 1 tot en met 7 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Carl Decaluwe houdende diverse wijzigingen van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, de Gemeentekieswet gecoördineerd op 4 augustus 1932, het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en het Provinciedecreet van 9 december 2005 wat de regeling van de procedure inzake verkiezingsbezwaren betreft – 2112 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Van Dijck, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2112/1*)

– *De artikelen 1 tot en met 6 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Ik wijs de plenaire vergadering op een tekstcorrectie van de commissie op artikel 7, waarbij in de voorgestelde tekst van 6°, tussen de woorden “op grond van” en “85quater, §2”, het woord “artikel” wordt ingevoegd.

Geen opmerkingen meer? (*Neen*)

Dan is artikel 7 aangenomen.

– *Artikel 8 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Bart Van Malderen en Jan Laurys, mevrouw Annick De Ridder en de heren Chokri Mahassine en Louis Bril houdende wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt – 2149 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Fournier, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Sinds 2002 beschikken wij over een decreet dat een evenredige participatie op onze arbeidsmarkt als einddoel nastreeft. In 2002 was het de bedoeling om een aantal Europese richtlijnen om te zetten in Vlaamse wetgeving. Daarnaast wilde de Vlaamse overheid zelf enerzijds haar voorbeeldfunctie in de verf zetten en anderzijds het bedrijfsleven stimuleren om werk te

maken van meer diversiteit op de arbeidsmarkt, van een echte evenredige arbeidsparticipatie.

Het voorstel van decreet dat vandaag voorligt, houdt in dat we een beperkt aantal wijzigingen invoeren die vooral van technische aard zijn. Er is bijvoorbeeld de afstemming op het Antidiscriminatie-decreet die is ingegeven door een aantal terechtwijzingen van Europa. Ik wil echter van de gelegenheid gebruik maken om te wijzen op het belang van een efficiënt en effectief werkend decreet.

Door de inspanningen van de Vlaamse Regering zijn we er in tijden van hoogconjunctuur in geslaagd om die kansengroepen die we met het decreet voor ogen hebben effectief ingang te laten vinden op de arbeidsmarkt. Dat was voordien niet het geval. In het huidige economische zware weer, en met de stijgende werkloosheidscijfers, valt het te vrezen dat de positie van deze mensen niet te benijden is. Daarom vinden we het zo belangrijk dat dit decreet in dit parlement op een heel ruim draagvlak zou kunnen rekenen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2149/1)

– *De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VERSLAG over het verzoekschrift over een gedurfd plan voor betaalbare woningen – 2077 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen.

Mevrouw De Wachter, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VERSLAG over het verzoekschrift over een eerste Vlaamse rookvrije dag op 31 mei 2009 – 2195 (2008-2009) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Mevrouw Jans, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2009 – 19-B (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
89 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 2005
– 23 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
29 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
71 leden hebben ja geantwoord;
32 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 2006
– 23-A (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
29 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
71 leden hebben ja geantwoord;
32 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2009 betreffende de eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het basis- en secundair onderwijs
– 2124 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid
– 2130 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmingsen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen over het amendement op artikel 68 en over artikel 68 van het ontwerp van decreet.

Aan de orde is de stemming over amendement 1 van mevrouw Libert en de heer Van den Heuvel op artikel 68.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
104 leden hebben ja geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het aldus geamendeerde artikel 68.

Zelfde stemming? (*Instemming*)

Artikel 68 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 6

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
97 leden hebben ja geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
103 leden hebben ja geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en tot wijziging aan diverse bepalingen inzake de milieuhandhaving – 2132 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
91 leden hebben ja geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het Provinciedecreet en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking – 2136 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingsen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen over de amendementen op de artikelen 36 en 85, tot schrapping van de artikelen 89 en 90, tot vervanging van artikel 91 en tot schrapping van artikel 92 en over de artikelen 36, 85, 89, 90 en 91 van het ontwerp van decreet.

Aan de orde is de stemming over amendement 14 van de heer Tavernier op artikel 36.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
28 leden hebben ja geantwoord;
64 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 36.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
67 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Artikel 36 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 15 van de heer Tavernier op artikel 85.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
29 leden hebben ja geantwoord;
64 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 85.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
66 leden hebben ja geantwoord;
29 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Artikel 85 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 16 van de heer Tavernier tot schrapping van artikel 89.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
29 leden hebben ja geantwoord;
64 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 89.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
66 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Artikel 89 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 17 van de heer Tavernier tot schrapping van artikel 90.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
28 leden hebben ja geantwoord;
64 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 90.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
66 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Artikel 90 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 18 van de heer Tavernier tot vervanging van artikel 91.

Stemming nr. 16

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
28 leden hebben ja geantwoord;
64 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 91.

Stemming nr. 17

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
66 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Artikel 91 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 19 van de heer Tavernier tot schrapping van artikel 92.

Stemming nr. 18

Ziehier het resultaat:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
64 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 92.

Stemming nr. 19

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
66 leden hebben ja geantwoord;
28 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Artikel 92 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 20

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
66 leden hebben ja geantwoord;
29 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 28 april 1998 inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden – 2154 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 21

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
69 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
72 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord;
8 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering – 2156 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 6

Aangehouden stemmingsen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen over de amendementen tot

invoeving van een artikel 6/1, op artikel 7, op artikel 10 en tot vervanging van artikel 10 en over de artikelen 7 en 10 van het ontwerp van decreet.

Aan de orde is de stemming over amendement 4 van de heer Strackx, de dames Dillen, Van Linter en Van Steenberge en de heer Tack tot invoeving van een artikel 6/1.

Stemming nr. 22

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
70 leden hebben neen geantwoord;
9 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 5 van de heer Strackx, de dames Dillen, Van Linter en Van Steenberge en de heer Tack op artikel 7.

Zelfde stemming? (Instemming)

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 7.

Stemming nr. 23

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
74 leden hebben ja geantwoord;
23 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Artikel 7 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 3 van mevrouw Stevens en de heren Peumans, Demesmaeker, De Bruyn, Bourgeois en Van Dijck op artikel 10.

Stemming nr. 24

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
30 leden hebben ja geantwoord;
67 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 7 van de Vlaamse Regering tot vervanging van artikel 10.

Stemming nr. 25

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het aldus geamendeerde artikel 10.

Stemming nr. 26

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Artikel 10 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Mevrouw de voorzitter, ik wil een stemverklaring afleggen.

Ik wil het parlement er op wijzen dat de mensen die enkele dagen te laat betaald hebben, nu tevreden zijn dat zij geen geldboete moeten betalen of hun geld terugkrijgen. Wij zijn daar ook tevreden mee.

Ik moet er toch op wijzen – en misschien weten die mensen dat niet, maar ik zal het hun vertellen – dat zij nog altijd een schorsing van een jaar hebben opgelopen. Tegen de huidige tarieven komt dat neer op 1560 euro of voor een koppel 3120 euro, als ze later zorgbehoevend worden.

Ik denk dat dat nog wat anders is dan een boete van 250 euro.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 27

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
16 leden hebben neen geantwoord;
13 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroeps-onderwijs
– 2157 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 28

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
76 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de kwalificatiestructuur
– 2158 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 5

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 29

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
11 leden hebben neen geantwoord;
14 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Staten van Amerika, anderzijds, ondertekend in Brussel op 25 april 2007 en in Washington op 30 april 2007

– 2161 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 30

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
91 leden hebben ja geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang

– 2166 (2008-2009) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 31

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
102 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Carl Decaluwe houdende diverse wijzigingen van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, de Gemeentekieswet gecoördineerd op 4 augustus 1932, het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en het Provinciedecreet van 9 december 2005 wat de regeling van de procedure inzake verkiezingsbezwaren betreft

– 2112 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 32

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Bart Van Malderen en Jan Laurys, mevrouw Annick De Ridder en de heren Chokri Mahassine en Louis Brill houdende wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt

– 2149 (2008-2009) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 33

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
76 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MOTIE VAN AANBEVELING van de dames Else De Wachter en Vera Van der Borght, de heer Tom Dehaene, de dames Elke Roex, Anne Marie Hoebeke en Vera Jans op de maatschappelijke beleidsnota Wonen en Zorg in Vlaanderen in 2020: Visie en aanbevelingen
– 2208 (2008-2009) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling.

Stemming nr. 34

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
96 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
102 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie van aanbeveling aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE VAN AANBEVELING van de dames Else De Wachter en Vera Van der Borght, de heer Tom Dehaene, de dames Michèle Hostekint en Dominique Guns en de heer Dirk de Kort op maatschappelijke beleidsnota Wonen en Zorg in Vlaanderen in 2020: Visie en aanbevelingen.
– 2208 (2008-2009) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling.

Stemming nr. 35

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
96 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
102 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie van aanbeveling aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Erik Tack, Christian Verougstraete, Frank Creyelman en Felix Strackx tot besluit van de op 24 maart 2009 door de heer Johan Deckmyn in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de jobkorting voor bedrijven die een beroep doen op ploegenarbeid
– 2193 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 36

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
64 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Felix Strackx, Filip Dewinter en Johan Deckmyn tot besluit van de op 24 maart 2009 door de heer Felix Strackx in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de indekking van beleggingen in CDO's door het ARKimedefonds en de Participatiemaatschappij Vlaanderen
– 2200 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 37

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
70 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Christian Van Eyken tot besluit van de op 24 maart 2009 door de heer Christian Van Eyken in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de toepassing van de taalwetten met betrekking tot het aanslagbiljet voor de onroerende voorheffing in de faciliteitengemeenten – 2201 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 38

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
1 lid heeft ja geantwoord;
90 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
1 lid heeft ja geantwoord;
96 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Mark Demesmaeker, Jan Peumans, Geert Bourgeois, Piet De Bruyn en Kris Van Dijck en mevrouw Helga Stevens tot besluit van de op 26 maart 2009 door de heer Mark Demesmaeker in commissie gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de ontnederlandsing van de regio Halle-Vilvoorde in het algemeen en van de Vlaamse Rand in het bijzonder – 2211 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 39

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
31 leden hebben ja geantwoord;
65 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Luk Van Nieuwenhuysen en de dames An Michiels en Gerda Van Steenberge tot besluit van de op 26 maart 2009 door de heer Mark Demesmaeker in commissie gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de ontnederlandsing van de regio Halle-Vilvoorde in het algemeen en van de Vlaamse Rand in het bijzonder – 2202 (2008-2009) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 40

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
28 leden hebben ja geantwoord;
73 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 29 april 2009 om 9 en 14 uur en op donderdag 30 april 2009 om 10 en 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 19.38 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Geert Bourgeois, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Gino De Craemer, Tom Dehaene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Herman De Reuse, Frans Peeters: gezondheidsredenen;

Hilde De Lobel: buitenslands;

Luc Van den Brande: ambtsverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

John Vrancken

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Jan Penris,

Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Felix Strackx, Erik Tack, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jef Tavernier, Christian Van Eyken

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen,

Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

ONTHOUDING:

Marleen Van den Eynde

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Felix Strackx, Erik Tack, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jef Tavernier, Christian Van Eyken, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Gothem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Jan Peumans, Kris Van Dijck, Els Van Weert

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, Jan Penris, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Gothem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Piet De Bruyn, Jan Peumans, Kris Van Dijck, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 10:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Gothem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Jan Peumans, Kris Van Dijck, Els Van Weert

Stemming nr. 11:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Gothem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Jan Peumans, Kris Van Dijck

Stemming nr. 12:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Gothem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Jan Peumans, Els Van Weert, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 13:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Gothem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Jan Peumans, Kris Van Dijck, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 14:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Jan Peumans, Kris Van Dijck, Els Van Weert, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 15:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Jan Peumans, Kris Van Dijck, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 16:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Jan Peumans, Kris Van Dijck, Els Van Weert, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 17:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Jan Peumans, Kris Van Dijck, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 18:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Jan Peumans, Kris Van Dijck, Els Van Weert, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 19:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Jan Peumans, Kris Van Dijck, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 20:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Jan Peumans, Kris Van Dijck

Stemming nr. 21:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Monique Moens, Jef Tavernier, Christian Van Eyken, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 22:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Piet De Bruyn, Vera Dua, Eloi Glorieux, Monique Moens, Jan Peumans, Jef Tavernier, Kris Van Dijck, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 23:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jef Tavernier, Christian Van Eyken

Stemming nr. 24:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Maijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Dirk De Cock, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jef Tavernier, Els Van Weert

Stemming nr. 25:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Felix Strackx, Erik Tack, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jef Tavernier

Stemming nr. 26:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua

Stemming nr. 27:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Rudi Daems, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Werner Marginet, Katleen Martens, Erik Tack, Jef Tavernier, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Frans Wymeersch

Stemming nr. 28:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Monique Moens, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 29:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Frank Creyelman, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Erik Tack, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Johan Deckmyn, Monique Moens, Leo Pieters, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Greet Van Linter, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

Stemming nr. 30:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Felix Strackx, Erik Tack, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jef Tavernier

Stemming nr. 31:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

Stemming nr. 32:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de

Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

Stemming nr. 33:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Monique Moens, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 34:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde

Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aparen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

Stemming nr. 35:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aparen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

Stemming nr. 36:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul

Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jef Tavernier

Stemming nr. 37:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Rudi Daems, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jef Tavernier, Anissa Temsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 38:

JA-stem:

Christian Van Eyken

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens,

Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Felix Strackx, Erik Tack, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jef Tavernier

Stemming nr. 39:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Ward Kennes, Jef Tavernier

Stemming nr. 40:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Rudi Daems, Dirk De Cock, Philippe De Coene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer,

Annick De Ridder, Else De Wachter, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jef Tavernier, Anissa Temsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDING:

Piet De Bruyn
